

PREIĻU GALVENĀ BIBLIOTĒKA

DARBA PĀRSKATS PAR 2017.GADU

SATURS

1. VISPĀRĪGS BIBLIOTĒKAS RAKSTUROJUMS	4
1.1. Īss situācijas apraksts	4
1.2. Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā	5
1.3. Bibliotēkas akreditācija	5
2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS	6
3. BIBLIOTĒKAS MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS	7
3.1. Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi	7
3.2. Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām	7
3.3. Jaunu ēku būvniecība	7
3.4. Iekārtas, aprīkojums	7
3.5. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā	9
4. PERSONĀLS	10
4.1. Personāla raksturojums	10
4.2. Apbalvojumi un pateicības	10
4.3. Finansējums personāla attīstībai	10
4.4. Problēmas un to risinājumi personāla jomā	10
5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA	12
5.1. Galvenie rādītāji	12
5.2. Pakalpojumu attīstība	14
5.3. Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām	20
5.4. Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām	20
5.5. Uzziņu, informācijas un izglītojošais darbs	20
5.6. Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem	24
5.7. Elektroniskais katalogs kā pakalpojums	25
5.8. Digitalizācija	26
5.9. Iekšzemes un starptautiskais SBA	26
5.10. Sabiedrības, lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti	26
5.11. Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā	27
6. KRĀJUMS	29
6.1. Krājuma komplektēšanas politika un organizācija	29
6.2. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums	30
6.3. Rekatalogizācija	31
6.4. Krājuma pārbaude (inventarizācija)	31
6.5. Krājuma rādītāji	31
6.6. Datubāzes	32
6.7. Krājuma un datubāzu popularizēšana	32
6.8. Darbs ar parādniekiem	33
6.9. Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības	34
7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM	35
7.1. Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji	35
7.2. Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija	36
7.3. BLN krājuma veidošana un papildināšana	37
7.4. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām	39
7.5. Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes	42

7.6. Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums	43
7.7. Darbinieku tālākizglītības vērtējums specializācijā	44
7.8. Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi	45
8. NOVADPĒTNIECĪBAS DARBS	46
8.1. Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes	46
8.2. Novadpētniecības krājums	46
8.3. Novadpētniecības darba popularizēšana	49
8.4. Sadarbība novadpētniecības jomā	51
8.5. Jauninājumi novadpētniecības darbā	52
8.6. Novadpētniecības darba problēmas, to risinājumi un nākotnes prognozes	52
8.7. Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības	52
9. PROJEKTIZSTRĀDE	53
9.1. Tabula “Projektu apkopojums”	53
9.2. Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem	54
10. PUBLICITĀTE	55
10.1. Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem	55
10.2. Bibliotēkas informācija tīmeklī	55
10.3. Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi	56
10.4. Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi	56
11. SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS	57
11.1. Darbs ar pašvaldību un kopdarbība ar pašvaldības institūcijām	57
11.2. Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes	57
11.3. Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība	58
11.4. Bibliotēku aizstāvības, bibliotēku interešu pārstāvniecības darbs	58
12. METODISKAIS UN KONSULTATĪVAIS DARBS	59
12.1. Situācijas apraksts, kopaina pārskata periodā	59
12.2. Reģiona galvenās bibliotēkas veiktie metodiskie pasākumi un konsultācijas, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi	60
12.3. Izglītības iestāžu bibliotēku pārraudzība	66
12.4. Sadarbība ar citām iestādēm	66
12.5. Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības	67
PIELIKUMI	68
Bibliotēkas organizatoriskā struktūras shēma	69
Bibliotēkas apmeklētāju statistikas grafiskais attēlojums	70
Preiļu Galvenās bibliotēkas darbinieku apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi	73
Bibliotēkas tēla veidošanas, informācijas resursu popularizēšanas pasākumu foto	77
Izstādes un pasākumi Preiļu GB pieaugušo literatūras nodaļā 2017. gadā	82
Tematiskās izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2017. gadā	86
Radošo darbu izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļas lasītavā 2017. gadā	87
Vaļasprieki – kolekciju izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2017. gadā	88
Pasākumi bērniem un jauniešiem 2017. gadā Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā	89
Bibliotēkas krājuma komplektēšanas politika (2015. – 2019.)	91
Aptaujas “Aptauja par bibliotēkas pakalpojumu lietošanas paradumiem” datu analīze	94

1. VISPĀRĪGS BIBLIOTĒKAS RAKSTUROJUMS

1.1. Īss situācijas apraksts

Pārskata perioda prioritātes

- Novadpētniecības digitālo kolekciju veidošana un pilnveidošana;
- Esošo pakalpojumu pilnveidošana un jaunu bibliotēkas pakalpojumu piedāvāšana iedzīvotājiem;
- Dalība vietējos un starpvalstu projektos;
- Lasīšanas veicināšanas pasākumu organizēšana;
- Kultūras un izklaides pasākumu organizēšana;
- Bibliotekāro darbinieku profesionālās pilnveidošanas veicināšana;
- Bibliotēkas materiāli – tehniskā stāvokļa uzlabošana;

Bibliotēkas darbības teritoriālais un institucionālais raksturojums

Preiļu Galvenā bibliotēka (*Preiļu GB*) ir Preiļu novada domes kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kura veic kultūras mantojuma – iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu.

Preiļu GB mērķis - ģimenes orientēta brīvpieejama, demokrātiska bibliotēka, kas:

- nodrošina brīvu plašas informācijas pieejamību,
- sekmē mūžizglītības iespējas un kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanu un popularizēšanu;
- iesaistās daudzveidīgās lasīšanas programmās,
- piedāvā plašu kultūras pasākumu klāstu, kļūstot par vietējās sabiedrības nozīmīgu izglītības, kultūras un atpūtas centru.

Preiļu GB ir novada un reģiona lielākā bibliotēka, atrodas Preiļu pilsētas centrā. Pēc statistikas datiem (PLMP) uz 01.01.2018, Preiļu reģionā ir deklarēti **20845** iedzīvotāji, no tiem **10025** Preiļu novadā (no tiem Preiļu pilsētā **6817**), **3589** Aglonas novadā, **5236** Riebiņu novadā un **1995** Vārkavas novadā.

Bibliotēka ir Preiļu novada domes izveidota iestāde, kas veic arī reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas Aglonas novada, Preiļu novada, Riebiņu novada un Vārkavas novada pašvaldību 24 bibliotēkām, kura, pamatojoties uz Preiļu novada domes un Aglonas novada domes, Riebiņu novada domes un Vārkavas novada domes savstarpējo vienošanos, koordinē novadu pašvaldību publisko bibliotēku darbu, sniedz metodisko un konsultatīvo palīdzību. Reģiona bibliotēkas funkciju veikšana tiek finansēta no Aglonas novada domes, Preiļu novada domes, Riebiņu novada domes un Vārkavas novada domes līdzekļiem. Pārskata perioda beigās tika slēgta Vārkavas novada Arendoles bibliotēka.

Bibliotēka metodisko un konsultatīvo palīdzību sniedz arī Preiļu reģiona 19 izglītības iestāžu bibliotēku vadītājiem un darbiniekiem.

Informācija par padotībā esošajām iestādēm

Bibliotēkas struktūra tiek noteikta, lai nodrošinātu vienotu bibliotēku informācijas tīklu novada administratīvās teritorijas robežās un pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem novada teritoriālās vienībās, pamatojoties uz bibliotēku vienoto fondu, bibliogrāfisko aparātu un

vienotu iespieddarbu un citu dokumentu apstrādi. Bibliotēkas struktūrvienībā ietilpst 6 Preiļu novada publiskās bibliotēkas:

Aizkalnes pagasta bibliotēka,
Līču pagasta bibliotēka,
Pelēču pagasta bibliotēka,
Pelēču pagasta Ārdavas bibliotēka,
Saunas pagasta bibliotēka,
Saunas pagasta Smelteru bibliotēka.

Preiļu GB struktūrā iekļautās bibliotēkas ir patstāvīgas struktūrvienības, kas darbojas saskaņā ar bibliotēkas vadītāja apstiprinātu nolikumu, to darbu nodrošina un vada struktūrvienības vadītājs. [Skatīt pielikumu Nr.1. \(Bibliotēkas organizatoriskā struktūras shēma\).](#)

1.2. Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā

Pārskata periodā tika mainīts bibliotēkas darba laiks. Kopš 2017.gada novembra bibliotēka pirmdienās strādā no 9.00 līdz 19.00, pārējās darba dienās no 9.00 līdz 18.00 un sestdienās no 10.00 līdz 15.00.

1.3. Bibliotēkas akreditācija

2017.gada septembrī bibliotēkai tika veikta atkārtota akreditācija un Latvijas Bibliotēku padomes sēdes lēmumā atzīmēts, ka Preiļu Galvenā bibliotēka atbilst akreditācijas nosacījumiem un akreditācijas rezultātā bibliotēkai jāpiešķir **reģiona galvenās bibliotēkas statuss**.

2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS

Preiļu GB ir Preiļu novada domes pašvaldības iestāde, tāpēc bibliotēkas pamatbudžetu veido domes piešķirtais finansējums.

Tabula “Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums”

	2015	2016	2017
KOPĀ (EUR):	229069	237326	237358
Pašvaldības finansējums	219091	228083	229196
Citi ieņēmumi	9978	9243	8162
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	1210	1109	1228
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>	200	0	0
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>	1300	1400	400
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>	7268	6734	6534

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2015	2016	2017
Izdevumi kopā (EUR)	229069	237326	237358
<i>t.sk. Darbinieku atalgojums (bruto)</i>	135965	138433	142754
<i>t.sk. Krājuma komplektēšana</i>	9847	10674	11188
<i>t.sk. pārējie izdevumi</i>	83257	88219	83355

Finansiālais nodrošinājums 2017.gadā atbilda bibliotēkas pamatuzdevumu un pamatfunkciju nodrošināšanai un veikšanai.

Reģiona bibliotēkas funkciju veikšana tika finansēta no Aglonas, Riebiņu un Vārkavas novada domes līdzekļiem, kopā sastādot EUR 4795. Šis finansējums ļauj nodrošināt pamatpakalpojumu veikšanu novadu bibliotēkās.

Pārskata periodā pašvaldības piešķirtais finansējums ir lielāks, taču ne tik liels, lai veicinātu strauju bibliotēkas attīstību un izmaiņas bibliotēkas pakalpojumu piedāvājumā. Piešķirtais finansējums paaugstināts lielākoties uz kopējām izmaiņām valstī (minimālā atalgojuma paaugstināšana, nodokļu politika, energoresursi utml.). 2017.gadā mainoties minimālajam atalgojumam valstī tehniskajiem darbiniekiem tika paaugstināts atalgojums. Pārskata periodā atalgojums tika nedaudz paaugstināts arī bibliotekārajiem darbiniekiem.

Lai nodrošinātu kvalitatīvāku, interesantāku pakalpojumu piedāvājumu bibliotēkā, tiek piesaistīti papildus līdzekļi piedaloties gan vietējos, gan pārrobežu projektos. Par projektu finansējumu skatīt [9.PROJEKTIZSTRĀDE](#)

3. BIBLIOTĒKAS MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS

3.1. Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi

Bibliotēka atrodas pašvaldībai piederošā, 2006.gadā renovētā ēkā (ēkas uzcelšanas gads - 1979). Bibliotēkas platība – 1999 m², kuros izvietotas 90 lasītāju darba vietas. Telpu tehniskais stāvoklis labs. Iestādē darbojas lifts, līdz ar to bibliotēkas pakalpojumi pieejami ikvienam, t.sk. cilvēkiem ar kustību traucējumiem, māmiņām ar bērniem ratiņos.

Pārskata periodā rekonstrukcijas darbi un lielāki remontdarbi bibliotēkā netika veikti.

3.2. Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām

2017.gadā bibliotēkā rekonstrukcijas darbi, telpu paplašināšana netika veikta, jo kopš 2006.gadā veiktajiem apjomīgajiem renovācijas darbiem, tas nav nepieciešams.

3.3. Jaunu ēku būvniecība

2017.gadā jaunu ēku būvniecība netika veikta, jo kopš 2006.g. veiktajiem apjomīgajiem renovācijas darbiem, tas nav nepieciešams.

3.4. Iekārtas, aprīkojums

Tabula “Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums”

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/ apmierinošs/neapmierinošs)	Piezīmes
Datori	16	50	Darbiniekiem – labs; Apmeklētājiem - apmierinošs	Darbiniekiem datori nomainīti laika periodā no 2014 -2016.gadam. Apmeklētājiem 2016.gadā ir nomainīti daži datori, taču pamatā ir 2006.-2008.gada projekta datori.
Plānie klienti	-	-	-	
Multifunkcionālās iekārtas	2	3	labs	3 melnbaltās multifunkcionālās iekārtas (2006.gada, bet

				strādā ļoti labi) un divas krāsainās multifunkcionālās iekārtas (202013. un 2017.gads)
Printeri	1	-	apmierinošs	
Skeneri	1	1	apmierinošs	
Citas iekārtas:				
Specializētā datortehnika cilvēkiem ar redzes traucējumiem	-	1	apmierinošs	
E-grāmatu lasītāji	-	2	labs	2015.gads
Planšetdatori	-	4	apmierinošs	2015.gads
Interaktīvā tāfele		1	apmierinošs	2017.gadā salūza Interaktīvās tāfeles projektors
Grāmatu drošības sistēma		1	labs	
Kases aparāts	1	-	teicams	Iegādāts 2016.gadā
Laminēšanas iekārta		1	labs	
Brošēšanas iekārta		1	labs	

Bibliotēkā ir vidēji laba tehnoloģiskā bāze. Datori lasītājiem tuvāko gadu laikā ir jāatjauno, jo to veiktspēja un piedāvātās iespējas neatbilst mūsdienu prasībām.

Kopš 2007.gada bibliotēkā darbojas Reģionālais mācību centrs (kurš aprīkots ar stacionāro un mobilo datorklasi - katra ar 12 datoriem lietotājiem, vienu datoru pasniedzējam, vienu servera datoru un vienu multifunkcionālo iekārtu. Stacionārā datorklase aprīkota ar interaktīvo tāfeli). Jāatzīmē, ka mācību klases datori ir ļoti novecojuši un neatbilst kvalitatīva apmācību procesu tehniskajām. Lai uzlabotu datoru ātrumu, 2015.gadā tika nomainīta operatīvā atmiņa. Bibliotēka sadarbībā ar Daugavpils un Lietuvas kolēģiem piedalās pārrobežu projektā, kura ietvaros 2018.gadā tiks atjaunoti stacionārās klases datori.

2017.gadā tika iegādāta A3 krāsainā multifunkcionālā iekārta Bērnu literatūras nodaļai.

Aizvadītajā gadā bibliotēkā nedaudz uzlabota materiāli – tehniskā bāze: izstāžu piekaru sistēma bibliotēkas 2.stāva abonementam, nomainīts kondicionieris servera telpā, iegādāts grāmatu maiņas koks, telts bibliotēkas āra pasākumiem. Bērnu literatūras nodaļas interjers papildināts ar 2 sēžammaisiem. 2016.gada nogalē bibliotēka Preiļu novada pašvaldības rīkotajā konkursā “Skaistākais Ziemassvētku noformējums pašvaldības un valsts iestādēs” ieguva 1.vietu un 150 EUR naudas balvu, kura tika izmantota dīvāna iegādei darbinieku telpai 2017.gada sākumā.

Nākotnes ieceres:

- Grāmatu nodošanas kastes – *Book Drop* iegāde;
- IKT modernizācija;
- Preiļu GB tīmekļa vietnes modernizācija;
- Preiļu GB būtu nepieciešams izveidot atsevišķu telpu/zonu jauniešiem, aprīkojot to ar atbilstošām mēbelēm;

- Preiļu GB regulāra labiekārtotas apkārtnes pilnveidošana un uzturēšana.

3.5. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Pašvaldības ierobežotais finansējums datortehnikas u.c. tehnisko iekārtu atjaunošanai, bibliotēkas telpu/zonu pilnveidošanai ir nepietiekošs, lai risinātu šo problēmu, bibliotēka iesaistās projektos, lai iegūtu papildus finansējumu materiāltehniskā nodrošinājuma uzlabošanai.

4. PERSONĀLS

4.1. Personāla raksturojums

Preiļu GB darbinieku kopskaits ir 20, no tiem 15 bibliotekārie darbinieki un 5 tehniskie darbinieki. No kopējā bibliotekārā skaita – 8 darbiniekiem ir profesionālā izglītība (2 ar maģistra grādu, 1 ar bakalaura grādu un 5 ar vidējo speciālo izglītību). Pārējiem bibliotekārajiem darbiniekiem (7) izglītība ir citās jomās (2 ar pedagoga maģistra grādu; 3 ar pedagoga bakalaura grādu, 1 ar profesionālo vidējo izglītību un 1 ar koledžas izglītību). Pārskata periodā vadītājas vietiece uzsāka mācības Latvijas Universitātes maģistra studiju programmā “Bibliotēkzinātne un informācija”.

4.2. Apbalvojumi un pateicības

Pateicības:

- UNESCO LNK tīkla ‘Stāstu bibliotēkas’ pateicība par dalību UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas tīklā “Stāstu bibliotēkas”no 2013. līdz 2016.gadam, Latvijas kultūrtelpas bagātināšanu, vietējā kultūras mantojuma saglabāšanu, stāstniecības tradīciju attīstīšanu un kopienu saliedēšanu;
- Latvijas Bankas pateicība Preiļu Galvenajai bibliotēkai par ieguldījumu sabiedrības aptaujas “Latvijas gada monēta 2016” popularizēšanā;
- Latvijas Bibliotekāru biedrības pateicība Preiļu Galvenajai bibliotēkai par dalību projektā “Vasara bibliotēku dzīvē 2017”.
- Pateicība Vilhelmīnei Jakimovai par aktīvu dalību Zemgales 6.stāstnieku festivālā “Gāž podus Rundālē” un Ražas svētkos Viesturos.

Apbalvojumi:

- Arī 2017.gadā saņemts diploms Preiļu Galvenajai bibliotēkai par 1.v. konkursā “Skaistākais Ziemassvētku noformējums” (grupā “pašvaldības un valsts iestādes”).

4.3. Finansējums personāla attīstībai

Sastādot ikgadējo budžetu, katram darbiniekam tiek ieplānoti līdzekļi profesionālajai pilnveidei, savu kompetenču paaugstināšanai. Pārskata periodā no pašvaldības budžeta šim mērķim tika izlietoti 1340 EUR, no tiem 620 EUR komandējuma izdevumi (dianas nauda un ceļa izdevumi), transporta nodrošinājums pieredzes braucieniem – 470 EUR, autoratlīdzība lektoriem un semināru dalības maksa – 250 EUR. Bibliotekāru profesionālajai izglītībai tika piesaistīti arī EDIC Austrumlatgalē projekta līdzekļi 990 EUR, no tiem autoratlīdzība lektoriem 570 EUR un 420 EUR komandējuma izdevumi (dianas nauda, ceļa izdevumi, viesnīcas pakalpojumi).

2017.g. centāmies lektoros aicināt uz vietas bibliotēkā, nodrošinot iespēju lielākam bibliotekāru skaitam pilnveidoties. [Skatīt pielikumu Nr.3 “Preiļu Galvenās bibliotēkas darbinieku apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi”](#)

4.4. Problēmas un to risinājumi personāla jomā

Balstoties uz MK noteikumu projektu “Noteikumi par bibliotēkas darbam nepieciešamo darbinieku skaitu, izglītības, profesionālās kvalifikācijas un personālās pilnveides prasībām

bibliotēku darbinieku amatiem bibliotēku darba jomā”, 4 Preiļu bibliotēkas darbiniekiem tuvākajā laikā būs jāuzsāk mācības apgūstot 240 h programmu, vai jākārtos kvalifikācijas eksāmens. Problēmas rada nepietiekošais finansējums programmas apguvei, darbinieku motivācijas trūkums neatbilstoša atalgojuma dēļ. Risinājums – finansiāli daļējs atbalsts darbiniekam apmācību maksas segšanai vai 100% atbalsts kvalifikācijas eksāmena kārtšanai.

Iespējamā tuvāko 2-3 gadu problēma – 5 profesionālu, kompetentu darbinieku tuvošanās pensijas sliekšnim. Grūtības sagādās jaunu darbinieku piesaiste ar atbilstošu izglītību. Risinājums – konkurētspējīgs atalgojums jaunajiem speciālistiem.

5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA

5.1. Galvenie rādītāji

Viens no bibliotēkas galvenajiem uzdevumiem ir kvalitatīvu pakalpojumu sniegšana ikvienai bibliotēkas lietotāju grupai.

Preiļu GB pakalpojumu pieejamība lietotājiem tiek nodrošināta sešas dienas nedēļā. Pārskata periodā tika mainīts bibliotēkas darba laiks. Kopš 2017.gada novembra bibliotēka pirmdienās strādā no 9.00 līdz 19.00, pārējās darba dienās no 9.00 līdz 18.00 un sestdienās no 10.00 līdz 15.00.

Bibliotēkas pakalpojumu pieejamību attālinātiem lietotājiem nodrošina bibliotēkas tīmekļa vietne – <http://www.preilubiblioteka.lv/>, kas pieejama internetā 24h diennaktī. Tajā lietotāji var iepazīties ar katalogu, datubāzēm un bibliotēkā pieejamajiem pakalpojumiem. Aktuālā informācija par bibliotēkas piedāvājumiem pasākumiem, izstādēm, konkursiem u.c. aktivitātēm tiek publicēta arī sociālajos tīklos draugiem.lv (<http://www.draugiem.lv/preilubiblioteka/>), <http://www.draugiem.lv/edic.austrumlatgale/>), twitter.com (<https://twitter.com/preilugb>), un facebook.com (<https://www.facebook.com/preilubiblioteka>).

2017. gadā Preiļu GB elektroniskajā lasītāju datubāzē reģistrēti 2912 bibliotēkas lietotāji. Salīdzinot ar 2016.gadu, reģistrēto lietotāju skaits ir samazinājies par 200 lietotājiem. Tie ir bibliotēkā oficiāli reģistrētie lietotāji. Taču, ir arī tādi bibliotēkas apmeklētāji, kuri izmanto bibliotēkas pakalpojumus, bet netiek reģistrēti kā bibliotēkas lietotāji. Piemēram, tūristi, kas pilsētā iegriežas tikai uz dažām stundām (apskata savu e-pastu), maksas pakalpojumu izmantotāji (dokumentu kopēšana). Tādi apmeklētāji, kurus elektroniskajā lasītāju datubāzē atzīmējam kā „nepazīstamie” pārskata periodā bija 2867. Bibliotēkā reģistrēto lietotāju skaits ir samazinājies diezgan krasi, tāpēc pārskata perioda beigās veicām arī iedzīvotāju – bibliotēkas nelietotāju anketēšanu, lai analizētu radušos situāciju un mēģinātu ieinteresēt plašāku iedzīvotāju loku izmantot bibliotēkas pakalpojumus. Jāatzīmē, ka arī iedzīvotāju skaits novadā un reģionā turpina samazināties. Kopējais deklarēto iedzīvotāju skaits Preiļu novadā ir samazinājies par 104 personām (Preiļu pilsētā - 15), bet reģionālās bibliotēkas aptvertajā teritorijā deklarēto iedzīvotāju skaits samazinājies par 442 personām.

Analizējot datus jāsecina, ka pārskata periodā samazinājies ir pieaugušo lasītāju skaits bibliotēkā – 1928 (2016.gadā – 2151). Pieaugušo apkalpošanas nodaļām nākošajā pārskata periodā būs jāanalizē šī krituma iemesli un jāveic to iedzīvotāju ieinteresēšana, kuri bibliotēku neapmeklē.

2017.gadā bibliotēkas fiziskais apmeklējums ir 54127, no tiem 35558 pieaugušie, 18569 bērni un jaunieši līdz 18 gadiem. Kopējais apmeklējums ir nedaudz samazinājies - salīdzinājumā ar 2016.gadu tas ir mazāks par 289. Bibliotēkas fizisko apmeklējumu pārskata periodā sastāda – bibliotēkas apmeklējums (kas tiek uzskaitīts automatizēti, izmantojot elektronisko drošības vārtu apmeklētāju skaitītāju) un ārpus bibliotēkas organizēto pasākumu apmeklētāju skaits (2017.gadā - 1185). Vidējais bibliotēkas fiziskais apmeklējums (bērnu literatūras nodaļa un pieaugušo nodaļa kopā) ir 187 cilvēki dienā.

Preiļu Galvenā bibliotēka, kā pakalpojumu sniedzējs, aktīvi izmanto virtuālo vidi reklamējot un informējot iedzīvotājus par bibliotēkas pakalpojumiem, pasākumiem, izstādēm un par citu aktuālu informāciju.

Kopumā 2017.gadā bibliotēkas virtuālais apmeklējums bija 189074 apmeklējumi, no tiem 170013 sociālo tīklu apmeklējumi. 2017.gadā salīdzinot ar 2016.gadu, ievērojami samazinājies virtuālo apmeklējumu skaits. Analizējot darbu virtuālajā telpā jāatzīmē, ka, sociālajos tīklos ievietotās informācijas apjoms un kvalitāte nav mazinājusies. Arī sekotāju skaits Preiļu Galvenās bibliotēkas sociālajām vietnēm salīdzinoši ar 2016.gadu ir palielinājies par 128 personām (Draugiem.lv lapa 2016.gadā bija 896 sekotāji, bet 2017.gada nogalē 933 sekotāji; Facebook vietnē 2016.gadā bija 284 sekotāji, 2017.gada nogalē 375 sekotāji). Tas nozīmē, ka interese par šo pakalpojumu aug un par šo pakalpojumu cilvēki interesējas. Pašlaik mums nav racionāla izskaidrojuma tam, kāpēc tik strauji ir krities sociālo tīklu apmeklējums.

Joprojām aktīvi pārskata periodā tika izmantoti datori. 2017.gadā pie datoriem tika reģistrēti 5841 datorlietotāji pieaugušo apkalpošanas nodaļā un 1389 datorlietotāji bērnu literatūras nodaļā. Tas nozīmē, ka vidēji dienā bibliotēkas datorus izmantoja 25 apmeklētāji.

Pielikumā Nr.2. ([Bibliotēkas apmeklētāju statistikas grafiskais attēlojums](#)) grafiski attēlots Preiļu GB apmeklējums pa nodaļām, lasītāju sastāvs pēc nodarbošanās, dzimuma un dzīves vietas.

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2015	2016	2017	+/-
Lietotāju skaits	3142	3112	2912	- 0,95%; -6,43%
<i>t. sk. bērni</i>	832	961	984	+15,5%; +2,39%
Fiziskais apmeklējums	53730	54416	54127	+ 1,28%; -0,53%
<i>t. sk. bērni</i>	17770	19648	18569	+10,57; -5,49%
Virtuālais apmeklējums (bez sociālajiem tīkliem)	21618	24605	19061	+ 13,82%; -22,53%
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)	276686	309916	170013	+ 12,01%; -45,14
WebPac (skatījumi)	27399	34402	130673	+25,56%; + 279,84%
Izsniegums kopā	95991	88849	75727	- 7,44%; -14,77
<i>t. sk. grāmatas</i>	53792	49260	43494	- 8,42%; -11,71%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	36981	35330	32189	- 4,46%; -8,89%
<i>t. sk. bērni</i>	19047	18531	14993	- 2,71%; -19,09%
Lietotāji % no iedzīvotāju skaita apkalpes zonā	45	46	43	+1%; -6,52%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>				
Iedzīvotāju skaits (Preiļu pilsēta)	6940	6832	6817	-1,56%; -0,22%

Literatūras izsniegums 2017.gadā ir **75727** eksemplāri. Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu izsniegums ir krities gan grāmatām, gan periodiskajiem izdevumiem.

2017.gadā uz vietas lasīšanai lasītavā izsniegti 28455 seriālizdevumu eksemplāri, kas ir par 1890 eksemplāriem mazāk nekā 2016.gadā. Detalizētāku periodikas izsnieguma analīzi skatīt sadaļā 5.2.

Lasītāju apkalpošanai tiek izmantotas elektroniskās lietoju kartes. Elektroniskā bibliotēkas lietotāja karte (e-karte) joprojām tiek izgatavota uz vietas bibliotēkā pēc pašu izstrādāta šablona. E-karte ļauj ātri un precīzi atrast lasītāju bibliotēkas lietotāju datu bāzē, bet ieviestā čeku izdruka saņem precīzu informāciju par lasītājam izsniegtajiem dokumentiem. Bibliotekāro procesu automatizācija ir ļāvusi uzlabot bibliotēkas pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un operativitāti.

Regulāri tiek pievērsta uzmanība krājuma fiziskajam izskatam – tiek atlasītas un salabotas grāmatas, pārskatītas un ar dzēšgumiju izdzēstas piesvītrotās. Sazīmēto grāmatu, it sevišķi nozaru krājumā, ir diezgan daudz. Šos darbus palīdzēja veikt probācijas dienesta atsūtītie sabiedriskā darba veicēji. Tādā veidā caurskatot krājumu tiek atlasītas arī nolietotās, ilgstoši neizmantotās grāmatas. Krājums attīrās un var redzēt, kurā nozarē ir maz jaunieguvumu.

5.2. Pakalpojumu attīstība

Daiļliteratūras abonements

Bibliotēkas krājumā nozīmīgu vietu ieņem daiļliteratūra. 2017.gadā no kopējā jaunieguvumu (grāmatu) skaita pieaugušo nodaļā daiļliteratūra sastāda 57% .

Pārskata gadā lasītāji izrādīja interesi par vēstures romānu sērijā “Mēs. Latvija, XX gadsimts” gan iepriekšējos gados, gan tikko klajā laistajām grāmatām. Pieprasīta bija Ingas Gailēs “Stikli”, Laimas Kotas “Istaba“, Kristīnes Ulbergas “Tur”, Andras Manfeldes “Virsnieku sievas”, Ingas Ābeles “Duna”. Joprojām viena no lasītākajām šīs sērijas grāmatām bija Noras Ikstenas “Mātes piens”. Pieprasījums bija pēc Annas Todas romānu sērijas AFTER grāmatām, Itāļu rakstnieces Elenas Ferrantes Neapoles romānu cikla grāmatām par divu draudzņu likteņiem. Lasītāji ir iemīļojuši Šalotes Linkas, Jū Nēsbē, Daces Judinas u.c. autoru detektīvromānus. Pieprasījums bija pēc jaunākajiem krievu un ārzemju mūsdienu autoru darbiem krievu valodā. Mūsu lasītāji regulāri seko izdevniecību publikācijām par jaunākajām grāmatām. Reizēm tās vēl nav nonākušas līdz grāmatu veikalu plauktiem, kad jau lasītāji interesējas par tām bibliotēkā un vēlas iestāties rindā. Lai apmierinātu lasītāju pieprasījumu pēc grāmatām, kas nav krājumā vai uz kurām izveidojusies gara rinda, izmantojam SBA pakalpojumus. Šī pakalpojuma nodrošināšanai 2017.gadā izmantojam BIS Alise SBA moduli, kas kopkataloga ietvaros ļauj veikt apmaiņu ar izdevumu eksemplāriem, nodrošinot darbību pārskatāmību un statistiku.

Lai veicinātu bibliotēkas krājuma apgrozību, veidojam izstādes veltītas grāmatu autoriem jubilāriem - Egilam Lukjanskim, Olafam Gūtmanim, Andrai Neiburgai, Mārai Zālītei, Skaidrītei Kaldupei, Ilzei Indrānei, Andrim Vējānam, Alfrēdam Dziļumam, Jānim Jaunsudrabiņam, Lijai Brīdakai, Stīvenam Kingam, Paulam Putniņam, Imantam Auziņam, Albertam Ločmelim. Krājums tika popularizēts arī tematiskajās izstādēs. Bieži vien grāmatas tiek vērtētas pēc vāka vizuālā noformējuma. Vāka galvenais uzdevums ir piesaistīt lasītāja uzmanību un ieinteresēt. Izstādes “Kas slēpjas aiz grāmatas vāka vizuālā noformējuma?” mērķis bija uzsvērt grāmatas vizuālā noformējuma lomu grāmatas izvēlē. Literatūras izstādē “Mēness gaismā” lasītājiem bija iespēja vienkopus redzēt literārus darbus, kuru nosaukumā ir minēts vārds – mēness. Uzsākām izstāžu ciklu “Grāmatu izdevniecības Latvijā”, kura ietvaros iepazīstināsim lasītājus ar dažādos apgādos izdoto literatūru. Pirmajā cikla izstādē piedāvājam tuvāk aplūkot izdevniecības “DienasGrāmata” veikumu. Augustā, Preiļu grāmatu svētku ietvaros, detektīvžanra literatūras cienītājus aicinājam uz tikšanos ar populāro latviešu

detektīvromānu rakstnieci Daci Judīnu. Pasākumu “Romantiskais detektīvs” kuplināja mūziķis, dzejnieks Arturs Nīmanis. Dzejas mēnesī septembrī Preiļu un Riebiņu novada TIC sadarbībā ar Preiļu Galveno bibliotēku projekta “Tev, Dieviņ, spēks, varīte, Tev gudrais padomiņš” ietvaros dzejas mīļotājus aicināja baudīt dzeju, labu kompāniju un gūt jaunus iespaidus, dodoties izbaucienā ar Dzejas busiņu. Tikšanās uar grāmatu autoriem, pasākumi ārpus bibliotēkas telpām, lasītājiem sniedz jaunus iespaidus, motivē lasīšanai.

Palīdzējām, konsultējām, sniedzām uzziņas. Uzziņu darbs tika balstīts uz dažādu datu bāzu, interneta resursu un iespiesto informācijas avotu izmantošanu. 1.stāva abonementā izmantojām BIS “Alise”, LNB veidotos katalogus un datu bāzes, interneta meklētājus. Visbiežāk nācās sniegt uzziņas par grāmatu pieejamību, A/S Latvenergo, Lattelecom, SEB, SWED bankas pakalpojumiem, kā arī palīdzēt iedzīvotājiem nosūtīt informāciju uz iestāžu e-pastu vai privātpersonas e-pastu. Tāpat nācās palīdzēt apmeklētājiem izdrukāt lidmašīnas biļetes, maksājumu uzdevumus, veidlapas, pārskatus, e-pasta pielikumus, atrast pareizo adresi internetā.

Lietotājiem regulāri sūtījām atgādinājumus par to, ka beidzies grāmatu lietošanas termiņš, sniedzām telefonuzziņas par grāmatu lietošanas termiņa pagarināšanu, par iespējām saņemt literatūru.

Reģistrētajiem lietotājiem piedāvājām saņemt autorizācijas datus, lai varētu attālināti izmantot katalogu un rezervēt sev grāmatas.

Tiem lasītājiem, kuri vecuma nespēka, invaliditādes vai kāda cita iemesla dēļ nespēj atnākt uz bibliotēku, bibliotekāri lasāmvielu piegādāja uz mājām. Aizvadītajā gadā tie bija 4 lasītāji.

Nozaru literatūras abonements

Analizējot nozaru literatūras krājuma izsniegumu jāsecina, ka visvairāk pieprasīta ir daiļliteratūra (33054 izsniegumi 2017.gadā), seriālizdevumi (32315 izsniegumi 2017.gadā) un trešajā vietā ir nozaru literatūra (10414 izsniegumi 2017.gadā). Analizējot literatūras izsniegumu pa valodām, jāsecina, ka 84 % iedzīvotāju lasa latviešu valodā, 15% lasa krievu valodā un 1% svešvalodās. Jāatzīmē, ka ar katru gadu aug pieprasījums pēc izdevumiem latgaliešu valodā. 2017.gadā tie bija 90 izsniegumi.

Neskatoties uz to, ka komplektējot nozaru literatūras krājumu tiek veikta lasītāju vēlmju pastiprināta analīze un izvērtēšana, iedzīvotāji priekšroku dod vieglāka satura literatūrai – romāniem, kā arī lasošo studentu skaits, kas izmantoja nozaru literatūras krājumu ir samazinājies. Kopā ar komplektēšanas nodaļu pastāvīgi tiek analizēts, ko vairāk pieprasa lasītāji, nozaru literatūras speciāliste piedalās jauno grāmatu atlasē gan grāmatveikalā „Zvaigzne ABC”, gan izbraukuma tirdzniecības grāmatu galdos tepat bibliotēkā, gan elektroniskajos izdevniecību piedāvājumos. Vērtējam, kas ir aktuālākās grāmatas, iepriekš internetā izskatot izdevniecību piedāvājumus un uzklaut pašus lasītājus. Ir izveidota burtnīca „Vajadzīgā grāmata”, kurā savus pierakstus veic visi bibliotēkas darbinieki, kas strādā Nozaru literatūras abonementā.

Pārskatot nozaru literatūras nozīmīgāko pieprasījumu klāstu par 2017.gadu var secināt, ka nepieciešams papildināt krājumu šādās nozarēs:

- Ortopēdija, traumatoloģija
- Neuroloģija

- Pediatrija
- Cilvēka anatomija, fizioloģija,
- Latīņu valoda juristiem
- Ekoloģiskā būvniecība
- Ungāru – latviešu un latviešu – ungāru sarunvārdnīcas
- Krievu – latviešu sarunvārdnīca
- Profesionālā ētika
- Rumānija
- Bulgārija
- Velosipēdi, motocikli

Bibliotekārajā darbā uzziņu sniegšana notiek dažādos veidos, jo mūsdienu lasītājs ir aktīvs dažādās vidēs. Nozaru literatūras abonementa uzziņas tika sniegtas gan interneta vidē, gan telefoniski, gan klātienē.

Nozaru literatūras fondā regulāri tiek eksponētas tematiskās izstādes. Tematus izstādēm izvēlamies, ņemot vērā gan ANO un UNESCO starptautiski svinamās dienas, gan Sarkanā krusta starptautiski atzīmējamās dienas, gan Latvijas Valsts svētkus, atceres un atzīmējamās dienas, kā arī mājsaimniecības darbos noderīgas informatīvās izstādes un konkrētu nozari popularizējošas tēmas.

Mūsu lasītāji seko līdzī izstāžu tematikai, ir pieraduši redzēt ļoti dažādas, skaisti, bagātīgi noformētas tematiskās literatūras izstādes. Tematiskās literatūras izstādes ļauj lietotājiem, bibliotēkas viesiem pamanīt sev interesējošas, arī nepelnīti plauktos piemirstas grāmatas. Jāatzīmē, ka, apskatot izstādi, bibliotēkas apmeklētāji bieži vien ierauga grāmatas, kuras vēlāk vēlētos izlasīt. [Izstāžu un pasākumu saraksts pielikumā Nr.5.\(Izstādes un pasākumi Preiļu GB pieaugušo literatūras nodaļā 2017.gadā\)\).](#)

Lasītavas

Preiļu GB ir izveidotas 3 lasītavas ar mērķi kvalitatīvāk un efektīvāk piedāvāt, nodrošināt iestādē pieejamos pakalpojumus bibliotēkas apmeklētājiem.

Bibliotēkā pieejamās lasītavas:

- pieaugušo periodikas lasītava;
- vispārīgā un uzziņu lasītava;
- bērnu literatūras nodaļas periodikas un uzziņu lasītava (info. skat. sadaļā 7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM).

Pieaugušo periodikas lasītava

Tuvojas jaunā preses izdevumu abonēšanas sezona

Kādus laikrakstus un žurnālus lasīsim 2018.gadā?

PALĪDZI IZVĒLĒTIES!

Aizpildi anketu un iemet to kastē!

2017.gadā Preiļu Galvenās bibliotēkas apmeklētājiem bija pieejami 83 dažādu nosaukumu periodiskie izdevumi (t.sk. no LNB BAI, novada pašvaldības saņemtie un privātpersonas dāvinājums). Pirms abonēšanas sezonas sākuma, aptaujājot savus lasītājus gan mutiski, gan ar anketu palīdzību, noskaidrojām kāds ir lasītāju pieprasījums. Sākoties kārtējai abonēšanas sezonai, iepazināmies ar mediju piedāvājumu un rūpīgi to izvērtējām, lai pēc iespējas labāk apmierinātu mūsu lasītāju vēlmes. Presi abonējām izmantojot Latvijas Pasta abonēšanas sistēmu www.abone.pasts.lv. Dažus laikrakstus un žurnālus pasūtījām tieši caur to redakcijām, jo redakciju piedāvātā cena bija izdevīgāka.

2017.gadam bibliotēkā bija abonēti 15 nosaukumu laikraksti (13 latviešu valodā, 2 krievu valodā). Līdzās jau ierastajiem laikrakstiem „Neatkarīgā Rīta Avīze”, „Diena”, „Dienas Bizness”, „Latvijas Avīze”, „Vesti Segodņa”, „МК Латвия”, „Vietējā Latgales Avīze”, „Latgales Laiks”, „Izglītība un Kultūra”, „Darīsim Kopā”, lasītājiem piedāvājām vairākus jaunumus - Aglonas, Dagdas un Krāslavas novadu laikrakstu „Ezerzeme”, Rīgas arhidiecēzes un Jelgavas diecēzes izdevumu „Katoļu Baznīcas Vēstnesis”, laikrakstu/žurnālu vecākā gadagājuma cilvēkiem „Atbalsts Avīze Vecākai Paaudzei”, informatīvu izdevumu par aktualitātēm lauku attīstībā, uzņēmējdarbībā un lauksaimniecībā „Lauku Lapa”. Diemžēl, saņemam tikai sešus laikraksta/žurnāla vecākā gadagājuma cilvēkiem „Atbalsts Avīze Vecākai Paaudzei” numurus, jo jūlijā tā izdošana tika pārtraukta.

Aprīļa sākumā ceļu pie lasītājiem sāka jauns laikraksts “Konteksts”, kuru izdod Latvijas Rakstnieku savienība ar Valsts Kultūrkapitāla fonda finansiālu atbalstu. Šo literatūras tēmai veltīto laikrakstu saņemām no Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības institūta. 2017.gadā ceļu pie lasītājiem sāka arī SIA “Preiļu slimnīca” informatīvais izdevums “Preiļu Slimnīcas Vestis”. Izdevumu plānots izdod četras reizes gadā. Pārskata gadā lasītāji varēja iepazīties ar šīs avīzes pirmajiem diviem numuriem.

Pārskata gadā abonējām 55 nosaukumu žurnālus (48 latviešu valodā, 7 krievu valodā). Līdzās jau iepriekšējos gados iepazītajiem žurnāliem, lasītāji piedāvājumā varēja atrast vairākus jaunumus - žurnālu makšķerņiekiem „Copes Lietas”, profesionālus skaidrojumus par astroloģijas iespējām sadzīvē, biznesā un sirdslīdētās sniedza žurnāls „Praktiskā Astroloģija”, saistošas intervijas un dzīves stāstus varēja izlasīt žurnālos „Una” un „Patiesā Dzīve”, spilgtākos notikumus un pasākumus, svaigākos jaunumus interesantu un pazīstamu cilvēku dzīvē, aktuālo modes un stila pasaulē atklāja nedēļas žurnāls „Kas Jauns”, bet par sporta aktualitātēm Latvijā un pasaulē varēja uzzināt, lasot žurnālu „Sporta Avīze”. Abonējām arī žurnālu vīriešiem “FHM”, taču tā vietā saņemām jauna koncepta izdevumu “SIN”, kas lasītājiem piedāvāja ekskluzīvu lasāmvielu ar mūsdienīgu vizuālo noformējumu.

Lasītavā bija pieejams arī ar Valsts Kultūrkapitāla fonda finansējumu izdotais lieterārais žurnāls “Domuzīme”. Žurnālus „Rīgas Laiks” latviešu un krievu valodā, „Latvijas Architektūra”, „Mūzikas Saule”, „Studija”, „Enerģija un Pasaule”, “Vides Vēstis” saņemām no Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības institūta. Žurnālu „Lilit”, jau ceturto gadu pēc kārtas, bibliotēkas lasītājiem dāvināja privātpersona.

Pārskata gadā bibliotēkas apmeklētājiem piedāvājām iespēju lasīt laikrakstus “Novadnieks” un “Leņina Karogs” (1986.g. - 2016.g.) ieskenētus PDF un TIFF formātā.

Lasītāju rīcībā tika nodots atsevišķs dators, kas nodrošina ērtu piekļuvi šiem materiāliem. Par to, ka bibliotēka piedāvā pakalpojumu “Laikraksts “Novadnieks” laiku lokos” elektroniskā formātā, 1.un 2.stāva lasītāju apkalpošanas zonā, novadpētniecības lasītavā un periodisko izdevumu lasītavā tika izvietotas informatīvas norādes.

Periodikas krājumu piedāvājam brīvpieejā. Lasītājiem bija pieejami pārskata gadā iznākušie dienas laikraksti (Diena, Dienas Bizness, Latvijas Avīze, Neatkarīgā Avīze, Вести Сегодня) par pēdējo mēnesi, iknedēļas laikraksti par pēdējo kvartālu vai pusgadu, reizi mēnesī iznākošie - par pēdējo gadu. Vecāki izdevumi bija pieejami krātuve. Izdevumi no krājuma lasītājiem tika izsniegti pēc pieprasījuma. Laikraksti tika izsniegti tikai lasīšanai uz vietas bibliotēkā, bet žurnāli arī uz mājām. Žurnālu izsniegšana un saņemšana tika reģistrēta automatizēti bibliotēku informācijas sistēmas datu bāzē, kas ievērojami uzlabo darba kvalitāti, ir ērta gan lietotājiem, gan bibliotekāriem.

Periodikas lasītavu galvenokārt apmeklē Preiļu pilsētas iedzīvotāji. Ir arī lasītāji, kuri dzīvo Preiļu un tuvāko kaimiņu novadu teritorijā, bet mūsu bibliotēku apmeklē regulāri pat vairākas reizes mēnesī. Reizēm lasītavā iegriežas arī cilvēki, kuri Preiļos uzturas caurbraucot. Pārskata gada sākumā periodikas lasītavu asistenta pavadībā turpināja apmeklēt personas ar invaliditāti. Iespējams, ka sakarā ar kādām izmaiņām asistenta pakalpojumu nodrošināšanas kārtībā, apmeklējumu skaits samazinājās, un gada beigās šādu cilvēku praktiski apmeklētāju vidū vairs nebija. Gada sākumā sekojam Preiļu un citu reģiona dzimtsarakstu nodaļu darba pārskatiem par iepriekšējo gadu. Pēc šiem pārskatiem var secināt, kāda ir demogrāfiskā situācija reģionā. Kā jau ierasts, iedzīvotāju skaits sarūk. Samazinās arī bibliotēkā reģistrēto lietotāju skaits. Lai gan lasītājiem piedāvāto periodisko izdevumu klāsts bija gana plašs, un papildinājies ar vairākiem jauniem izdevumiem, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, atkal ir samazinājies gan uz vietas lasīšanai izsniegto izdevumu, gan uz mājām izsniegto žurnālu skaits. Bez jau minētā fiziskā iedzīvotāju skaita samazinājuma, kā svarīgs periodisko izdevumu izsniegumu samazinājuma iemesls mināms tas, ka pārskata gadā vairs netika izdots laikraksts Aglonas, Līvānu, Preiļu, Riebiņu, Vārkavas novadam „Novadnieks”. Laikraksts „Novadnieks” iznāca divas reizes nedēļā – otrdienās un piektdienās. Tieši laikraksta iznākšanas dienās periodikas lasītavā bija vērojams lasītāju pieplūdums. Laikraksts „Novadnieks” bibliotēkas gada pārskatos tika minēts kā lasītākais laikraksts.

2017.gadā lasīšanai uz mājām izsniegti 3528 žurnāli, kas ir par 266 izdevumiem mazāk nekā 2016.gadā. Žurnāli lasīšanai uz mājām tika izsniegti izmantojot gan pakalpojumu „Žurnālu izsniegšana lasīšanai uz mājām”, gan pakalpojumu „Nakts abonements” vai „Svētku un izejamo dienu abonements”, kas ļauj uz mājām izsniegt arī pēdējos 3 žurnālu numurus. Analizējot BIS Alise pieejamos datus, redzams, ka vislielākais izsniegumu skaits joprojām ir žurnālam “Ieva”, tad seko žurnāli - “Ievas Stāsti”, “Privātā Dzīve”, “Kas Jauns”, “Praktiskais Latvietis”, “Ievas Veselība”, “Ievas Māja”, “Zintnieks”, “Patiesā Dzīve”, “Ko Ārsti Tev Nestāsta”, “Mājas Viesis”, “Citāda Pasaule”. Krievu valodā lasošie visbiežāk izvēlējušies žurnālu „Люблю”. Kā otrais vislasītākais ir bijis žurnāls “Лилит”, trešais – “Burda”.

2017.gadā uz vietas lasīšanai periodikas lasītavā izsniegti 27562 seriālizdevumu eksemplāri, kas ir par 2783 eksemplāriem mazāk nekā 2016.gadā. Salīdzinot ar iepriekšējā pārskata gada statistikas datiem, 2017.gadā par 2953 eksemplāriem samazinājies latviešu valodā iznākošo laikrakstu un žurnālu izsniegums, toties par 170 eksemplāriem palielinājies krievu valodā izsniegto periodisko izdevumu eksemplāru skaits. Analizējot uzskaites rezultātus, var secināt, ka no avīzēm par vislasītāko kļuvusi „Latvijas Avīze”, tad seko „Diena” un „Vietējā

Latgales Avīze”. Jāatzīmē, ka „Vietējā Latgales Avīze” iznāk tikai vienu reizi nedēļā. No krievu valodā abonētajiem laikrakstiem biežāk lasīts laikraksts „Вести Сегодня”. Uz vietas lasītavā par 2017.gada vislasītāko žurnālu ir kļuvis izklaides žurnāls „Privātā Dzīve”. Lasītāko žurnālu top 10 ir iekļuvuši žurnāli „Praktiskais Latvietis”, „Kas Jauns”, „Ieva”, „Ievas Stāsti”, „Patiesā Dzīve” „Zintnieks”, „Ievas Dārzs”, „Citāda Pasaule”, „Ievas Veselība”, „Veselība”. No krievu valodā piedāvātajiem žurnāliem visvairāk lasīti ir bijuši žurnāli „Люблю”, „Приусадебное Хозяйство”, „Азбука Здоровья”. Analizējot rādītājus var secināt, ka katru gadu lasītāju intereses kaut nedaudz, tomēr mainās. Lai gan 2017.gadā lasītavas apmeklētāji priekšroku devuši žurnālam, kas savus lasītājus informē par aktuālākajiem un intriģējošākajiem jaunumiem politiķu, mūziķu, uzņēmēju, aktieru, televīzijas zvaigžņu dzīvē Latvijā un pasaulē, pieprasīti ir bijuši arī žurnāli, kuros atrodamas dažādu speciālistu konsultācijas un viedokļi, padomi mājas un dārza darbos, praktiski ieteikumi. Populāri joprojām ir žurnāli “Ilustrētā Zinātne” un “Ilustrētā Pasaules Vēsture”. Savukārt pieprasījuma pieaugums žurnālam „Ir” bija vērojams pēc tam, kad tajā tika publicētas tā dēvētās oligarhu sarunas. Maza interese ir par periodiskajiem izdevumiem, kuros var lasīt par biznesa, ekonomikas un enerģētikas jomas aktualitātēm, finansēm, filozofiju, kultūru.

Ar bibliotēkā abonēto periodisko izdevumu sarakstu lasītāji var iepazīties mūsu bibliotēkas interneta vietnē www.preilubiblioteka.lv. Lasītavā ir izvietota informācija par periodisko izdevumu (žurnālu) izsniegšanu lietošanai mājās izmantojot pakalpojumus “Nakts abonements” vai “Svētku un izejamo dienu abonements”. Lasītavā ir pieejama informācija par bibliotēkas krātuvē pieejamajiem periodiskajiem izdevumiem. Lasītāji var saņemt uzziņas par periodikas krājuma saturu, krājuma izmantošanu uz vietas bibliotēkā un izsniegšanu uz mājām. Cilvēkiem ar redzes traucējumiem ir pieejams dators, telelupa un palielināšanas ierīce.

Vispārīgā un uzziņu lasītava

Vajadzība pēc vispārīgās un uzziņu lasītavas ar katru gadu mazinās. Apmeklētāji arvien retāk izmanto iespēju strādāt ar drukātajiem materiāliem uz vietas bibliotēkā, bet cenšas sarunāt kādu lasītavas grāmatu uz mājām. 2018.gadā ir paredzēts visu lasītavas krājumu iepludināt abonementa krājumā, lai bibliotēkas lietotājiem būtu vienkāršāk orientēties informācijas klāstā un nodrošinot iespēju aktīvāk izmantot lasītavas krājumu.

Galvenā vērība tiek veltīta lietotāju pieprasījumu apmierināšanai. No lasītavas krājuma grāmatas lietotājiem, pārsvarā, tiek izsniegtas uz mājām nakts abonementā vai Svētku dienās un brīvdienās, taču katrā konkrētā gadījumā lietošanas termiņš tiek atrunāts. Ir gadījumi, ka lasītavas grāmata tiek izsniegta arī uz nedēļu vai 2 nedēļām, ja studentam ir nepieciešams materiāls diplomdarba rakstīšanai.

Pārskata periodā lasītava piedāvāja 2 tematiskās literatūras izstādes par dažādām aktuālām tēmām.

Vispārīgās un uzziņu lasītavā lietotājiem ir pieejami 4 datori, bezvadu internets un multifunkcionālā iekārta. Šīs lasītavas datorpakalpojumus iecienījuši iedzīvotāji, kuri labprātāk vēlas darboties klusākā, mazāk noslogotā vietā ar iespēju norobežoties no aktīvās bibliotēkas daļas.

5.3. Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

Bibliotēkas infrastruktūra ir pieejama personām ar īpašām vajadzībām. Lai gan bibliotēkas telpas apmeklētājiem izvietotas trīs stāvos, bibliotēkā darbojas lifts, ir tualete, kas pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

2017.gadā samazinājās bibliotēkas apmeklētāju ar īpašām vajadzībām skaits, jo pārskata periodā asistentu ienākumus neietekmēja bibliotēkas apmeklējumu skaits personām ar invaliditāti. Izmaiņas šajā jomā ietekmēja arī bibliotēkas preses un grāmatu izsniegumu, kā arī bibliotēkas rīkoto pasākumu apmeklējumu.

Bibliotēkā ir pieejama arī specializētā datortehnika personām ar redzes traucējumiem, taču šis piedāvājums bibliotēkā tiek izmantots ļoti reti.

Pārskata periodā laikrakstā "Preiļu novada vēstis" tika ievietota informācija Preiļu pilsētas iedzīvotājiem par to, ka bibliotēka veic bezmaksas grāmatu piegādi mājās cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Aizvadītajā gadā šo pakalpojumu izmantoja 5 lasītāji.

5.4. Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām

Pārskata periodā bibliotēkas piedāvāto pakalpojumu klāsts un darbs ar atsevišķām mērķgrupām nav būtiski mainījies.

Arī 2016.gadā bibliotēkas pakalpojumus ir izmantojuši bezdarbnieki. Šīs grupas lietotāju pieprasījumi parasti saistīti ar datorprasmēm - darba meklējumiem, e-pastu izmantošanu u.c. Bibliotekāri sniedza konsultācijas par darba meklēšanas iespējām internetā, CV sastādīšanu. Jāatzīmē, ka tieši bezdarbnieki ir tie, kas diezgan daudz lasa grāmatas un presi.

Pārskata periodā bibliotēkas telpas izmantoja arī Nodarbinātības valsts aģentūras darbinieki, sniedzot gan individuālās, gan grupu psihologa konsultācijas bezdarbniekiem.

Preiļu GB darbinieki atbalsta un piedāvā dažādas darba formas lietotājiem ar ierobežotām iespējām. Katru mēnesi tika piedāvātas telpas un aprīkojums vārdzirdīgo Preiļu nodaļas biedriem semināru rīkošanai.

Gandrīz visi bibliotēkas rīkote pasākumi un visas izstādes ir pieejami ikvienam interesentam un pārskata periodā šo iespēju izmantoja gan seniori, gan ģimenes ar bērniem, gan bezdarbnieki u.c.

2016.gadā bibliotēkā būtiski bija palielinājies cilvēku ar īpašām vajadzībām skaits, kuri apmeklēja bibliotēku asistenta pavadībā, jo asistenta pakalpojums paredzēts, lai veicinātu personu ar invaliditāti mobilitāti un iesaistīšanos sabiedriskajā dzīvē. 2017.gadā šīs iedzīvotāju grupas aktivitāte ir krietni mazinājusies, jo ir mainītas asistentu darba prioritātes, par kurām asistents saņem atalgojumu. Tas būtiski ietekmējis arī bibliotēkas apmeklētāju skaitu un izsniegumu.

Bibliotēkas infrastruktūra ir organizēta tā, lai visas telpas būtu pieejamas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām (lifts, WC).

Kā jau tika minēts, bibliotēkas darbinieki piegādā arī grāmatas uz mājām tiem Preiļu pilsētas iedzīvotājiem, kuri paši nevar atnākt uz bibliotēku. Pārskata periodā šo pakalpojumu izmantoja 5 cilvēki.

5.5. Uzziņu, informācijas un izglītojošais darbs

Uzziņu un informācijas darbs tiek organizēts, izmantojot iekšējos un attālinātos informācijas resursus - gan drukātos, gan elektroniskos. Tie ir gan pašu veidotie (e-kopkatalogs,

novadpētniecības datu bāze, digitālās kolekcijas), gan tiešsaistes un autorizētās datubāzes (LNB analītikas datubāze, LNB digitālā bibliotēka, Lursoft laikrakstu bibliotēka, letonika.lv).

Visbiežākās un tradicionālās uzziņas bija par grāmatu pieejamību Preiļu GB vai reģionā un valstī kopumā, A/S Latvenergo, Lattelecom, SEB, SWED bankas pakalpojumiem, kā arī palīdzēt iedzīvotājiem nosūtīt informāciju uz e-pastu. Cilvēki ar šiem jautājumiem vērsās bibliotēkā, jo vairāku iestāžu klientu servisi ir likvidēti, bet elektronisko pakalpojumu skaits valstī pieaug. Tāpat nācās palīdzēt apmeklētājiem izdrukāt lidmašīnas biļetes, maksājumu uzdevumus, veidlapas, pārskatus, atrast pareizo adresi internetā.

No elektroniskajiem resursiem aktīvi izmantojam Preiļu reģiona bibliotēku elektronisko kopkatalogu, novada tematiskās datu bāzes, iestāžu un institūciju tīmekļa vietnes, interneta meklētājus u.c. Lietotāju vidū tiek veicināta LNB analītikas datubāzes izmantošana un tajā pievienotā saite uz Lursoft laikrakstu bibliotēkas pilntekstiem. Visbiežāk Lursoft laikrakstu bibliotēkas piedāvātās iespējas izmanto studenti un mācību iestāžu audzēkņi. Šo datu bāzi bieži izmanto arī novadpētniecības faktu precizēšanai un papildināšanai.

Lasītāju uzziņu izpildīšana ir viena no bibliotekāra ikdienas darba sastāvdaļām. Meklējot kādu retu uzziņu, arī bibliotekārs apgūst ko jaunu, vēl nezināmu, un paplašina savu redzesloku. Kopumā 2017.gadā tika sniegtas 7231 uzziņas un konsultācijas.

Savdabīgākās, retākās nozaru literatūras krājuma uzziņu tēmas:

- Kā darbojas radio? Radio vēsture?
- Bērni un modernās atkarības.
- Norūdīšanās ar aukstumu, ūdeni.
- Ūdenstelpas daudzfunkcionāla izmantošana pilsētvidē.
- Zinātniskie raksti grāmatvedībā.
- Policijas darbinieka rīcība konfliktu gadījumos.

Tiek piedāvātas arī elektroniskās uzziņas ar e-pasta starpniecību skolēniem, studentiem un darbā aizņemtiem lietotājiem. Šāds uzziņu izpildes veids tiek pieņemts tajos gadījumos, kad klienta pieprasījums ir sarežģītāks, kura izpildei ir nepieciešams ilgāks laiks, bet lasītājam nav iespējas uzskatīt. Šādos gadījumos tiek piefiksēts klienta jautājums, e-pasts vai telefona numurs. Bibliotekārs apstrādā pieprasījumu un informē lietotāju par uzziņas izpildi vai nosūta elektroniski literatūras sarakstu, precizējošas ziņas par bibliogrāfiskajiem datiem, vai arī noskenētu konkrētu rakstu vai tā daļu.

Eiropas Savienības informācijas punkta (ESIP) un Europe Direct informācijas punkta (EDIC) darbība

Pārskata periodā joprojām darbojāmies projektā "Uzturētājstruktūru atlase tīkla Europe Direct informācijas centriem 2013. - 2017. gadam", kura ietvaros jau ceturto gadu Preiļu GB darbojas EDIC Austrumlatgalē kontaktpunkts Preiļos. Projekta mērķis ir veicināt Eiropas Savienības (ES) informācijas pieejamību un pilsoņu viedokļu apmaiņu par visām ES darbības jomām, īpaši par tām, kas ietekmē cilvēku ikdienas dzīvi.

Projekta ietvaros ir izveidota ērta darba un informācijas vide apmeklētājiem. EDIC Austrumlatgalē ir izveidojusies laba sadarbība ar daudzām iestādēm – Preiļu novada domi, Preiļu reģiona bibliotēkām, Preiļu un Riebiņu novadu Tūrisma informācijas centru, Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikumu Preiļos, Preiļu 1. pamatskolu, Preiļu 2. vidusskolu,

Preiļu Valsts Ģimnāziju, Preiļu Vēstures un lietišķās mākslas muzeju, Preiļu novada Kultūras centru, Preiļu Jauniešu centru, Preiļu alternatīvās kultūras centru (PAKAC) u.c.

Šī projekta ietvaros darbs ir vairāk vērsts uz publicitātes vairošanu, iedzīvotāju izglītošanu, uzziņu sniegšanu, tematiskām izstādēm un pasākumu sagatavošanu.

Populārākās uzziņu tēmas, uz kurām nācies meklēt un sniegt atbildes ES informācijas punktā:

- Eiropas Kultūras konvencija
- Savu interešu aizstāvība ES
- Kāpēc Latvijai izdevīgs CETA?
- Nodarbinātības uzlabošana lauku rajonos
- Kādi fondi atbalsta pētniecību?
- Apdrošināšanas iespējas jauniešiem
- Ungārijas izcilākie kultūras darbinieki
- Kas ir Baltā grāmata?
- Eiropas vienotais digitālais tirgus
- Eiroskepticisma ietekme uz ES ekonomiku
- Lai droši ceļotu pa Eiropu
- Brīvprātīgā darba iespējas Preiļos
- Ar ko sākt jaunajam uzņēmējam?
- Kā Brexit var ietekmēt Latvijas nākotni?
- Slavenā Junkera runa, Katalonijas neatkarības centieni
- Neplānota ārstēšanās, esot ārzemēs.
- Tiesību akti, kas stājas spēkā 2018. gada 1. janvārī.

2017. gadā Preiļu ESIP/ EDIC Austrumlatgalē sniegtas 452 uzziņas, kas ir par 42 uzziņām vairāk nekā iepriekšējā pārskata periodā.

Piedaloties EDIC Austrumlatgalē projektā, ieguvēja ir gan Preiļu GB, gan visi bibliotēkas lietotāji un Preiļu novada iedzīvotāji un viesi:

- Gada laikā notikuši 12 pasākumi, kurus apmeklēja 536 iedzīvotāji;
- Augusti EDIC/ESIP publicitāte virtuālajā vidē:
  - Preiļu bibliotēkas mājaslapā darbojas atsevišķā vietne – Eiropas Savienības informācijas punkts.
  - otra aktīvi apmeklēta lapa izveidota sociālajā tīklā Draugiem.lv – *Europe Direct* Austrumlatgalē: kurā arī 2017.gadā tika aktīvi ievietota jaunākā informācija, kas saistīta ar Eiropas Savienību.
- Arī 2017.gadā Preiļu EDIC piedalījās Ziņu lapas veidošanā /Informatīvais biļetens/ – 24 numuri gadā – informējot par jaunumiem Eiropā, Latvijā, Latgalē kopumā un pa novadiem atsevišķi. Šo biļetenu veido 5 cilvēku komanda no Rēzeknes, Preiļiem, Krāslavas un Ludzas;
<http://www.preilubiblioteka.lv/?menu=8&smenu=5>

Viens no Preiļu iedzīvotājiem iecienītākajiem pasākumu cikliem joprojām ir cikla “Eiropas valstu kultūra” pasākumu kopums par Eiropas Savienības valstīm. 2017. gadā šī cikla ietvaros Preiļu GB EDIC Austrumlatgalē novadīja 4 pasākumus, kuros iedzīvotāji iepazīna Maltu, Ungāriju, Bulgāriju, Čehiju. Pasākumus rīkojām sadarbībā ar Rīgas tūrisma un radošās industrijas tehnikuma struktūrvienības “Preiļi” (RTRIT) audzēkņiem un viņu skolotāju Ināru

Liepiņu. Pasākumam piecu gadu laikā ir izveidojusies noteikta struktūra – tiek uzlikta tematiska grāmatu izstāde par konkrēto Eiropas valsti, lai apmeklētāji laikus iepazītos ar valsts kultūru, literatūru, ģeogrāfiju, tradīcijām utt. Pasākumam tiek gatavota plaša, izsmelīga prezentācija par valsti, kuru demonstrējam pasākuma dalībniekiem. Lai katrs pasākums būtu interesants, tiek izlozēti āķīgi un interesanti jautājumi par konkrētās valsts slavenībām, ģeogrāfiju, vēsturi. Pareizo atbilžu sniedzēji var iegūt nelielas, praktiski pielietojamas balviņas. Pasākuma otrā daļa tiek īpaši gaidīta, jo to sagatavo RTRIT pedagoģe Ināra Liepiņa ar saviem ēdināšanas un viesmīlības kursu audzēkņiem, notiek konkrētas valsts nacionālo ēdienu degustācija.

Šim pasākumu ciklam izveidojusies sava interesentu auditorija, jo tiek dota iespēja iepazīt Eiropas valstis, pārbaudīt savas zināšanas konkursā un piedalīties degustācijā.

Visas aktivitātes noteikti ir devušas pozitīvu piensumu vietējiem iedzīvotājiem Eiropas Savienības jaunumu izprašanā, apgūšanā. ESIP / EDIC jau tiek atpazīts, jo iedzīvotāji zina, ka te var droši nākt, jautāt, rakstīt, zvanīt par jebkuru interesējošu tēmu.

ES informācijas aktualizēšanai 2017.gadā eksponētas 9 izstādes:

- Izstāžu cikls “Eiropas kultūra grāmatās” (Malta, Ungārija, Bulgārija, Čehija)
- Izstāde “Maini dzīvi, domā plašāk” *Kas ir ERASMUS+?*
- Maijs – Eiropas mēnesis
- Vasaras brīvlaiks – īpaša uzmanība bērniem
- Igaunijas prezidentūra ES
- Cīņā pret pārtikas izšķērdēšanu

Kā katru gadu, arī šajā pārskata periodā tika organizēta Eiropas pēcpusdiena, kur informējām par ES aktualitātēm un pasākuma dalībniekiem bija iespēja pārbaudīt savas zināšanas par ES konkursos un viktorīnās. Bērniem organizējām dažādas radošās darbnīcas.

Preiļu reģionālā mācību centra darbība

Jau kopš 2007.gada Preiļu GB, Latvijas valsts un Bila & Melindas Geitsu fonda līdzfinansētā publisko bibliotēku attīstības projekta „Trešais Tēva Dēls” ietvaros, darbojas viens no desmit mācību centriem Latvijā.

Preiļu reģionālajā mācību centrā (RMC) tiek apmācīti Ludzas, Rēzeknes un Preiļu reģionos esošie bibliotekāri un lasītāji.

RMC atrodas viena stacionāra un viena mobila datorklase, kas ir aprīkota ar 12 datoriem lietotājiem, vienu datoru pasniedzējam, vienu servera datoru un vienu multifunkcionālo iekārtu (printeris, skeneris, kopētājs). Stacionārajai datorklasei ir arī interaktīvā tāfele, bet mobilajai klasei, kuru ir iespējams pārvietot reģiona ietvaros un rīkot apmācības tuvāk bibliotekāriem, tāfeles vietā ir ekrāns un projektoris, jo interaktīvā tāfele nav pielāgojama pārvietošanai.

Aizvadītajā gadā RMC stacionārajā klasē tika organizētas apmācības, semināri, konsultācijas Preiļu reģiona iedzīvotājiem un bibliotekāriem. Kopumā tika apmācīti un konsultēti 442 Preiļu reģiona iedzīvotāji, no tiem 118 bibliotekāri.

Apmācības grupām tika piedāvātas vairākos tematiskajos virzienos:

- Datorkursi iesācējiem - 2 grupas latviešu valodā;
- MS Office – 1 grupa latviešu valodā;
- Alise SBA – Preiļu reģiona bibliotekāri (3 grupas);
- Datorkursi ar priekšzināšanām (MS PowerPoint) – 4 grupas – iedzīvotāji un skolotāji (PI “Pasaciņa”);

- Lekcija "Realitāte virtuālajā vidē 2017" , (Egils Stūrmanis, CERT) – Preiļu reģiona bibliotekāri (32)
- e-prasmju nedēļas aktivitātes
- Konference “Pieejamība digitālajā laikmetā: izaicinājumi un iespējas” - Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku un iestāžu vadītāju konference (71).

Visiem apmācību dalībniekiem tika izsniegti arī apliecinājumi.

Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku un iestāžu vadītāju konferences “Pieejamība digitālajā laikmetā: izaicinājumi un iespējas” ietvaros bibliotēku darbinieki tika izglītoti par tēmām:

- Kas ir “YouTube”?” (*Agnese Logina*, Latvijas Kultūras Akadēmijas Rīgas Kino muzejs kuratore)
- Jauniešu interneta mediju lietošanas paradumi (*Reinis Zitmanis*, Latvijas Digitālais čempions)
- Mūsdienīga lietišķā etiķete virtuālajā un reālajā vidē (*Kristīna Sprūdža*, lietišķās etiķetes, komunikācijas un protokola eksperte)

Preiļu reģiona bibliotekāriem tiek sniegtas arī individuālas konsultācijas - apmācības

- BIS Alisē par SBA pieprasījumu pārbaudi, fondu apmaiņu, grāmatu vāku attēlu pievienošanu, ikdienas atskaitēm utt. (*J.Ļedovskaja*)
- BIS ALISĒ par katalogizāciju, seriālizdevumu pievienošana, norakstīšanas aktu izdrukām, kļūdu labošana sistēmā, sūtījumu veidošana, dāvinājumi, grāmatu aprakstīšana ar vairākiem autoriem, kompektēšana, norakstīšana, rekatalogizācija, inventarizācija, u.c. (*A. Danilova*)

Pārskata periodā tika organizēts informācijas meklēšanas konkurss "Latgale un latgalieši", kurā 7. un 8. klašu skolēni iepazīna interneta saites un meklēja atbildes uz jautājumiem par Pirmo Latgales latviešu kongresu, kā arī citiem Latgales vēstures un kultūras notikumiem, vietām, personībām.

Drošāka interneta dienā tika organizēts informatīvs pasākums 3.klašu skolēniem "Iepazīsim virtuālo pasauli droši un atbildīgi.", kur audzēkņiem caur spēli, prezentāciju un iepazīšanos ar drossinternets.lv tīmekļa vietni, tika stāstīts par drošību interneta vidē.

Arī 2017.gadā Preiļu GB darbiniece Ilga Lozda bija E-prasmju nedēļas pasākumu koordinatore Preiļu novadā.

Mobilā mācību centra klase 2017.gadā atradās Rēzeknes CB, kur visu gadu notiek apmācības un konsultācijas BIS ALISE programmā un kopumā tika apmācīti 85 bibliotekāri.

Preiļu RMC izmantoja arī Vājdzirdīgo biedrība, kas organizēja informatīvas tikšanās saviem klientiem.

5.6. Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem

Tāpat kā katru gadu, arī pārskata periodā bibliotēka ir atbalstījusi jebkuras aktuālas informācijas pieejamību iedzīvotājiem. Bibliotēkas foajē ir izvietoti vairāki stendi, kur tiek izvietota dažādu iestāžu aktuālā informācija un pasākumu afišas.

Jebkuram bibliotēkas apmeklētājam bibliotēkā ir pieejami datori un internets, kurus var izmantot arī informācijas meklēšanai par pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju aktualitātēm.

Aktīvi tiek papildināts arī novadpētniecības krājums ar publikācijām par novada institūcijām un organizācijām un to darbību.

Periodikas lasītavā pieejams arī pašvaldības izdots laikraksts "Preiļu Novada Vēstis" un laikraksts "Vietējā Latgales Avīze", kur iedzīvotājiem ir pieejama informācija par aktualitātēm novadā.

Bibliotēkā pieejama arī tūrisma informācija, kas lieti noder tad, kad ir slēgts Tūrisma informācijas centrs, kurš atrodas vienā ēkā ar bibliotēku.

Arī 2017.gadā bibliotēkā apmeklētājiem tika nodrošināta iespēja nobalsot par Latvijas gada monētu 2016.

Ar Eiropas Savienības jautājumiem saistītā pašvaldības, valsts institūciju un Nevalstisko organizāciju informācija tiek publicēta arī EDIC Austrumlatgalē izdotajā Ziņu lapā, kura 24 reizes gadā tiek izsūtīta vismaz 100 adresātiem.

5.7. Elektroniskais katalogs kā pakalpojums

Reģiona elektroniskais kopkatalogs tiek veidots kopš 1999.gada, atspoguļojot 4 novadu (Aglonas, Preiļu, Riebiņu un Vārkavas) 25 pašvaldību publisko bibliotēku un 5 mācību iestāžu krājumus.

Krājuma komplektēšanas galvenais speciālists un BIS ALISE administratore regulāri veic metodisko, praktisko un konsultatīvo darbu ar skolu un pašvaldību bibliotēkām.

Gada laikā tika turpināts darbs pie lietotāju elektroniskās datubāzes ierakstu pārbaudes. Par pamanītajām kļūdām tika norādīts to pagastu bibliotēku atbildīgajiem darbiniekiem, kuri tās pieļāvuši.

2017.gadā datubāzē ALISE ievadīti 2145 jauni grāmatu apraksti, no tiem 1215 pagastu un skolu bibliotēku. Tādējādi elektroniskā kopkataloga aprakstu skaits sastāda 76212. Kopīgais eksemplāru skaits elektroniskajā kopkatalogā - 220130.

Pārskata periodā sistēmas „Alise-i” bibliotēkas pašas veic eksemplāru katalogizāciju un komplektēšanu, bet bibliotēkas, kuras nestrādā ar bibliotēkas sistēmu, turpināja iesniegt jaunieguvumu sarakstus Preiļu GB elektroniskajam kopkatalogam.

Uz 2017.gada 1.janvāri iespieddarbu automatizētā izsniegšana/saņemšana no 24 pagastu bibliotēkām notiek 23 bibliotēkās un 1 bibliotēka turpina 2015.gadā uzsākto darbu pie rekatalogizācijas, tādējādi sastādot 23 bibliotēku skaitu, kas darbojas sistēmā.

Jauno grāmatu apraksti, izmantojot Z39.50 serveri, tiek importēti no LNB datubāzes, bet ja LNB datu bāzē nav, tad meklējam Ventspils bibliotēkas vai Latgales CB datubāzē. Arī priekšmetu un personvārdu veidošana un pievienošana notiek caur priekšmetu un personvārdu importu no Autoritatīvās datubāzes. Paralēli joprojām tiek pievienoti priekšmeti no lokālās datubāzes analītikas aprakstiem.

Galvenā autoritatīvā datubāze Preiļu GB elektroniskajā kopkatalogā sastāv no 18790 terminiem. No tiem personvārdi 15235, priekšmeti 2560, institūcijas 769, vietvārdi 189, pasākumi 33 un unificēti nosaukumi 4.

Reģistrētie lietotāji bibliotēkas kopkatalogu izmanto, lai atrastu informāciju par bibliotēkā pieejamajiem izdevumiem, rezervētu izdevumus un pagarinātu to lietošanas termiņu.

Pārskata periodā bibliotekāri aktīvi izmantoja arī SBA moduli, lai pasūtītu izdevumus no citām reģiona bibliotēkām.

Pilsēta	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji	Pasūtīts (WEB) eksemplāru (2017)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
Preiļu Galvenā bibliotēka	1	1	Jā	Jā	Jā		

5.8. Digitalizācija

2017.gadā turpinājās iepriekšējā pārskata periodā uzsāktā sadarbība ar LNB, Digitālo objektu pārvaldības sistēmai DOM nosūtot laikraksta “Preiļu novada vēstis” un “Saimnieka vārds” numurus.

5.9. Iekšzemes un starptautiskais SBA

Lai apmierinātu savu lasītāju pieprasījumu pēc grāmatām, kas nav krājumā vai uz kurām izveidojusies gara rinda, izmantojām SBA pakalpojumus. Šī pakalpojuma nodrošināšanai 2017.gadā aktīvi tika izmantots BIS Alise SBA moduli, kas kopkataloga ietvaros ļāva veikt apmaiņu ar izdevumu eksemplāriem, nodrošinot darbību pārskatāmību un statistiku.

SBA kārtā aktīva grāmatu apmaiņa notika starp Preiļu GB un reģiona publiskajām bibliotēkām. Ja pieprasītais izdevums nebija pieejams reģiona bibliotēkās, tika izmantots LNB un citu lielāko valsts nozīmes bibliotēku krājums. Pārskata gadā SBA kārtā no citām bibliotēkām saņemti 114 izdevumi, uz citām bibliotēkām nosūtīti 372 izdevumi. Salīdzinoši ar iepriekšējo pārskata periodu uz citām bibliotēkām nosūtīto eksemplāru skaits ir samazinājies par 760 eksemplāriem. Šo situāciju varētu skaidrot fakts, ka ieviešot BIS Alise jauninājumu SBA moduli, grāmatām izsnieguma termiņš netiek pagarināts un līdz ar to arī neuzskaitās kā izsniegums. Iepriekšējo gadu pieredze rāda, ka SBA pakalpojumus visaktīvāk izmantoja Riebiņu novada publiskās bibliotēkas, taču kopš 2014.gada, kad Riebiņu novada Centrālā bibliotēka ir tikusi pie jaunām telpām, krājuma papildināšanas un atjaunošanas, materiāli tehniskā nodrošinājuma, finansējuma palielināšanas utt., Riebiņu novada pašvaldību publiskās bibliotēkas SBA pakalpojumus vairāk izmanto no centrālās bibliotēkas.

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2015	2016	2017	+/-
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	133	150	114	-36
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	2078	1132	372	-760

5.10. Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņāšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti

Pārskata periodā, lai izziņātu viedokli par bibliotēkas darba kvalitāti, bibliotēkas tīmekļa vietnē un bibliotēkas lapās sociālajos tīklos tika publicēti aptaujas jautājumi par tēmām “Kā ziemā mainās Jūsu bibliotēkas apmeklējumu ieradumi?”, “Vai sekojat līdzī Preiļu Galvenās

bibliotēkas grāmatu jaunumiem?”, “Vai Jūs esat informēts/a par bibliotēkas bezmaksas pakalpojumu – lasītāju (ar kustību traucējumiem) apkalpošana mājās?”.

Analizējot atbildes uz jautājumu “Kā ziemā mainās Jūsu bibliotēkas apmeklējumu ieradumi?”, mēs secinājām, ka no 85 respondentiem bibliotēku ziemas laikā neapmeklēja 12 % respondentu, 10 % respondentu bibliotēku apmeklēja retāk, bet 32 % respondentu bibliotēku apmeklēja biežāk tieši ziemas periodā, bet gandrīz pusei no respondentiem (46 %) bibliotēkas apmeklēšanas paradumi ziemas laikā nemainās.

Bibliotēkas darbinieki iegulda darbu popularizējot jaunākos bibliotēkā pieejamos izdevumus. Tāpēc pārskata periodā bibliotēkas lietotājiem tika uzdots jautājums “Vai sekojat līdzī Preiļu Galvenās bibliotēkas grāmatu jaunumiem?”. No aptaujātajiem 73 respondentiem, 35 atbildēja, ka regulāri seko līdzī Preiļu Galvenās bibliotēkas grāmatu jaunumiem, 27 respondenti atbildēja, ka seko informācijai neregulāri, bet 11 respondenti atbildēja, ka neseko līdzī šāda veida informācijai. Tas mums liek izdarīt secinājumus, ka patiesībā bibliotēkas darbinieku ieguldītais darbs ir pieprasīts un nozīmīgs bibliotēkas apmeklētājiem.

Vēl viens jautājums, kas tika uzdots bibliotēkas tīmekļa vietnes un sociālo tīklu apmeklētājiem ir “Vai Jūs esat informēts/a par bibliotēkas bezmaksas pakalpojumu – lasītāju (ar kustību traucējumiem) apkalpošana mājās”. Aptaujā piedalījās 107 respondenti un 40 % no aptaujātajiem atbildēja, ka ir informēti par šo pakalpojumu, bet lielākā daļa (60%) respondentu nav informēti par šāda veida bibliotēkas piedāvājumu. Tas nozīmē, ka bibliotēkas darbiniekiem ir aktīvāk jāstrādā pie bibliotēkas pakalpojumu reklamēšanas.

2017.gada septembrī, lai optimizētu bibliotēkas darba laiku, tika veikta lasītāju aptauja elektroniskā un drukātā formātā. Aptaujā piedalījās 151 respondents. No aptaujātajiem respondentiem 50% atbalstīja darba laika maiņu, 34 respondenti norādīja, ka nevēlētos, lai bibliotēkas darba laiks tiktu mainīts un 42 respondenti norādīja, ka vēlētos redzēt citu darba laiku un komentāros norādīja, kāds būtu vēlams darba laiks. Ņemot vērā lasītāju ieteikumus, izkristalizējās optimālais darba laiks, kurš tika ieviests no 2017.gada novembra.

2017. gada novembrī Preiļu Galvenā bibliotēka veica aptauju: “Aptauja par bibliotēkas pakalpojumu lietošanas paradumiem” ar mērķi aptaujāt vietējos cilvēkus, kuri Preiļu Galveno bibliotēku neapmeklēja nekad vai apmeklēja ļoti reti un noskaidrot, kādi tam ir iemesli. Pētījuma secinājumi ļauj bibliotēkai uzzināt vairāk par cilvēku lasīšanas paradumiem un interesēm un, ņemot to visu vērā, uzlabot savu darbu, kā arī uzlabot komunikāciju ar sabiedrību. [Aptaujas “Aptauja par bibliotēkas pakalpojumu lietošanas paradumiem” datu analīze](#) skatīt pielikumā Nr.11

5.11. Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Joprojām aktuāla ir Preiļu GB tīmekļa vietnes modernizācija. Bibliotēkas darbinieki aktīvi strādā pie tā, lai tīmekļa vietnē būtu pieejama jaunākā informācija par bibliotēkas aktualitātēm, taču tīmekļa vietne ir novecojusi un tās funkcijas ir ierobežotas. Jaunās tīmekļa vietnes izstrāde ir procesā un ceram, ka 2018.gada pirmajā pusē būs jau pieejama bibliotēkas lietotājiem.

Bibliotēka nodrošina visus nepieciešamos pamatpakalpojumus iedzīvotājiem, taču, lai piesaistītu jaunus lietotājus un piedāvātu vēl daudzveidīgāku pakalpojumu klāstu, bibliotēkai ir jāskatās uz priekšu un jāattīsta gan materiāli tehniskā bāze, gan jādome par bibliotekāru zināšanu pilnveidi. Preiļu GB pozicionē sevi kā ģimenes bibliotēku, tāpēc jāattīsta pakalpojumu un pieejamības klāsts gan pieaugušajiem, gan bērniem. 2017.gadā apstiprinātais projekts

”Ģimenes digitālo aktivitāšu centra tīkla izveide, dzīves kvalitātes un izglītības atbalstam Austrumaukštaitijā un Dienvidlatgalē” ļaus realizēt dažas no bibliotēkas iecerēm jau 2018.gadā

Joprojām aktuāla ir grāmatu nodošanas kastes – Book Drop iegāde. Tas būtu veids kā padarīt vieglāku bibliotēkas apmeklējumu tiem iedzīvotājiem, kuri nevar ierasties uz bibliotēku darba laikā, lai nodotu grāmatas. Šai problēmai risinājums pagaidām nav rasts, jo no pašvaldības piešķirtā finansējuma pagaidām nevaram atļauties iegādāties jauninājumu. Nākotnē, iespējams, būtu jādomā par iesaistīšanos kādā projektā, kur šo ideju varētu realizēt.

Preiļu GB būtu nepieciešams izveidot atsevišķu telpu/zonu jauniešiem, aprīkojot to ar atbilstošām mēbelēm, lai jaunajai lasītāju paaudzei būtu patīkami pavadīt laiku bibliotēkas telpās.

Nākotnē būtu aktīvāk jāpiestrādā pie to iedzīvotāju uzrunāšanas un piesaistīšanas bibliotēkai, kuri nav regulārie bibliotēkas lietotāji. 2017.gadā tika veikta bibliotēkas nelietotāju aptauja un, balstoties uz aptaujas rezultātiem, jādomā par jaunu pakalpojumu piedāvājumu bibliotēkā.

6. KRĀJUMS

6.1. Krājuma komplektēšanas politika un organizācija

Krājuma komplektēšanas politikas dokuments

2015.gadā tika izstrādāta "Preiļu Galvenās bibliotēkas krājuma komplektēšanas politika (2015.-2019.)". Tajā noteikti galvenie rīcības virzieni konkrētajam periodam: krājuma komplektēšanas uzdevumi, komplektēšanas avoti, norakstīšanas kritēriji. Tika izdalītas bibliotēkai raksturīgākās lietotāju grupas, kā arī tiek ņemts vērā princips – pēc iespējas apmierināt lasītāju pieprasījumu. 2017.gadā Akreditācijas komisija ieteica Krājuma komplektēšanas koncepciju papildināt ar reālās situācijas analīzi, pamatojot ar statistikas datiem, ko plānojam izdarīt izstrādājot Preiļu Galvenās bibliotēkas krājuma komplektēšanas politiku 2020 - 2024. Krājuma komplektēšanas politiku skatīt pielikumā Nr.10. ([Bibliotēkas krājuma komplektēšanas politika \(2015. – 2019.\)](#))

Krājuma komplektēšanas un organizācijas politikas prioritātes pārskata periodā

Papildinot krājumu ar jaunām grāmatām komplektēšanā galvenokārt tiek ņemts vērā princips – pēc iespējas apmierināt lietotāju pieprasījumu. Krājums tiek komplektēts universāli, pēc iespējas tajā tiek ietvertas visas zinātņu nozares. Problēma rodas tad, ja esam iegādājušies dārgus izdevumus, kurus pēc tam saņemam arī caur projektiem, vai no LNB Bibliotēku attīstības centra. Ja laicīgi zinātu, kādas būs šīs grāmatas, mēs tās neiegādātos, bet šo naudas līdzekļus atvēlētu, lai iegādātos citus izdevumus.

Pieaugušo lasītāju apkalpošanas nodaļa un bērnu literatūras nodaļa krājumu komplektē atsevišķi, savstarpēji sadarbojoties, lai lietderīgi tērētu iedalītos līdzekļus, maksimāli aptvertu visu vecumu un sociālo grupu pārstāvju vajadzības, interešu, pieprasījumu ievērošana un nodrošinātu bibliotēku lietotājus ar plašu grāmatu un periodisko izdevumu klāstu.

Plānojot jaunumu sarakstus:

- tajos tiek iekļautas grāmatas, kuras tiek izdotas turpinājumos vai daļās.
- tiek pirkti iespieddarbi, kuru saturs saistīts ar Preiļu novadu, reģionu vai Latgales vēsturi un cilvēkiem.
- tiek iepirkta latviešu oriģinālliteratūra. Aizvadītajā gadā īpašu lasītāju interesi izraisīja sērija "Mēs Latvija. XX gadsimts". Biogrāfiska rakstura grāmatas.
- nozaru literatūra tiek atlasīta pēc studējošo un citu interesentu pieprasījuma. Pēdējos gados uzmanība tiek pievērsta pedagoģijas, psiholoģijas, medicīnas, lauksaimniecības un tehnisko zinātņu nozarēm. Gribētos, lai vairāk tiktu izdota literatūra tehniskajās zinātnēs, par automobiļiem un lauksaimniecības tehniku, kā arī datorzinībās. Literatūru šajās zinātņu nozarēs vajadzētu atjaunot un papildināt.
- tiek iepirkta daiļliteratūra latviešu un krievu valodā. Tie ir detektīvi, fantastika, vēsturiska satura literatūra, biogrāfijas, kā arī romantiskā literatūra.

Kopumā krājuma attīstības politikas dokumentā noteiktie kritēriji tiek ievēroti. Krājums ar katru gadu kļūst kvalitatīvāks un krājuma attīstībā vairāk tiek domāts par krājuma kvalitāti, nevis kvantitāti.

6.2. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

Krājuma komplektēšanai (bez periodikas) no pašvaldības budžeta līdzekļiem tika izlietoti 8496 EUR, par kuriem iegādāti 1109 eksemplāri, kas sastāda 71% no kopējā jaunieguvumu klāsta.

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2015	2016	2017
Finansējums krājuma komplektēšanai	9845	10674	11188
<i>t.sk. pašvaldības finansējums</i>	9845	10674	11188
Grāmatām	7294	8061	8496
<i>t.sk. bērnu grāmatām</i>	1341	1401	2517
Periodiskajiem izdevumiem	2551	2613	2692
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā (pašvaldības finansējums)	1,42	1,56	1,64

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums Preiļu GB ir progresējošs, bet arī grāmatu cenas aug. Finansējums krājuma komplektēšanai salīdzinot ar 2015.gada finansējumu ir pieaudzis par 1202 €.

Grāmatu iegādei galvenokārt izmantojam trīs lielākos piegādātājus: Virja AK, kuri grāmatas bibliotēkai piegādā paši (53% no iepirkto grāmatu daudzuma), SIA "Latvijas grāmata" (27%) un Zvaigzne ABC Preiļu grāmatnīcu (17%). Citi piegādātāji sastāda 3%.

Bibliotēkas krājums tika komplektēts latviešu (76%), krievu valodā (22%) un svešvalodās (2%) vienā eksemplārā.

Iespieddarbu krājuma papildināšanai tika piesaistīts arī papildus finansējums:

Projekti:

2017.gadā bibliotēka iesaistījās Latvijas Nacionālās bibliotēkas koordinētajā projektā „Latviešu oriģinālliteratūra Latvijas bibliotēkās”. Projektā iegūtās grāmatas tika sadalītas starp Preiļu Galveno bibliotēku un Preiļu reģiona novadu centrālajām bibliotēkām. Šajā projektā Preiļu GB ieguva 38 izdevumus par 309,15 €.

Bērnu literatūras nodaļa katru gadu piedalās lasīšanas veicināšanas programmā „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2017” 2017.gadā iegūti 5 eksemplāri par 41,32 €.

Dāvinājumi, ziedojumi:

Dāvinājumos saņemti 373 eksemplāri par 1024,74 €, kas ir 24 % no jaunieguvumu skaita. Dāvinātāji ir gan mūsu bibliotēkas lietotāji, gan paši autori (Nauris Gekišs, Ineta Atpile-Jugāne), gan juridiskas personas (Latgales Kultūras centra izdevniecība, Latgolys studentu centrs, Līvānu novada dome, Ziemeļu ministru padome, LNB), gan bibliotēkas viesi. Vērienīgu dāvinājumu saņēmām no mūsu novadnieka kinorežisora Jāņa Streiča (317 iespieddarbi).

Dāvinātās grāmatas, kas netiek ņemtas uzskaitē, tiek piedāvātas citām reģiona bibliotēkām, ievietotas apmaiņas krājumā vai nodotas makulatūrā.

No LNB atvestie dāvinājumi tiek sadalīti visām reģiona bibliotēkām. Atsevišķus dāvinājumus nododam arī skolu bibliotēkām.

Vēl viens komplektēšanas avots ir lasītāju aizvietotās grāmatas nozaudēto vietā. 2017. gadā iegūti 21 eksemplāri par 72,31 €.

6.3. Rekatalogizācija

Rekatalogizācija Preiļu Galvenajā bibliotēkā pabeigta 2012.gadā.

2017.gadā iespēju robežās tika strādāts pie kataloga ierakstu kvalitātes uzlabošanas un autoritatīvo ierakstu rediģēšanas.

6.4. Krājuma pārbaude (inventarizācija)

Pārskata periodā krājuma inventarizācija netika veikta.

6.5. Krājuma rādītāji

Katru gadu notiek skaitliskās svārstības krājuma kustībā. Regulāri tiek strādāts ar krājumu, papildinot ar jaunieguvumiem un atlasot novecojušos un nolietotos iespieddarbus, kā arī liekās dubletes.

2017.gadā saņemti 1551 dažādi iespieddarbi (izņemot seriālizdevumus), no tiem latviešu valodā ienākuši 1159 eksemplāri, citās valodās 392 eksemplāri. Daiļliteratūra – 827, bērnu literatūra – 277, nozares – 447 jaunieguvumu eksemplāri. Analizējot krājuma sastāvu redzam, ka visvairāk iepirkām daiļliteratūru.

Tā ka pārskata gadā notika akreditācija kritiski izvērtējam krājuma fizisko stāvokli un norakstījam nolietotos, nepievilcīgos iespieddarbus.

2017.gadā tika norakstīti 4979 iespieddarbi, no tiem 25% seriālizdevumi, 74 % grāmatas un 1 % citi izdevumi. Norakstīšanas iemesli – 49 % nolietoti iespieddarbi, 30 % novecojušas pēc satura, 17 % liekās dubletes, 3 % nodoti citām bibliotēkām, 0,5 % nodoti apmaiņas krājumam, 0,5 % lietotāju nozaudētās.

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2015	2016	2017
Jaunieguvumi	2635	2827	2745
Grāmatas	1421	1669	1521
<i>t.sk. latviešu daiļliteratūra</i>	149	152	161
<i>t.sk. bērniem</i>	350	334	310
Izslēgtie dokumenti	3742	2973	4979
Krājuma kopskaits	68916	68770	66536
Grāmatu krājuma apgrozība	0,86	0,79	
Periodisko izdevumu apgrozība	6,12	6,04	

Pie norakstīšanas joprojām daudz darba. Bibliotēkas krātuves krājumā vēl ir daudz dublešu un gadiem maz pieprasītu iespieddarbu (jo sevišķi krievu valodā). Krājumam ir tendence samazināties, tas nozīmē, ka tiek domāts par krājuma kvalitāti.

Pārskata periodā veicām grāmatu, kas ir vairākos eksemplāros (ieteicamā literatūra) pārvietošanu no abonementa uz krātuvi, padarot bibliotēkas plauktus ne tik pieblīvētus.

Lai krājums izskatītos vizuāli pievilcīgāks, nolietotās grāmatas tiek nomainītas pret tādām pašām jaunām, kuras dāvina bibliotēkai lietotāji.

2017.gadā galvenie uzdevumi:

- agrāko gadu aprakstu rediģēšana
- autoritatīvo datu rediģēšana
- dublešu, nolietoto un maz pieprasīto iespieddarbu norakstīšana.

6.6. Datubāzes

Kvalitatīvu un pilnvērtīgu uzziņu sniegšanā liels atbalsts ir ne tikai drukātie materiāli, bet arī elektroniskie resursi – datu bāzes. 2017. gadā Preiļu GB saviem lietotājiem piedāvāja divas autorizētās bezmaksas datu bāzes: **Letonika.lv un Lursoft laikrakstu bibliotēka**. Bezmaksas piekļuvi nodrošina „Kultūras informācijas sistēmu centrs” (KISC) projekts „Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām”.

Bibliotekāru darbs nav iedomājams bez LNB Nacionālās bibliogrāfijas analītiskas datubāzes, kurā tiek meklēti gan tematisko uzziņu informācijas avoti, gan materiāli izstādēm un novadpētnieciska satura literatūra.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2015	2016	2017
Letonika	509	621	641
News	218	85	120

Analizējot bibliotēkā pieejamo datubāzu lietošanu pārskata periodā, secinām, ka abas datu bāzes izmantotas mazliet vairāk kā iepriekšējos gados. Iespējamie rādītāju paaugstināšanās iemesli:

- lielāka reklāma, publicitāte;
- attālināta pieeja Letonika.lv;
- piedalīšanās erudīcijas spēlē „Izzini Latvijas monētās iekaltās kultūrzīmes!”
- tika organizētās informatīvās stundas skolēniem;
- tika izveidotas e-viktorīnas par šīm datu bāzēm un citiem e-resursiem, piemēram, peridika.lv, hugo.lv, latvija.lv, likumi.lv.

Jāatzīmē, ka Letonika.lv skolēniem ir pieejama arī E-klasē vai Mykoob, kas nodrošina pieeju no mājas. Ir novērots, ka daudzi skolēni aktīvi meklē uzziņas pārlūkprogrammā Google un Wikipedia.lv, jo ir vieglāk orientēties un var ātrāk atrast vajadzīgos materiālus.

6.7. Krājuma un datubāzu popularizēšana

Bibliotēkas krājuma popularizēšanas aktivitātes:

- Pārskata periodā bibliotēkā izveidotas 147 izstādes
- tikšanās ar autoriem (Janīnu Kursīti – Pakuli, Āri Birzi, Māri Runguli, Daci Judinu, u.c.)
- tematiskie pasākumi
- lasītveicināšanas pasākumi
- jaunāko grāmatu slīdrāde bibliotēkas tīmekļa vietnē
- Publikācijas par bibliotēkā pieejamo presi, aktualitātēm un pasākumiem (piem. Grāmatu svētki) vietējos medijos.

Datubāzu popularizēšanas aktivitātes:

- Preses relīzes par jauno pakalpojumu dažādu valsts iestāžu, pašvaldības, skolu, bibliotēkas mājas lapās, e-pastos, vietējos laikrakstos, bibliotēkas sociālajos tīklos;
- Informācija vietējā TV;
- Informācija skolotājiem, bibliotekāriem semināros, sanāksmēs;
- Elektronisko resursu informatīvajās stundās pieaugušajiem un skolēniem;
- Informatīvās lapiņas līdzņemšanai (gan pasākumos, gan semināros, gan bibliotēkā uz vietas, gan informatīvajās teltīs);
- Plakāti par e-resursiem gan elektroniskā, gan drukātā formātā;
- Interaktīvas viktorīnas par e-resursiem;
- Individuālas sarunas ar bibliotēkas apmeklētājiem.

Datubāzu, elektronisko resursu popularizēšanā tiek ieguldīts nozīmīgs un liels darbs, taču ne vienmēr tiek saņemta atgriezeniskā saite no iedzīvotāju puses. Uzrunātā auditorija ir ikviens iedzīvotājs. Mūsu novērojumi liecina, ka lielāko interesi par datubāzu, e-resursu piedāvājumu (gan klātienē bibliotēkā, gan pieslēdzoties attālināti piem., letonika.lv) izrāda valsts iestāžu darbinieki, skolotāji, tulkotāji, žurnālisti, krustvārdu mīklu sastādītāji, studenti, skolēni, novadpētnieki, bibliotekāri. 2017.gadā datubāzes letonika.lv attālinātās pieejas autorizācijas dati tika izsniegti 65 bibliotēkā reģistrētiem lietotājiem.

Tiek popularizēta arī LNB analītikas datubāzes izmantošana un tajā pievienotā saite uz Lursoft laikrakstu bibliotēkas pilntekstiem. Bibliotekāri ir viena no mērķgrupām, kura izmanto šo datubāzi tematisko mapju papildināšanai un citu resursu veidošanai.

Tiek veicināta senioru integrācija interneta vidē, apmācot viņus sazināties ar interneta starpniecību, samaksāt rēķinus, nopirkt biļetes, ievietot sludinājumus, lietot i-banku u.c. Palielinājusies elektronisko pakalpojumu veikšana portālos: VID, Latvija.lv, Latvenergo.lv, Electrum.lv. un citos. Tā kā bibliotēkā pieprasīti Valsts ieņēmumu dienesta pakalpojumi tika rīkots informatīvs mācību seminārs iedzīvotājiem un jebkuram interesentam par šobrīd aktuālajiem jautājumiem, kas saistīti.

Lai popularizētu datu bāzes un elektroniskos resursus tika noorganizēts informācijas meklēšanas konkurss "Latgale un latgalieši", kurā septīto un astoto klašu skolēni iepazīst internetsaites un meklē atbildes uz jautājumiem par Pirmo Latgales latviešu kongresu, kā arī citiem Latgales vēstures un kultūras notikumiem, vietām, personībām.

6.8. Darbs ar parādniekiem

Parādnieku tēma ir joprojām aktuāla. Pastiprināti tiek veikts darbs ar grāmatu parādniekiem. Ilgstošie parādnieki (2 - 3 gadi) tiek regulāri (1 reizi divos mēnešos) apzināti ar lūgumu atnest grāmatas vai nozaudēšanas gadījumā segt grāmatas vērtību. Lai sadarbība ar

parādniekiem būtu veiksmīgāka, bibliotēkā jau vairākus gadus tiek realizēta ideja neiekasēt soda naudu. Rezultātā daļa grāmatu no parādniekiem tika atgūtas.

Problēmas parādnieku skaita mazināšanā rada situācija, ka lasītājs norādītajā adresē vairāk nedzīvo (vai arī nav dzīvojis), kontaktinformācija nomainīta, lasītājs atrodas ārzemēs.

Lai neveidotos jauni parādnieku saraksti, katru dienu lasītājiem, kuriem ir beidzies grāmatu lietošanas termiņš, tiek nosūtīta īsziņa ar atgādinājumu par grāmatu nodošanas nepieciešamību. Pozitīvi, ka daudzi lasītāji uz šo atgādinājumu atsaucas un ir par to pateicīgi. Pārskata periodā izmantojot tīmekļa vietni www.numuri.lv tika nosūtīti 7239 atgādinājumi.

6.9. Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības

Aktuāls ir finansējuma jautājums bibliotēkas krājuma papildināšanai. It īpaši tas skar nozaru literatūras krājumu gan latviešu valodā, gan arī svešvalodās. Būtu jāpapildina arī bibliotēkas daiļliteratūras krājums svešvalodās.

Vēl jāstrādā pie fonda attīrīšanas no dubletēm un novecojušiem, nolietotiem eksemplāriem.

7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM

7.1. Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

Preiļu Galvenās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļa (turpmāk BLN) ir Preiļu novada domes struktūrvienība, kuras **galvenā misija** - izmantojot bibliotēkā esošo resursu daudzveidību, sekmēt bērnu, jauniešu un vecāku tālākizglītību, informācijpratību, kultūrizglītību, lasītprasmi.

Galvenais mērķis – ģimenes orientēta brīvi pieejama bibliotēka, kas nodrošina plašu informācijas pieejamību, sekmē mūžizglītības iespējas, iesaista daudzveidīgās lasīšanas programmās, piedāvā plašu kultūras pasākumu klāstu, kļūstot par vietējās sabiedrības nozīmīgu izglītības, kultūras un atpūtas centru.

Galvenie uzdevumi -

- ģimenes modeļa bibliotēkas veidošana,
- gatavošanās akreditācijas procesam,
- bērniem atbilstošas vides radīšana,
- lasītprasmes veicināšana bērnu un jauniešu vidū,
- jauno lietotāju (bērnu, jauniešu un pieaugušo) iesaistīšana bibliotēkas aktivitātēs,
- jaunu pakalpojumu ieviešana,
- informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums,
- literatūras popularizēšana dažādos lasīšanas veicināšanas pasākumos,
- krājuma kvalitatīva papildināšana,
- bibliotēkas darba popularizēšana, publicitātes veicināšana.

BLN pakalpojumu piedāvājums apvieno triju funkciju kopumu – izglītojošo, informatīvo un atpūtas, kas sekmīgi darbojas arī praksē.

2017. gada septembrī veiksmīgi pagāja bibliotēkas akreditācija, komisijas atzinumā pozitīvi novērtēts bibliotēkas darbs ar bērniem un jauniešiem.

Gads kopumā nodaļas darbībā ir bijis ļoti veiksmīgs, par ko liecina gan statistiskie rādītāji, gan lietotāju atsauksmes. Neskatoties uz bērnu un jauniešu skaita samazināšanos novadā kopumā, BLN darba rādītāji ir stabili, nedaudz audzis reģistrēto aktīvo lietotāju skaits (2016.g. – **1395**; 2017.g. **1418**), apmeklējumu skaita samazināšanās nav būtiska (2016.g. – **13857**; 2017.g. – **13560**), sarucis izsniegumu skaits (2016.g.-**17148**; 2017.g.- **16110**); izskaidrojums tam - grāmatu iepirkums 1 eksemplārā, lasīšanas termiņa saīsināšana no 28 uz 14 dienām. Šis solis ļauj izlasīt grāmatu lielākam bērnu skaitam, taču vienā izsniegumā pārsvarā ir viena vai divas grāmatas. Nodaļas krājums papildināts par **540** vienībām un pārskata perioda beigās krājumā ir **15324** fiziskā vienība, no tām **14440** grāmatas.

Tieši 2017. gads iezīmēja jaunu tendenci – reģistrēto bērnu vecāku skaita pieaugums BLN (2016.g. – **203**; 2017.g. – **262**). To vērtējam kā pozitīvu rādītāju un apliecinājumu, ka jaunās ģimenes izprot lasīšanas nozīmi bērna attīstībā. Taču līdzās šai tendencei krasi pieaug vecāku skaits, kuri bērnu vietā izmanto bibliotēkas pakalpojumus – izņem un nodod grāmatas, aizbildinoties ar lielo bērnu aizņemtību.

Galvenie BLN darba kritēriji ir nevis kvantitāte, bet kvalitāte un orientēšanās uz lietotāju ieinteresēšanu bibliotēkas apmeklējumā.

Pārskata periodā aktīvi uzsākām darboties jaunajā lasīšanas veicināšanas kampaņā “Nacionālā skaļās lasīšanas sacensība”, kas jau pirmsākumos ieguva lielu popularitāti.

2017. gadā turpinājām darbību LNB BLC un VKKF atbalstītajā programmā „**Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija**”/turpmāk BJVŽ/, kurā iesaistījām **157** dalībniekus.

Pārskata periodā veiksmīgi darbojās lokālais vasaras lasīšanas konkurss „**Krauklis iesaka izlasīt**”, kas piesaistīja **45** dalībniekus.

Programmas „**Grāmatu starts**” Pūciņu skola BLN darbojās jau ceturto sezonu. Tā nav vienreizēja masveida kampaņa, bet pārdomāts, regulārs, ļoti darbietilpīgs un atbildīgs darbs no bibliotekāru puses, lai pašos mazākajos bērnos rosinātu interesi par lasīšanu, demonstrējot, kā ar grāmatu starpniecību var iepazīt sevi pasaulē un pasauli sevī.

Savu pienesumu nemateriālo kultūras vērtību saglabāšanā sniedz arī bibliotēkas iesaistīšanās UNESCO LNK tīklā „**Stāstu bibliotēka**”, kuras rīkotie pasākumi vērsti uz visu vecumu grupām.

Skolas izmanto Nacionālā kino centra dāvināto filmu kolekciju DVD formātā, kā arī portāla www.filmas.lv piedāvājumu.

Daudz ciešāka sadarbība 2017.g. izveidojusies ar alternatīvās izglītības iestādi **Preiļu Brīvā skola**, kura bibliotēkas pakalpojumus izmanto ik nedēļu.

Piedāvājam dažādas formas BLN darbības reklāmai – jau par tradīciju kļuva **nodaļas pakalpojumu prezentācija Pilsētas svētku ietvaros**. Bērnu literatūras nodaļa piedāvāja pašu izveidotās spēles, radošās darbnīcas, kuras tika apmeklētas kuplā skaitā.

BLN piedāvājumā ir bibliotekārās un literārās stundas, dažādi informācijas ieguves konkursi, tikšanās ar autoriem, Grāmatu svētki, Bibliotēku nedēļas pasākumi, Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa, Karjeras nedēļa un daudzas citas aktivitātes. Kopumā 2016.gada laikā tika rīkoti **80 pasākumi bērniem** un jauniešiem un **36 izstādes**. Neliels ieskats par BLN rīkotajiem pasākumiem un izstādēm pielikumā Nr. 6. ([Tematiskās izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2017.gadā](#)), pielikumā Nr. 7. ([Radošo darbu izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļas lasītavā 2017.gadā](#)), pielikumā Nr. 8. ([Vaļasprieki – kolekciju izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2017.gadā](#)) un pielikumā Nr. 9. ([Pasākumi bērniem un jauniešiem 2017.gadā Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā](#))

7.2. Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija

Metodiski konsultatīvais darbs organizēts, izmantojot dažādas darba formas – apmācības, seminārus, individuālas konsultācijas, bibliotēkas apmeklējumus, pieredzes apmaiņas braucienus.

Liels konsultatīvais darbs tika veikts sakarā ar Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības rīkošanu skolās. BLN vadītāja organizēja seminārnodarbības skolās, kur pedagogiem tika izklāstīta sacensības norises metodika, skaidrota atšķirība starp skatuves runu un skaļo lasīšanu, piedalījās žūrijas komisijās novados kā vērtētāja, vadīja meistarklasi skaļajā lasīšanā Riebiņu novada bibliotēkā.

BLN darbinieki reģionālajos bibliotekāru semināros sniedz informāciju par aktualitātēm darbā ar bērniem un jauniešiem, konsultē novadu bibliotekārus dažādās darba jomās, dalās darba pieredzē ne vien reģiona, bet arī valsts un pārrobežu līmenī, sniedz metodisko palīdzību lasītprasmes veicināšanas programmā „Bērnu žūrija”, Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļā, Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības norisē, “Stāstu bibliotēku” aktivitātēs, projekta “Grāmatu starts” popularizēšanā u.c. aktivitātēs, rīko pasākumus kā atklātās nodarbības.

2017.gadā, sadarbībā ar Riebiņu centrālo bibliotēku, pirmo reizi rīkojām semināru Riebiņu novada bibliotekārēm par darbu ar bērniem un jauniešiem pilnveidošanu un izaicinājumiem.

Reģiona bibliotēku apmeklējumu laikā sniedzam palīdzību un konsultācijas pagastu bibliotekāriem jautājumos, kas skar darbu ar bērniem.

Iesaistoties pārrobežu projektā Interreg Latvija-Lietuva Network-Digi-Hubs, tikšanās reizēs Lietuvas un Daugavpils kolēģiem tika prezentēts BLN darbs ar bērniem un jauniešiem. Lai pilnveidotu profesionālās zināšanas, apgūtu citu bibliotēku pieredzi darbā ar bērniem, gada laikā esam apmeklējuši bibliotēkas Lietuvā un Bauskas reģionā.

Ik gadu valstī notiek skatuves runas konkurss, tāpēc plaši tiek izmantoti bibliotēkas pakalpojumi literāro darbu izvēlē bērniem un jauniešiem. Literāro darbu atlase konkursam prasa specifiskas zināšanas un iedziļināšanos šajā jomā, tāpēc BLN vadītāja apguva VISC pedagogu profesionālās kompetences pilnveides semināra programmu “Metodiskie ieteikumi nodarbībām interešu izglītības programmā “Skatuves runa”, lai sniegtu nepieciešamās zināšanas bibliotekāriem, skolēniem, vecākiem un arī skolotājiem. Šie ieteikumi tiek nodoti novadu skolotājiem tikšanās reizēs skatuves runas novadu konkursos.

7.3. BLN krājuma veidošana un papildināšana

Lai krājums būtu dzīvotspējīgs un lietotājiem saistošs, nepieciešams to pareizi pārvaldīt – plānot finansējumu, rūpīgi veikt grāmatu atlasīšanu, komplektēšanu, nodrošinot krājuma pieejamību, publicitāti, funkcionalitātes izvērtējumu un krājuma attīrīšanu.

Lai uzlabotu krājuma funkcionalitāti un ērtāku pieejamību lietotājiem, tika izveidotas 2 jaunas krājuma nodaļas – **Skatuvei** (vienuviet izvietoti dramaturģijas darbi) un **Ģimenei** (pārsvārā psihologu ieteiktie daiļliteratūras darbi, kas lasāmi kopā ar bērniem, un ir kā ceļazīmes vecākiem, sniedzot izpratni par pašapziņas attīstību, radošuma atklāsmi, tikumiem, drošības sajūtu, ģimenes vērtībām).

BLN veic sistemātisku un plānveidīgu krājuma papildināšanu ar jaunizdotajiem iespieddarbiem ar prioritāti - bērnu, pusaudžu un jauniešu oriģinālliteratūra un labākie tulkotie daiļdarbi.

Kopumā 2017.g. laikā BLN krājums papildināts par **540** vienībām, no kurām **454** grāmatas. Par budžeta līdzekļiem iegādāts **391** grāmatu eksemplārs par **2517** EUR (2016.g. – 2050 EUR). Iespieddarbi tiek iegādāti vienā eksemplārā, izņemot lasīšanas veicināšanas programmas „Bērnu žūrija” grāmatas, kuras lielā daļībnieku skaita dēļ tiek pirktas 2 eksemplāros. Akreditācijas komisijas atzinumā tika ieteikts palielināt finansējumu bērnu un jauniešu literatūras iegādei, ko centāties realizēt gada nogalē. Ceram, ka arī turpmāk budžeta iespējas būs labvēlīgas.

Jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot bērniem, jauniešiem un pieaugušajiem iegādāto literatūru, veido **54,4%** (391 eksemplārs bērniem un jauniešiem, 718 – pieaugušajiem), finansiāli – **42%** - 2517 EUR bērniem un jauniešiem, 5978 EUR pieaugušajiem, kas ir pozitīvs rādītājs.

BLN darbinieces regulāri izskata jaunāko grāmatu piedāvājumu dažādu izdevniecību un apgādu interneta mājas lapās, izvērtē grāmatas, vadoties pēc sniegtās anotācijas un veic pasūtījumu.

Krājuma komplektēšanas avoti – piegādātāju uzņēmums “Virja”, SIA “Latvijas grāmata” un grāmatu izdevniecības “Zvaigzne ABC” veikals.

Uzņēmuma „Virja” priekšrocība ir dažādu izdevniecību piedāvātie iespieddarbi, pieprasītāja laika un transportizdevumu ietaupījums, jo grāmatas tiek piegādātas uz vietas. Ir iespēja tūlīt novērst nevajadzīga dubulta eksemplāra iegādi, saskaņot piegādes laiku un saņemt jau iepriekš nokomplektētu pasūtījumu. „Zvaigzne ABC” grāmatas izdevīgāk iegādāties izdevniecības veikalā Preiļos, kur bibliotēkai tiek piedāvātas atlaides, apgāds sponsorē grāmatas Lasīšanas konkursa “Krauklis iesaka izlasīt” laureātiem.

Pozitīvi, ka 2017.gadā bija plašāks daiļliteratūras piedāvājums vidējam skolas vecumam un jauniešiem. Iespēju robežās tika iegādāta lielākā daļa jaunizdevumu.

Uzziņu un nozaru literatūras iegādei atvēlēta pakārtota loma, jo plašāks tās klāsts tiek piedāvāts pieaugušo lasītāju nodaļā. Turpmāk tiek plānots veikt detalizētu nozaru literatūras krājuma izvērtēšanu, atstājot BLN tikai bērniem un pusaudžiem domāto uzziņu literatūru.

Aizvien pieaugoša interese tiek izrādīta grāmatām angļu valodā, īpaši iesācējiem. Šim lasītāju lokam tika iegādātas sērijas “Klasika latviešu-angļu” grāmatas. Aktīvi ir krievvalodīgie lasītāji (**18%**), īpaši skolēnu vasaras brīvlaikā, tāpēc krājums tiek regulāri papildināts ar jaunām grāmatām krievu valodā. Turpmāk jāveic lasītāju pieprasīto krievu klasiķu darbu iegāde, jo vecie eksemplāri fiziski novecojuši.

Pārskatot nodaļā pieejamo krājumu, norakstītas tiek novecojušās un nolietotās grāmatas, kopskaitā **327** eksemplāri. Ņemot vērā 2017.gada bibliotēkas akreditācijas komisijas ieteikumu aktivizēt krājuma izvērtēšanu, norakstot fiziski nolietotos izdevumus un izslēdzot no aktīvā krājuma maz izmantoto literatūru, šai jomai tiek pievērsta lielāka uzmanība.

CD krājums 2017.gadā netika papildināts, arī izsniegums (**24**) liecina, ka audiovizuālie dokumenti nav pieprasīti. CD krājuma popularizēšanai tika izveidots katalogs, kas atrodas lietotājiem redzamā vietā un tiek reklamēts. Ņemot vērā mūsdienu tehnoloģiju iespējas, šāda formāta dokumentiem BLN nav vēlamā pienesuma.

Popularitāti zaudē arī nodaļā pieejamie bērnu un jauniešu žurnāli, kuru kopskaitā pārskata periodā bija **11** (1 angļu valodā). Ar katru gadu samazinās abonēto žurnālu skaits, kas izskaidrojams ar izdevniecību bankrotu. Rīkojām žurnālu reklāmas kampaņas skolā, taču situācija paliek nemainīga.

Toties aizvien lielāku popularitāti iegūst attīstošās galda spēles, kuras piedāvājam gan izmantošanai uz vietas, gan kā mājas izsniegumu. Pēc stundām un brīvdienās skolēni labprāt pavada laiku bibliotēkā, spēlējot galda spēles. Gada nogalē tika iegādātas jauni spēļu komplekti, un notika arī to prezentācija. Iepērkam spēles, kas trenē uzmanību, atmiņu, attīsta valodu, raitu runāšanu, loģisko domāšanu, pacietību. Pasākumos plaši izmantojam spēles, kas paplašina bērnu zināšanas par Latvijas vēstures, ģeogrāfijas, kultūras faktiem. Vasaras periodā rīkojam Spēļu dienas.

Tabula “Bērnu literatūras nodaļas pamatrādītāji”

	2015	2016	2017
Lietotāju skaits	1212	1395	1418
Apmeklējumu skaits	16798	18579	18569
Izsniegums kopā	19419	17148	16110
<i>t.sk. grāmatas</i>	15163	14463	13021
<i>t.sk. žurnāli uz mājām</i>	153	82	130
<i>t.sk. žurnāli lasītavā</i>	2280	1105	893
<i>t.sk. spēles uz mājām</i>	54	42	519

7.4. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

Veicot vienu no svarīgākajiem bibliotekāra uzdevumiem - palīdzot bērniem atrast noderīgāko informāciju, tiek sniegts liels atbalsts kvalitatīvas formālās izglītības iegūšanā, jo ikviena informācija, ko bērni un jaunieši iegūst bibliotēkā, pārvēršas par zināšanām.

Pārskata periodā tika sniegtas **1284 uzziņas** ar ļoti plašu tematisko spektru.

Bērnu literatūras nodaļā tiek sniegtas informatīvas, tematiskas, precizējošas uzziņas. Palīdzība tiek sniegta arī datorlietotājiem – atrast nepieciešamo informāciju, pārkopēt, pārvietot, izdrukāt dokumentu. Lasītāji labprāt vērsas ar jautājumiem par kādu konkrētu autoru vai iespieddarbu. Sniedzot uzziņu pakalpojumu, piedāvājam visu iespējamo informācijas ieguves avotu - interneta, uzziņu literatūras, novadpētniecības, abonēto datu bāžu - materiālu, lai lietotājam būtu plašāka izvēle.

Ļoti pieaudzis ir literāro darbu pieprasījumu skaits skatuves runas konkursam.

PII „Pasaciņa” audzinātājas bieži izmanto grāmatu tematiskās atlasēs pakalpojumu tematiskajiem mēnešiem un nodarbībām.

Tiek sniegtas arī individuālās konsultācijas darbā ar datoru dažāda vecuma apmeklētājiem – prezentāciju veidošanā, darbu noformēšanā, kā arī informācijas un attēlu meklēšanā internetvidē un to pievienošana darbam.

2017.gadā krasi samazinājās datorlietotāju skaits, jo gandrīz visiem skolēniem internets pieejams mobilajās ierīcēs. Tāpēc datorus pārsvarā izmantoja projektu un pētniecisko darbu veikšanai un izdrukai. Izklaidei datori tika izmantoti minimāli. Pusaudži un jaunieši diezgan bieži izmanto bezvadu interneta pakalpojumus.

Bibliotēkas lietotāja zināšanu un informācijas meklēšanas prasmju apgūšanai tiek rīkota vesela virkne konkursu un apmācību pasākumu kā pirmsskolas vecuma, tā arī skolas vecuma bērniem.

Bērnu literatūras nodaļā 2017.gadā tika sarīkoti 80 pasākumi dažāda vecuma lietotāju grupām. Tiem bija gan informatīvs, izglītojošs, gan izzinošs, gan izklaides raksturs.

Piedāvājam ieskatu interesantākajos gada pasākumos:

Datorprasmju apguvei dažāda vecuma bērniem

Tika rīkots pasākumu cikls "**Iepazīsim virtuālo pasauli droši un atbildīgi**", kad caur spēli, prezentāciju, iepazīšanos ar vietni www.drossinternets.lv, video sižetiem bērni uzzina, kā pasargāt sevi, darbojoties interneta vidē.

Konkurss "**Vērīgais detektīvs informācijas labirintos**". Šis konkurss iekļauj dažādus informācijas meklēšanas veidus – interneta meklētājparlūkos, datu bāzē Letonika, grāmatās, preses izdevumos. Jāprot orientēties bibliotēkas krājuma izvietojuma niansēs. Šo konkursu iecienījuši pamatskolas pusaudži. Uz aicinājumu piedalīties labprāt atsaucas ģimnāzijas klases. Viņos vērojama nopietnāka attieksme pret veicamajiem uzdevumiem. Tas sagādā prieku un pārliecību, ka gatavošanās pasākumam nav bijusi veltīga, jo redzama skolēnu ieinteresētība, aizrautība, meklējot atbildes.

Informācijas meklēšanas konkurss **"Latgale un latgalieši"**. 7. un 8. klašu skolēni iepazīst internetsaites un meklē atbildes uz jautājumiem par 1. Latgales latviešu kongresu, kā arī citiem Latgales vēstures un kultūras notikumiem, vietām, personībām.

Pirmsskolas vecuma bērniem

"Ceļojums uz burtu māju" kopā ar PII "Pasaciņa" audzēkņiem. Pirmsskolas vecuma bērni iepazīst bibliotēkas piedāvātās iespējas, kā arī atraktīvi darbojas ar latviešu valodas alfabēta burtiem. Tā ir burtu apgūšana spēles veidā, minot mīklas, domājot vārdus. Darbošanās kopā ar pedagogiem un vecākiem rada ģimenisku vidi, bērni jūtas droši, apgūstot ko jaunu.

"Lasītprieka darbnīca" PII "Pasaciņa". Jau otro gadu pirmsskolas sagatavošanas grupu audzēkņiem tiek piedāvāts iesaistīties "Bērnu žūrijas" 5+ vecuma grupas grāmatu lasīšanā un vērtēšanā. Viņi nepacietīgi gaida bibliotekāri ar katru nākamo grāmatu, bērni ir ne tikai uzmanīgi klausītāji, bet tiek iesaistīti citās aktivitātēs. Diemžēl ne visi grupas bērni var piedalīties mūsu rīkotajās nodarbībās, jo daudzi ir iesaistīti pulciņos ārpus pirmsskolas iestādes.

Lasīšanas veicināšanas programmas "Grāmatu starts". 2017.gadā 4-gadīgie bērni ar vecākiem uz "Pūcītes skolu" tika aicināti jau ceturto sezonu. Ģimenes tika iepazīstinātas ar dažādām darbošanās iespējām bibliotēkā. Atsauksmes no vecākiem bija ļoti pozitīvas. Vai draudzība ar bibliotēku un grāmatām turpināsies, ir atkarīgs no viņu vecākiem.

Skolas vecuma bērniem dažādu prasmju apguvei

Karikatūru zīmēšanas radošā darbnīca. Radošajā darbnīcā bija iespēja piedalīties dažādu vecumu Preiļu MMS Mākslas nodaļas audzēkņiem. To vadīja Latvijas komiksu kultūras žurnāla "Kuš" redaktore Sanita Muižniece un māksliniece Ingrīda Pičukāne. Katra jauna tikšanās ar radošiem cilvēkiem ir vērtīga gan audzēkņiem, gan pedagogiem.

Sveču liešanas darbnīca. Tas bija otra pasākums sadarbībā ar biškopi. Šoreiz skolēniem bija iespēja uzzināt dažādu informāciju par svecēm – to pielietojumu sendienās un mūsdienās. Bērni arī minēja mīklas, ieklausījās tautas ticējumos un runāja par Sveču dienas tradīcijām. Patiesu prieku pasākuma dalībniekiem sagādāja sveču liešanas radošā darbnīca, kur katrs varēja izgatavot sev sveci no smaržīga vaska.

Konkurss "Ķepas, astes, spārni...". Oktobrī, Pasaules dzīvnieku aizsardzības dienā un Latvijas Sarkanās grāmatas 40 gadu jubilejas gadā, sadarbībā ar bioloģijas skolotājām tika rīkots konkurss par dzīvnieku aizsardzību. Klases komandas pārbaudīja savas zināšanas, novērošanas prasmes, pildot dažādus uzdevumus.

Ātrlasīšanas konkurss 2.-9. klašu skolēniem. Varētu teikt, ka jau izveidojies ātrlasītāju pulciņš, jo daudzi dalībnieki piedalās atkārtoti, kas ļauj izsekot saviem sasniegumiem. Šis konkurss attīsta runas prasmes, jo sagatavošanās procesā jāstrādā ar mēles mežģiem.

EDIC Austrumlatgalē aktivitātes Eiropas dienai. Sadarbībā ar EDIC maijā rīkojam pasākumu, veltītu Eiropas dienai. Spēlējot galda spēles par Eiropu, piedaloties mini konkursos, bērni papildina savas zināšanas par ES.

Spēļu ceturtdienas aktivitātes vasarā. 7 -12 gadus veciem bērniem tika piedāvāts iesaistīties kopā ar draugiem jau zināmās spēlēs un arī apgūt kādas jaunas prasmes, kā arī jautri pavadīt brīvo laiku kopā ar draugiem. Diemžēl atsaucība šādiem pasākumiem nav liela, jo bērni labprātāk apmeklē bibliotēku sev tīkamā laikā draugu grupās.

Pasākumi bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas ekspertiem

Gada sākumā notika žūrijas 2016 noslēguma pasākumi. Attaisnojās ideja sarīkot kopīgu noslēguma pasākumu grupai 15+ un vecākiem **“Paudžu tilts”**, lai pie tējas tases dalītos pārdomās par izlasīto grāmatu kolekciju. Uzaicinot vecākus un jauniešus uz kopējo diskusiju par izlasīto, galvenais mērķis bija atrast kopējo un vienojošo “tiltu”, ko sniedz grāmatu lasīšana, sarunas, dalīšanās ar izjūtām, emocijām starp dažādu paaudžu cilvēkiem. Kopīgi tika izveidota kolāža, kurā atspoguļota lasīšanas nozīme cilvēka dzīvē, mudinājums pievienoties grāmatu vērtēšanas ekspertu pulkam.

“Bērnu žūrijas 2016” noslēguma pasākuma **“Ceļā uz virsotnēm”** vienojoša tēma bija kalns, jo dzīve mums katram ir nepārtraukta virzība uz augšu jeb kalnā, kurā dodoties, ir jāpārvar šķēršļi. Zinošajiem, attapīgajiem bērniem arī bija jāpārvar šķēršļi neliela uzdevuma veidā, tāpēc pasākumu sākām bibliotēkas 1.stāvā, un, izdzīvojot dažādas emocijas, atsaucot atmiņā lasīto, bija jāuzkāpj bibliotēkas simboliskajā kalnā – BLN. Katra izlasītā grāmata ir kā pakāpiens, kas ved augšup zināšanu, gudrības kalnā. Jo augstāk kāpjam, jo bagātāki kļūstam. Vērtības, ko iegūstam, palīdz sasniegt iecerētās virsotnes, tāpēc kā pārsteigums bija tikšanās ar alpīnistu Juri Ulmani, kurš iekarojis ne tikai zināšanu virsotnes, bet patiešām ir pabijis sniegotajās kalnu virsotnēs un ar slēpēm šķērsojis Grenlandi. Bērnu sveica BJC popgrupa “Lāsītes” un teātra kolektīvs “Kājām gaisā”. Eksperti saņēma Pateicības rakstus, piemiņas zīmes.

Pēc M. Runguļa grāmatas “Pastaiga mirušo pilsētā” izlasīšanas Bērnu žūrijas 11+ ekspertu grupa un viņu draugi pulcējās BLN uz pasākumu **“Leģendu laiks”**. Iestājoties mijkrēslim, pasākuma dalībnieki noskatījās prezentāciju par Latvijas noslēpumainākajām vietām, kuras apvij dažādas leģendas un nostāsti, noskatījās fragmentu no mūzikla “Operas spoks”. Tāpat kā M. Runguļa grāmatas varoņi, bērni stāstīja mājās sagatavotos stāstus par neparastiem piedzīvojumiem. “Baiļu istabā” vajadzēja ievērot “Ēnu vīra” norādījumus: apēst “protēzes” un “sīkspārņa acis”, ļaut “apzīmogot” ar tetovējumu un pielipināt zirnekli uz vaiga, iemūžināt sevi baiļu foto stūrītī, spēlēt ēnu teātri. Pasākuma apmeklētāji deva zvērestu, spēlēja “tumšās” spēles un noslēgumā par piedalīšanos saņēma spociņkonču, grāmatzīmi, “draudzīgo garu izsaukšanas” sidra recepti un pašu gatavoto “spoku atbaidīšanas bumbiņu” – apelsīnu, kurā saspraustas krustnagliņas. Šāda veida pasākumi ļoti patīk bērniem.

Pasākums mazajiem ekspertiem **“Mans mīļākais kaķis”** saistījās ar bērnu žūrijas grāmatu “Puika, kas zīmēja kaķus”. Pasākumā piedalījās japāņu valodas studente, kas ir mācījusies un dzīvojusi Japānā. Viņa pastāstīja interesantus faktus par Japānu, tās rakstību un pasakām, katrs klātesošais varēja uzzināt, kā skan un tiek rakstīts japāņu valodā viņa vārds. Pasākumā piedalījās arī kāda zēna četrkājainais mīlulis. Katram bija iespēja uzzīmēt savu vai sapņu kaķi.

Savukārt 9+ žūrijas eksperti piedalījās apvienotajā UNESCO nedēļas un Bērnu žūrijas grāmatai **„Baltais lācis: pasaku pavārgrāmata bērniem”** pasākumā “Kultūras mantojums lietojumā” Aglonas pagasta Mežnieku mājās. Šajā pasākumā bērni iepazinās ar senču ēdienu gatavošanas tradīcijām, kopā ar saimnieci sēja sieru un cepa žagariņus.

Interesanti un aizraujoši

Kā vienu no atraktīvākajiem pasākumiem BLN var minēt Alberta Kronenberga 130 gadu jubilejai veltīto teatralizēto pasākumu **“Sprunguļmuižas gadatirgus”**, kas bija ļoti labi

apmeklēt. Īsts gadatirgus ar tirgošanos, spēlēm, rotaļām, konkursiem. Šis pasākums izvērtās par Ģimeņu dienu.

Viens no interesantākajiem pasākumiem bija dzejas stunda **“Kur mīt visskaistākie dzejoļi?”** 2.-4. klasēm. Skolēni lasīja pašu sacerētos dzejoļus, noslēgumā tika izveidota neliela grāmatiņa ar skolēnu dzejoļiem un zīmējumiem. Bija iespēja sacerēt dzejoļus grupās, kā arī teatralizēti izspēlēt piedāvātos dzejoļus.

Aizsākot Latvijas svētku nedēļu patriotiskā gaisotnē, Preiļu 1.pamatskolas skolēni ieradās ciemos Bērnu literatūras nodaļā uz nodarbību **“Latviešu spēka zīmes”**. Iepazīnuši rakstu zīmju skaidrojumu, bērni izveidoja sev tīkamo aizsargzīmi, aplūkoja LVA ceļojošo izstādi “Redzu labu vārdu, rakstu labu stāstu”, Raiņa muzeja “Jasmuiža” rīkotā konkursa radošo darbu izstādi “Daba, putni un dzīvnieki Raiņa dzejā” un mākslinieces un zīmju pazinējas Brigitas Ektermanes gleznu izstādi “Zīmju spēks”.

Ziemeļvalstu Bibliotēku nedēļas pasākumi notika no 13.līdz 19.novembrim. Rītausmas stundā skolēni klausījās fragmentus no M. Turtšaninovas fantāzijas žanra romāna “Marēsi”. Atbilstoši šā gada moto – “Salas” – tika diskutēts par tēmu “Patvēruma salas meklējumos”. Grāmatas varoņu gaitas noris uz salas klosterī, tāpēc uz sarunu aicinājām klostera māsu Danielu, ar kuras stāstījuma palīdzību skolēni iepazīna klostera dzīvi, tā iemītnieču galvenos uzdevumus. Vērsām uzmanību gan uz grāmatā izvirzītajām tēmām (piemēram, sievietes būtība un loma, izglītošanās nozīme), gan uz galvenajām cilvēciskajām vērtībām. Tikšanās ar māsu Danielu guva pasākuma dalībnieku atsaucību un ierosmi jaunām tikšanās reizēm.

Kopējā 2017.gada bibliotēkas aktivitāšu piedāvājumā skolām tika iekļauts Latgales simtgadei veltīts pasākums **“Skani, skani, volūdeņa”** par latgaliešu valodu.

Bērnu interesi izraisīja tikšanās ar mākslinieci **Agiju Staku**, rakstnieku **Māri Runguli**, pašizaugsmes piedzīvojumu stāsta autoru, iedvesmojošo **Āri Birzi**.

Plašāku ieskatu BLN rīkotajos pasākumos sniedz PGB mājas lapas BLN fotogalerija <http://www.preilubiblioteka.lv/?menu=41&smenu=13>, facebook un draugiem.lv bibliotēkas lapas.

Gatavojoties Grāmatu svētkiem, tika izveidotas jaunas spēles, kuras bija Bibliotēkas telts piedāvājumā.

2017.gadā tika rīkotas **36** izstādes - 18 tematiskās, 11 radošo darbu, 5 kolekcijas un 2 ceļojošās izstādes. Tematiskās izstādes tika veidotas dažādiem gadskārtu svētkiem, rakstnieku jubilejām, kā arī citiem notikumiem. Radošo darbu izstādēs varēja aplūkot gan pirmsskolas, pamatskolas un ģimnāzijas audzēkņu, gan pieaugušo vietējo iedzīvotāju veikumu. Cilvēku radošums izpaudās dažādas tehnikas zīmējumos un gleznās, fotogrāfijās, dažādos rokdarbos. Tika eksponētas monētu, pildspalvu, spārīšu, kalendārīšu un vāģu kolekcijas. Gada laikā tika eksponētas vairākas ceļojošās izstādes, ko piedāvā LNB BLC, vēstniecības, LVA un citas institūcijas.

7.5. Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes

Vai viss, kas jauns, ir veiksmīgs? Runājot par **Nacionālo skaļās lasīšanas sacensību**, viennozīmīgi jāatbild – JĀ! Interese par šo konkursu ir ļoti liela. Pirmajā gadā uzrunājām Preiļu pilsētas un Riebiņu novada skolas, kuras labprāt atsaucās dalībai. Sacensības gaitā vēlmi piedalīties izteica visu novadu skolas, kas liecina par konkursa popularitāti. Šim konkursam ir daudz priekšrocību – sākumā ir diezgan atbildīgs lasāmvielas izvēles process, kuru bērns veic

patstāvīgi, tam seko fragmenta atlase, kas ir ne mazāk būtiska, lielais sagatavošanās process, kas ietver lasītprasmes pilnveidošanu, bērns trenē balsi, mācās pareizi akcentēt tekstu, veidot kontaktu ar klausītājiem. Galvenais, ka bērns darbodamies pilnveido visas šīs prasmes, kas dzīvē noteikti noderēs. Vēl viena priekšrocība- plašais dalībnieku loks (pirmajā gadā Preiļu reģionā tika iesaistīti 162 5.-6.klašu skolēni), jo konkurss var notikt lokāli un piedalīties tajā var visu vecumu bērni. Tā ir jauna un ļoti perspektīva iespēja pieteikt sevi jebkuram skolēnam. Novadu un reģiona fināli izvērsas par īstiem svētkiem, kur valda kopības sajūta un lasītprieks.

Bērni ir mērķgrupa, kurai ir lielākais bibliotēkas rīkoto lasīšanas veicināšanas aktivitāšu piedāvājums. Tradicionālās programmas, kuras dalībnieki gadu no gada gaida, ļoti labprāt piesakās un piedalās – “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” (157), “Lasīttrieka darbnīca”(60), “Grāmatu starta “Pūcītes skola”(30)”, ikgadējais ātrlasīšanas konkurss. Tradicionāli vasaras periodā bērni un jaunieši piedalās lokālajā lasīšanas konkursā “Krauklis iesaka izlasīt 2017” (45 dalībnieki). Kārtējo reizi aktīvākie izrādījās jaunāko klašu skolēni. Noslēgumā 5.septembrī konkursa laureāti devās ekskursijā uz Liepsalām, Krustpils pili, Jēkabpils pasaku centru “Butaforija” un Līvānu Latgales mākslas un amatniecības centru.

Ja programma darbojas vairāku gadu garumā, varam salīdzināt, kā mainās bērnu lasīšanas paradumi, intereses, aktivitāte, saskatīt savas veiksmes un saprast, kas darāms, lai bērnos vairotu lasīttrieku. Atzinīgi vērtējam skolotāju iniciatīvu tradicionālajam ieteicamās literatūras sarakstam pievienot jaunāko oriģinālliteratūru. Vecāku žūrijas eksperti un skolotāji atzīst un novērtē lasīšanas programmas galveno uzdevumu - dot iespēju izlasīt jaunāko un vērtīgāko, veidot lasītāja gaumi, iepazīstot interesantākos mūsdienu latviešu un populārākos ārzemju autoru darbus.

7.6. Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

BLN darbība nav iedomājama bez sadarbības partneru un vietējo iedzīvotāju atsaucības. Bērnu literatūras nodaļas darbs ir cieši saistīts ar izglītības iestādēm, jo mērķauditorija ir bērni, pusaudži un jaunieši. Iespēju robežās sadarbība notiek, neskatoties uz izglītojamo, vecāku un skolotāju noslogotību.

Veiksmīgs sadarbības modelis izveidojies ar reģiona vispārizglītojošām skolām un PII “Pasaciņa”, interešu izglītības iestādēm - Preiļu novada Bērnu un jauniešu centru, Preiļu Mūzikas un mākslas skolu, Preiļu kultūras centru, Vēstures un lietišķās mākslas muzeju, kā arī sabiedriskajām organizācijām – NVO centru, Jauniešu centru 4, Preiļu novada Labklājības pārvaldes Dienas centru, biedrībām, Raiņa muzeju “Jasmuiža”, Preiļu Brīvo skolu, un citām institūcijām, kā arī ar privātpersonām, veidojot izstādes un pasākumus.

Galvenais sadarbības partneris ir Preiļu 1.pamatskola, kuras audzēkņi iesaistās vairumā BLN rīkoto pasākumu. 57% šīs skolas skolēnu ir aktīvi bibliotēkas lietotāji. Skolēnu ērtības labad pasākumi notiek gan bibliotēkā, gan skolā. Nedaudz pasīvāki bibliotēkas apmeklējumā ir Preiļu 2.vidusskolas(mazākumtautību skola) skolēni, kur aktīvie bibliotēkas lietotāji ir 44%.

Aizvien vairāk paplašinās to lietotāju loks, kas mācās reģiona skolās.

Jau otro gadu veiksmīgi sadarbojamies ar PII „Pasaciņa”, iesaistot sagatavošanas grupas audzēkņus bērnu žūrijas Lasīttrieka darbnīcā, ko vada bibliotekāre, aicinot mazākos uz pirmo tikšanos ar bibliotēku. Katru gadu rīkojam pirmsskolas vecuma bērnu veidoto radošo darbu izstādi. Lielu popularitāti iemantojis projekts „Grāmatu starts”. Pūcīšu skolas nodarbības

apmeklēt ģimenes ar 4-gadīgajiem bērniem. Nodarbības veidotas tā, lai rosinātu bērnus lasīt, darboties ar grāmatu, demonstrētu vecākiem daudzveidīgas metodes darbā ar grāmatu.

Izmantojot starpbibliotēku abonementu, notiek sadarbība ar Riebiņu novada, Aglonas novada un citām Preiļu novada bibliotēkām. SBA kārtā pārskata periodā izsniegtas **186** vienības. Īpaši nepieciešams atbalsts vasaras periodā Bērnu un jauniešu žūrijas veiksmīgas norisei, jo tieši vasaras periodā bērni ir visčaklākie lasītāji.

Bibliotēkas darbinieki, ikdienā apkalpojot, informējot, izglītojot, apmācot, rīkojot pasākumus un izstādes, ieinteresēti bibliotēkas darba publicitātē. Svarīgi atspoguļot paveikto. Reģionālais laikraksts ir slēgts, tāpēc izmantojam PGB un Preiļu novada mājas lapu, skolās, pilsētas reklāmastendos tiek izvietotas informatīvās afišas par norisēm bibliotēkā. Svarīgākā informācija tiek sūtīta Latgales radio un Latgales televīzijai, kas ir diezgan bieži viesi lielākajos pasākumos. Pasākumu norise tiek atspoguļota arī sociālajās internetvietnēs www.facebook.com un www.draugiem.lv kur bibliotēkai ir sava lapa.

7.7. Darbinieku tālākizglītības vērtējums specializācijā

Kā viena no problēmām darbā ar bērniem un jauniešiem darbinieču atskaitēs par 2016.gadu tika norādīta zināšanu un prasmju nepietiekamais līmenis komunikācijā ar pusaudžiem, tāpēc, rīkojot kursu nodarbības reģionālajā bibliotēkā un apmeklējot citu institūciju piedāvātos kursus, 2017.gadā profesionālās pilnveides izvēlē akcentējām tieši šo jomu.

Nozīmīgākie profesionālās pilnveides 2017.g. apmeklētie pasākumi:

- **Izglītības un attīstības centra „EGO”** Profesionālās pilnveides praktiskais seminārs “Komunikācijas māksla ar sevi un citiem” /S. Erta/
- **LR KM un LNB rīkotā** Lasītāju apkalpošanas speciālistu konference /S. Erta/
- **Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku seminārs** “Saskarsmes veidošana ar desocializētiem klientiem” /S. Erta, V. Jakimova/
- **LR KM un LNB** Konference bērnu literatūras un bibliotēku speciālistiem “**Es piederu šeit**”. /I. Rusiņa/
- **LR KM un LNB** mācību seminārs “Ievads medijpratībā” /I. Rusiņa, S. Erta/
- **LR KM un LNB** profesionālās pilnveides kursi “Izstāžu darbs bibliotēkā” /I. Rusiņa/
- **Preiļu novada IT centra kursi** Ievads CorelDRAW X8 /I. Rusiņa, S. Erta/
- **PGB un EDIC Austrumlatgalē** Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku un iestāžu vadītāju konference “Pieejamība digitālajā laikmetā: izaicinājumi un iespējas” /I. Rusiņa, S. Erta, V. Jakimova/
- **IZM, LU konference** “Starptautiskā skolēnu lasītprasmes novērtēšanas pētījuma *IEA PIRLS 2016* rezultātu paziņošana” /S. Erta/
- **PGB rīkotais** Preiļu reģiona bibliotekāru pieredzes apmaiņas brauciens uz Bauskas bibliotēkām /V. Jakimova, R. Cvetkova/
- **PGB rīkotā** Interreg Latvija-Lietuva Network-Digi-Hubs projekta mācību ekskursija uz Lietuvas bibliotēkām /V. Jakimova, R. Cvetkova, I. Rusiņa, S. Erta/
- **LNB un LKM seminārs** “Lasi klusi, lasi skaļi –lasi!” /V. Jakimova/
- **LNB un LKM** profesionālās pilnveides programma “Efektīva laika plānošana” /V. Jakimova/
- **LNB un LKM seminārs** – “No grāmatu starta līdz mediju un informācijpratībai bibliotēkās” /V. Jakimova/

- **VISC** pedagogu profesionālās kompetences pilnveides semināra programma “Metodiskie ieteikumi nodarbībām interešu izglītības programmā “Skatuves runa” 6h, /V. Jakimova/
- **VISC** Pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kursu programma “Dramaturģiskā materiāla veidošanas pamatprincipi”- /36h, V. Jakimova/
- **UNESCO LNK** rīkotā vasaras skola personības izaugsmei un prasmju attīstībai “Kultūras mantojums lietojumā 21.gadsimtā” /V. Jakimova/
- **UNESCO LNK** rīkotā II Latvijas stāstnieku konference “Stāstnieks un kopiena – ilgtermiņa un īstermiņa stratēģijas” /V. Jakimova/

7.8. Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

- Sociāli aktīvo bērnu aizņemība skolā un interešu izglītībā, kas ļauj iegriezties bibliotēkā tikai uz īsu mirkli, bieži grāmatu apmaiņu veic vecāki.
- Nepietiekamais grāmatu nodrošinājums lasīšanas veicināšanas programmā ”Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2016”.
- Bibliotekārei grūti radīt bērniem pietiekami stipru motivāciju apmeklēt bibliotēku, pašizglītoties lasot, jo bērni vēl neizprot lasīšanas nozīmi personības veidošanā.
- Bibliotekārēm trūkst zināšanu saskarsmes psiholoģijā, kā arī par konkrēto vecumposmu īpatnībām un efektīvākajiem konfliktu risināšanas veidiem.
- Aizmāršība un atbildības trūkums grāmatu lietošanas termiņa ievērošanā.

Lai nodrošinātu bērniem bibliotēkas piedāvājumu pieejamību, saskaņojam ar skolām pasākumu norises laikus, izmantojam e-klases pakalpojumus, izmantojam rakstiskus individuālos ielūgumus, kurus paši nogādājam adresātam.

Nepietiekama grāmatu nodrošinājuma BJV žūrijas darbam problēmas risināšanai izmantojam SBA pakalpojumus, uz vasaras periodu aizņemoties nepieciešamās grāmatas pagastu bibliotēkās. Arī aktīvākais lasīšanas periods BJ žūrijas ekspertiem ir vasara.

Darbs ar bērniem un jauniešiem prasa daudz vairāk laika nekā darbs ar citiem bibliotēkas apmeklētājiem. Bērniem nepārtraukti ir nepieciešamas dažādas novitātes un interesanti piedāvājumi, kas spētu noturēt viņu uzmanību. Bibliotekāram ir jāspēj bērniem radīt pietiekoši stipru motivāciju, lai tas kļūtu par patstāvīgu bibliotēkas apmeklētāju. Profesionālās pilnveides kursu piedāvājumā noteikti jāiekļauj tēmas par saskarsmes psiholoģiju, hiperaktīvo bērnu uzvedības problēmām, konfliktsituāciju risināšanas ceļiem darbā ar bērniem. Turpmāk piedāvāsim skolām vienreiz gadā vecāku sapulces rīkot bibliotēkā, lai iepazīstinātu vecākus ar bibliotēkas noteikumiem un iespējām bērnu izglītošanā.

Darbs ar parādniekiem aizņem ļoti daudz bibliotēkara darba laika, ko varētu izmantot lietderīgākām aktivitātēm, tāpēc svarīgi regulāri veikt izskaidrojošu darbu ar bērniem, uzrunāt tos ar e-klases portāla starpniecību, rīkot akcijas un vienkārši uzrunāt bērnus atbildīgāk attiekties pret visu, ko tie dara.

8.NOVADPĒTNIECĪBAS DARBS

8.1. Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes

Gan lēni, gan steigpilni, ar panākumiem un pārbaudījumiem, jaunām atklāsmēm, idejām un centieniem ir aizvadīts vēl viens darba cēliens. Tas bija gana saspringts, jo paralēli ikdienas plānotajiem darbiem gatavojāmajies kārtējai bibliotēkas akreditācijai. Tās gaitā tika vērtēti mūsu izaugsmes rādītāji, prioritārie mērķi un virzieni, novadpētniecības kolekciju un pakalpojumu attīstības līmenis. Bibliotēku akreditācijas ekspertu komisijas atzinums par novadpētniecības darbu ir sekojošs: „Bibliotēkā ir pieejamas un aktīvi tiek popularizētas tiešsaistes datu bāzes. Pārskata periodā ir savākti, apkopoti un aprakstīti materiāli par novadu un personībām. Ir izveidotas un regulāri papildinātas 452 tematiskās un 1251 novadpētniecības materiālu kopas. Novadpētniecības datu bāzē pieejami 34523 ieraksti. Izveidota elektroniska novadnieku enciklopēdija par 1015 personālijām.”

Novadpētniecības darba virzieni:

- novadpētniecības krājuma veidošana
- informatīvi izglītojošo pasākumu organizēšana iedzīvotājiem
- novadpētniecības datu bāzu veidošana un uzturēšana
- novadpētniecības digitālo kolekciju veidošana
- novadpētniecības bibliotekārās stundas
- informatīvās lekcijas, semināri bibliotekāriem par novadpētniecības jautājumiem
- sadarbība ar iestādēm, pētniekiem, vēsturniekiem;
- uzziņu, konsultāciju darbs
- novadpētniecības interaktīvo spēļu radīšana.

Pārskata perioda prioritātes:

- pilnvērtīga un ilgtspējīga krājuma komplektēšana, uzturēšana un popularizēšana
- elektronisko datu bāzu veidošana
- sadarbības partneru piesaiste, attīstot un uzturot spēkā iedzīvotāju interesi un līdzdalību novadpētniecības materiālu vākšanā un novada izpētē
- novadnieku radošo darbu izstādes
- tematiskās izstādes un pasākumi.

8.2. Novadpētniecības krājums

Visas vēstures liecības, kas atrodamas grāmatās, žurnālos un laikrakstos, tās, kuras glabājas fotogrāfiju albūmos, lasāmas privātās vēstulēs, lietišķajos dokumentos vai citos avotos, viss, kam ir vēsturiski informatīva vērtība, veido bibliotēkas novadpētniecības krājumu. Pat ja tas ir maksimāli digitalizēts, (jo informācija ir jāglabā visos formātos), pamatu pamats tomēr ir fiziskās kolekcijas.

2017. gada jaunieguvumi ir 59 monogrāfijas un 3 CD. Īpaša pateicība pienākas sadarbības partneriem un bibliotēkas lietotājiem, kuri ar dāvinājumiem ir atbalstījuši un veicinājuši novadpētniecības krājuma saturisko daudzveidību, jo starp izdevumiem bija arī vairāki Latgales kultūrvēsturiskās pētniecības retumi: (1938. g. Daugavpils apriņķa skolu albums, 1932. g. Latgolas katoļu zemnieku kalendars, J. Broka monogrāfija „Latgales kultūras

darba entuziasti”, apjomīga Preiļu rajona kultūras mantojuma fotogrāfiju kolekcija, pētījums par Preiļu vecticībnieku draudzi u.c.) Labprāt savas grāmatas bibliotēkai dāvina arī mūsu literāti (M. Krole, I. Krastiņa). Lielu interesi un popularitāti ir iemantojusi jaunā grāmata par leģendāro sporta žurnālistu, novadnieku Arturu Vaideru.

Latgali dēvē par ezeru, mākoņu un Māras zemi, keramikas šūpuli un savdabīgas valodas paspārni. Bet kāds ir Latgales cilvēks? Šodien, XXI gadsimtā. Viennozīmīgi – atvērts, sirsnīgs, strādīgs, viesmīlīgs un radošs. Par to pārlicina Igora Pliča sastādītais un Jāņa Streiča Latgalei veltītiem esejas fragmentiem pavadošais fotoportretu albums „Latgaliētis XXI gadsimtā”.

„Novadpētniecība ir apzināties sevi kā turpinājumu un turpināties tā, lai aiz tevis viss nebeidzas. Novadpētniecība ir dzīvesveids, kas līdzcīvēkus padara bagātākus”, tāda varētu būt Vārkavas novadā dzīvojošā Jāņa Vaivoda atziņa. 20 gadus viņš rūpīgi vācis un apkopojis sava dzimtā ciema iedzīvotāju atmiņas un fotogrāfijas par laiku no Jersikas karaļvalsts līdz

Jānis Vaivods grāmatas „Vanagu vēstures lappuses” atvēršanas svētkos.

mūsdienām. Savāktā informācija vairākkārt pārbaudīta zonālajos un Valsts arhīvos un muzejos. Arī Preiļu Galvenās bibliotēkas novadpētniecības krājuma materiāli tika izmantoti grāmatas tapšanā. „Vanagu vēstures lappusēs” atstāstīts gan paša autora piedzīvotais, gan atainoto notikumu dalībnieku vai aculiecinieku atmiņu pieraksti. Mūsu atmiņai piemīt nejauks niķis – aizmist. Un tad daudzšķautņainajā vēstures mozaikā ar laiku var rasties kāds tukšs laukums. Tomēr šīs grāmatas autora fantastiskā darba rezultāts ļauj cerēt, ka tukšo laukumu nebūs tik

ilgi, cik ilgi tiks uzturēta interese par novada vēsturi. Tik ilgi nezudīs arī saikne starp paaudzēm.

Pagātnes mantojuma digitalizācijas process paver jaunas iespējas un atbilst laikmeta prasībām, taču kolekcijas fiziskās formas arī pēc to pārvešanas virtuālajā vidē netiek atstātas novārtā, tās tiek uzturētas un papildinātas. Runājot par tehnoloģiju straujo attīstību un tendenci veco izmest, lai aizstātu ar jauno, var rasties bažas par digitalizētā mantojuma vai elektroniskā formā „dzimušu” novadpētniecības materiālu ilglaicīgu saglabāšanu. Mūsdienās liela daļa jaunu dokumentu, vēsturisku liecību un fotogrāfiju tiek ievietotas sociālajos tīklos, blogos un profilos. Apzinoties tehnikas nepastāvību un nemītīgo tiekšanos pēc jauniem izaicinājumiem, blakus digitālā krājuma formām, bibliotēka joprojām saglabā arī oriģinālās mapju kolekcijas.

Gatavojoties akreditācijai, aizvadītajā gadā pastiprināta uzmanība tika veltīta novadpētniecības krājuma vizuālajai kvalitātei. Rūpīgi un kritiski tika izvērtēts kolekciju saturs, skenēto un kopēto attēlu kvalitāte, tika atjaunotas fiziski bojātu publikāciju kopijas. No aktīvā krājuma tika izņemtas vai apvienotas kolekcijas, kuras zaudējušas aktualitāti, netiek izmantotas un papildinātas. Šobrīd novadpētniecības lasītavā pieejamas 453 tematiskās un 1318 personāliju mapes.

Digitalizācija

Digitalizācija ir viens no veidiem un iespējām kā ar mūsdienu tehnoloģiju palīdzību saglabāt un aktualizēt kultūras mantojumu, pagātnes vērtības, trauslos, izzūdošos vēstures faktus un ļauj dokumentēt šodienas laikmeta liecības. Šīs bagātības iegūst jaunas formas, rodas

iespējas tās atdzīvināt un koncentrētā veidā pietuvināt ikvienam bibliotēkas lietotājam. Senās pils, muižas un citi laika zoba iedragāti kultūras pieminekļi ātri un salīdzinoši lēti sākotnējo izskatu var atgūt virtuālajā vidē. Neapšaubāmi, arī mūsdienu mantojums ir jārespektē un jānovērtē tāpat kā tiek novērtēti senie vēstures un kultūras pieminekļi. Pozitīvu rezultātu kā mērķi uzstādot, un laužoties cauri autortiesību šķēršļiem, aizvadītajā gadā digitālo kolekciju ir izdevies papildināt ar jauniem resursiem ([Digitālās kolekcijas](#)):

- [Lellu muzejs - galerija](#)
- [Miniatūrā karaļvalsts](#)
- [Vīngliemežu audzētava „Ošu mājas”](#)
- [Zemnieku saimniecība “Kalni”, mājas vīna ražotne](#)

Publikāciju pilnteksti, fotogalerija, norāde uz mājaslapu, video sižeti no YouTube platformas ir brīvi pieejami publiskā vietnē. Tā sniedz izsmeļošu un plaši izvērstu priekšstatu par Preiļu pilsētas un novada tūrisma apskates objektiem. Šobrīd bibliotēkas mājaslapā ir pieejamas 17 digitālās kolekcijas. Vienā no apjomīgākajām – „Novadnieku enciklopēdijā” apkopoti biogrāfijas dati par 1036 bijušā Preiļu rajona ļaudīm.

Pērn pilnībā tika pabeigta laikraksta „Novadnieks” skenēšana. Tagad interesentiem tiek piedāvāta iespēja to lasīt elektroniskajā (PDF vai TIF) formātā. Hronoloģiskais aptvērums - no 1986. gada līdz pēdējam numuram 2016. gadā.

Uzziņu un informācijas pakalpojumi

Informācijas ieguves, apmaiņas un pārneses veidi mūsdienās mainās tik strauji, ka nereti liek apjukt, apmulst un sajūties bezpalīdzīgam pat ar vidusmēra zināšanām bruņotam lietotājam. Bibliotekāra pienākums un uzdevums ir maksimāli saīsināt informācijas meklēšanas ceļu, piedāvāt objektīvus, pārbaudītus, ticamus, kvalitatīvus, aktuālus un daudzveidīgus uzziņu avotus.

Informācija par novadpētniecības resursiem apkopota bibliotēkas mājaslapas sadaļās:

- Novads:
  - [Novadnieku enciklopēdija](#)
  - [novadnieku tematiskais darbības jomu sadalījums](#)
  - [tematisko mapju saraksts](#)
  - [personāliju mapju saraksts](#)
- Datu bāzes:
  - [Reģionālie un nacionālie novadpētniecības resursi](#)

[Novadpētniecības viktorīna par Preiļu pilsētu](#)

Galvenais vadmotīvs dažādās bibliotekārās novadpētniecības darba izpausmēs ir veicināt interesi par lokālo kultūrvēsturi un vidi, piedāvāt informāciju par zudušām vai izmaiņu skartām ēkām, dabas objektiem, saimnieciskām un sabiedriskām būvēm. Arī mūsu bibliotēkā tiek analizēti un meklēti pavedieni kā sava novada bagāto novadpētniecības krājumu padarīt interesantāku un pieejamāku plašākam kopienas iedzīvotāju lokam. Aizvadītajā gadā tika radīts jauns resurss - [interaktīva viktorīna par Preiļu pilsētu](#).

Līdztekus tradicionālajiem informācijas resursu līderiem www.lursoft.lv, <http://letonika.lv>,

www.periodika.lv, <http://latgalesdati.du.lv/> uzziņu sagatavošanas procesā tika izmantoti LNB un citu publisko bibliotēku katalogi un novadpētniecības datu bāzes. Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā ir izstrādāta izglītojoša interaktīvā novadpētniecības spēle „[Isapazeisim](#)” (Iepazīsimies). Tā piedāvā izzināt 33 spilgtu Latgales personību darba un studiju vides īpatnības, dažādu vēsturisko periodu ietekmi uz cilvēku dzīvesveidu un tradīcijām. Uzdevums ir no telpas interjera izņemt priekšmetus, kuri neatbilst tam laikmetam, kad novadnieks ir dzīvojis un darbojies.

Viens no lielākajiem lokālajiem informācijas resursiem mūsu bibliotēkā ir elektroniskā novadpētniecības datu bāze ar 35158 MARC apraksta vienībām.

Bibliotēkaram, kā novadpētniecības resursu koordinatoram, ir prasmīgi jāprot piedāvāt ērtāko informācijas izguves veidu, vienlaikus ieguldot maksimāli daudz darba šo meklēšanas resursu pilnveidošanā un attīstībā.

Krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums

Krājuma attīstība aizvadītajā gadā bijusi ar augšupejošu dinamiku:

- tas papildināts ar 59 grāmatām, (par 39 vienībām vairāk kā 2016.g.) un 73 jaunām personāliju mapēm.
- Iepriekšējo gadu iestrādes novadpētniecības krājuma pilnveidošanā turpinās.

Izmantojums

Vēsturisko notikumu kontekstā novada attīstības gaitu izzināt palīdz materiāli, kuri satur objektīvu, zinātniski pamatotu, autentisku un ticamu informāciju. Ja krājums komplektēts, vadoties pēc šādiem kritērijiem, tam uzticas, novērtē un izmanto kopienas vēstures pētnieki, zinātniski pētniecisko darbu autori, ģeologi un visi, kas interesējas par novada vēsturi. Lai noskaidrotu vai precizētu informāciju, nereti tieši bibliotēkā griežas pārnovadu un pat kaimiņvalstu novadpētnieki.

Drukātā, digitālā vai citā veidā publicētā informācija tiek izmantota, sniedzot visdažādākos lokālā satura uzziņu pakalpojumus. Novadpētniecības resursu pieprasījums un izmantojamības rādītāji vairāku gadu garumā ir salīdzinoši nemainīgi. Vietējā satura veidotāji un patērētāji ir skolēni, studenti, dzimtas sakņu pētnieki, radniecīgu institūciju kolēģi, novada izpētes entuziasti un vienkārši ļaudis ar Latgales piederības sajūtu sirdī. Konsultācijas un uzziņas tiek sniegtas klātienē, elektroniskā sarakstē vai telefoniski.

8.3. Novadpētniecības darba popularizēšana

Kā panākt, lai lokālais kultūras mantojums atrastu vietu un iesakņotos vidē, kuru raksturo laika trūkums, pilnīgi jauns cilvēku saziņas un informācijas ieguves modelis, jauni vērtību kritēriji? Kā pierādīt, ka pagātnes mantojums nav jāuztver kā lieka greznība, kuras saglabāšana prasa ieinteresētību, laiku un materiālos resursus? Visas šīs daudzveidīgās bagātības pamazām aiziet no mūsu ikdienas aprites, tāpēc ir jāmeklē ceļi un iespējas kā tās tomēr saglabāt un integrēt mūsdienu straujajā un mainīgajā dzīves ritmā.

Izstāde „1917. gada Latgales kongress kā Latvijas brīvvalsts svētvakars”

Aizvadītais gads reģionā bija piesātināts ar Latgales kongresa simtgades svinību sajūtām un notikumiem. Vēsturiskais notikums pirms 100 gadiem bija viens no svarīgākajiem priekšdarbiem vienotas valsts iespējai.

Par Latgales kongresa simtgadei veltītās monētas tapšanu stāstīja novadniece, literatūrzinātniece Janīna Kursīte.

Sarunu cikla „Ja Latvija ir mūsu tēvu zeme, tad Latgale ir mūsu māte” ietvaros, klausītājiem bija iespēja tikties ar novadnieku, RTA profesoru Vladislavu Malahovski. Vēsturnieka stāstījums ļāva izsekot Latgales sociāli – ekonomiskajiem procesiem un izprast vēsturisko situāciju, kura veicināja kongresa sasaukšanas nepieciešamību.

Ceļojot pa kādu valsti, tūristi apmeklē arī dievnamus, aplūko altārus. Pēc tā, kā tie ir saglabājušies, var noteikt, kāds ir tautas dvēseles stāvoklis. Ja dievnami ir sagrauti un pamesti, arī ar tautu ne viss ir labi. Savukārt, ja dievnami ir kārtībā, tātad, arī ar tautu viss ir kārtībā.

Aglonas bazilika tradicionāli tiek uzskatīta par sakrālās kultūras fenomenu un ir kļuvusi par vienu no Latvijas atpazīstamības simboliem, taču mūsu novadā vienmēr ir bijušas pārstāvētas visas tradicionālās konfesijas ar saviem lūgšanu namiem, kapelām, baznīcām, sinagogām un krucifiksiem. Ne viss ir saglabājies, tāpēc pret to, kam bijis lemts piedzīvot

Izstāde “Sakrālais kultūras mantojums Preiļu novadā”

mūsdienas, nepieciešama īpaši saudzīga attieksme, atbildība par unikālā mantojuma likteni un saglabāšanu. Mākslas zinātniece Rūta Kaminska ir teikusi, ka nav jāskrien uz Romu vai Versaļu skatīties vērtīgās arhitektūras būves, bet sākumā jāapzina pašiem savs sakrālais mantojums, kas ir ļoti vērtīgs un skaists. “Mums jānovērtē tas, kas mums pieder, un jāmēģina to kopt.”

Eiropas kultūras mantojuma dienu ietvaros plaša informācijas klāsts no novadpētniecības krājuma bija skatāms izstādē. Preiļu reģiona iedzīvotāji lepojas ar savu skaisto novadu, veicina tā ekonomisko attīstību, nostiprina kultūrvides pieejamību, savu mīlestību un piederības sajūtu šai vietai apliecina dzejā, fotogrāfijās un ikdienas darbos. Savukārt novads lepojas ar viņiem un atzinīgi vērtē radošās izpausmes, sasniegumus sportā, cildina stipras un strādīgas ģimenes. Mūsu

Labs veids kā stiprināt lokālo kultūrapziņu un kopienas iedzīvotājos radīt interesi līdzdarboties novada vēstures izzināšanā, izkopšanā un tālāk nodošanā, ir saturiski un vizuāli pievilcīgu izstāžu organizēšana. Mūsu bibliotēkas plašās telpas ļauj izvietot liela apjoma un izmēra gleznu un fotogrāfiju kolekcijas, kuras ik dienu priecē gan apmeklētājus, gan darbiniekus. Skatītāju vērtējumam savus darbus piedāvā jaunie mākslinieki, gleznotāji, mākslas skolu audzēkņi, fotogrāfi un amatnieki.

Tikšanās ar Vladislavu Malahovski

novadnieku nozīmīgus mūža gadus suminot, ik mēnesi novadpētniecības lasītavā ir skatāma viņiem veltīta izstāde. Šī izstāžu cikla ietvaros aizvadītajā gadā tika sumināti 48 gaviļnieki – reģionā pazīstami un cienīti ļaudis.

Aizvien vairāk cilvēku brīvajā laikā pievēršas radošām nodarbēm, kuras viņiem sniedz prieku un gandarījumu, taču sadūšoties un parādīt savu māksliniecisko varēšanu plašākā izstādē ne vienmēr ir gatavi. Un ja nu bibliotēkas pamudinājums un piedāvātā iespēja to darīt, vēlāk izrādās pirmais, sīkais solītis ceļā uz nopietnu atpazīstamību?

Pārskata periodā bija apskatāma Evitas Kivriņas radošo darbu izstādē „[Fantāzija, darbošanās, gandarījums](#)”, kur bibliotēkas apmeklētāji varēja aplūkot lietas, ko radījušas čaklas rokas un talantīga izdoma.

Kalnu vilinājumu spēj izprast tikai tas, kurš pats tajos ir kāpis, tā apgalvo ne viens vien kalnu tūrisma entuziasts. Kalni no cilvēka daudz prasa, bet dod arī pretī: ik uz soļa var sagādāt neredzētus un skaistus mirkļus. neaizmirstamus iespaidus un pārdzīvojumus. Aleksandra Poplavska fotogrāfiju izstādē „[Labāki par kalniem var būt tikai kalni](#)” iemūžinātas Āfrikas, Argentīnas un Monblāna noskaņas un emocijas.

Pasākumu cikla „Reģionālo un vietējo mediju loma sabiedrībā” ietvaros diskutējām par pašvaldību informatīvo izdevumu lomu un pastāvēšanas iespējām. Kā zināms, pēdējā laikā pret tiem aktīvi iestājas preses izdevēji, reģionālie mediji, Latvijas Žurnālistu savienība, Konkurences padome un citas institūcijas.

Par izveidojušos situāciju savu viedokli pauda izdevuma „Preiļu Novada Vēstis” pārstāve Maija Paegle.

Tikšanās ar Maiju Paegli

8.4. Sadarbība novadpētniecības jomā

Gadu gaitā attīstīta un paplašināta veiksmīga sadarbība lieliski palīdz koordinēt novadpētniecības krājuma izmantošanu, informācijas apmaiņu, novērš resursu un pakalpojumu dublēšanos. Viens nav karotājs, kopā vienmēr var izdarīt vairāk, pie kam, sadarbība ir abpusēji izdevīgs process.

Mūsu partneri ir Preiļu reģiona iestādes un institūcijas, kuras veic lokālo vēstures izpēti pagātnes, tagadnes, nākotnes dimensijā, fotogrāfijās un video dokumentē mūsdienas un neseno novada pagātni. Daudzus gadus esam spējuši uzturēt veiksmīgu sadarbības dialogu ar novada vēstures un skolu muzejiem, tūrisma informācijas centru, novadpētniekiem, sabiedriskajām organizācijām, kultūras biedrībām un kolēģiem pagastu bibliotēkās. Kopīgi pētot un vētot vēsturisko notikumu apcirkņus, apvienojot resursus un meklējot idejas kā mūsdienīgi izstāstīt spilgtākos notikumus novada vēsturē, esam rīkojuši pasākumus, organizējuši izstādes un dalījušies aktuālā pieredzē. Piesaistot radniecīgu institūciju resursus, bibliotēkai paveras iespēja sniegt lietotājiem kvalitatīvus uzziņu pakalpojumus, sekmē informācijas izplatīšanu un apmaiņu, palīdz pasākumu organizēšanā,

*Riebiņu pagasta jaunie novadpētnieki
Preiļu GB novadpētniecības lasītavā.*

Bibliotēkā bieži skatāmas saturiski un vizuāli pievilcīgas izstādes, ko piedāvā Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs.

Pārskata periodā bibliotēkā bija apskatāma Latgales kultūrvēstures muzeja pirmā Latgales kongresa 100-gadei veltīta ceļojošā izstāde "[Pāri sliksnim](#)"

Apspriežot jaunākās bibliotēkārās novadpētniecības darba tendences, daloties pieredzē un iespaidos par semināros un konferencēs gūtajām atziņām, nostiprinās sadarbība ar pagasta bibliotekāriem.

8.5. Jauninājumi novadpētniecības darbā

Gatavojoties akreditācijai, aizvadītajā gadā pastiprināta uzmanība tika veltīta novadpētniecības krājuma vizuālajai kvalitātei. Rūpīgi un kritiski izvērtēju kolekciju saturu. No aktīvā krājuma tika izņemtas vai apvienotas kolekcijas, kuras ir zaudējušas aktualitāti, netiek izmantotas un papildinātas. Tie gan nav uztverami kā radikāli jauninājumi, tomēr šajā procesā tika ieguldīts liels darbs.

8.6. Novadpētniecības darba problēmas, to risinājumi un nākotnes prognozes

Autortiesību saskaņošanas process ir ārkārtīgi smagnējs un kavē digitālo kolekciju publiskošanu.

8.7. Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības

Turpinājās laba un konstruktīva sadarbība ar Preiļu reģiona atmiņu institūcijām, pagastu bibliotēkām un novada vēstures pētniekiem. Lēni, bet neatlaidīgi strādājām pie digitālo kolekciju veidošanas un publiskošanas.

Atzinīgi vērtēju bibliotēkārās novadpētniecības vadlīniju projekta apspriešanas diskusijas un bibliotēku novadpētniecības konferenci "Šodienas notikums - rītdienas vēsture".

Lai nodrošinātu plānveidīgu darbu un novērstu resursu dublēšanos, būtu jāizstrādā Preiļu reģiona bibliotēku novadpētniecības darba koncepcija. Turpināsies darbs pie uzkrāto novadpētniecības materiālu digitalizēšanas.

9.PROJEKTIZSTRĀDE

9.1. Tabula “Projektu apkopojums”

Tabula “Projektu apkopojums”

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finan- sējuma apjoms (EUR)	Projekta apraksts (īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Rasmas Zariņas lugu krājuma “8 lizeikas mada dvēseles prīcai” izdošana	VKKF	400	Grāmatas izdošanas mērķis: piedāvājot lugu tekstus amatierētriem, veicināt latgaliešu oriģināldramaturģijas attīstību, jo, pateicoties jauno rakstītāju entuziasmam, savas identitātes, savu sakņu apzināšanās nepieciešamībai, lielajam darbam latgaliešu valodas popularizēšanā, tai ir cerības augt un attīstīties.	Atbalstīts
“Uzturētājstruktūru atlase tīkla Europe Direct informācijas centriem 2013. – 2017. gadam” ¹	Eiropas Komisijas Pārstāvniecība Latvijā	6534	Projekta ietvaros tika dažādoti bibliotēkas informatīvie un tematiskie pasākumi, noorganizētas izglītojošas lekcijas jauniešiem un kvalitatīvi semināri ar valstī zināmiem lektoriem. Pateicoties šī projekta aktivitātēm, palielinājusies arī bibliotēkas publicitāte, atpazīstamība valsts mērogā, kā arī uzlabota bibliotēkas materiāli tehniskā bāze.	Atbalstīts
Lasīšanas veicināšanas programma “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” ²	VKKF	41	LNB, LBB īstenota programma, kas dod iespēju bibliotēkām savus krājumus papildināt ar programmā	Atbalstīts

¹ Projekta īstenotājs EDIC Austrumtgalē sadarbībā ar Preiļu Galveno bibliotēku

² Projekta īstenotājs LNB, LBB. Preiļu Galvenā bibliotēka piedalās atlases konkursā, lai iegūtu papildus grāmatas veiksmīgai programmas īstenošanai

			paredzētajām grāmatām, attīstīt lasīšanas prasmes, satura analīzi, izteikt savas pārdomas	
Augstvērtīga tulkotā un nozaru literatūra ³	VKKF	309	LNB, LBB īstenots projekts, kura mērķis ir sekmēt augstvērtīgas tulkotās un nozaru literatūras izdevumu pieejamību Latvijas publiskajās bibliotēkās, veicināt Latvijas un pasaules kultūras klasisko vērtību un laikmetīgās literatūras iepazīšanu ar grāmatu starpniecību	Atbalstīts
Ģimenes digitālo aktivitāšu centra tīkla izveide, dzīves kvalitātes un izglītības atbalstam Austrumaukštaitijā un Dienvidlatgalē /Creation of Network of Family Digital Activity HUBS for Wellbeing and Education Support in Eastern Aukštaitija and Southern Latgale	ERAF	81098	Pārrobežu projekts sadarbībā ar Utenas, Zarasu un Latgales Centrālo bibliotēku. Projekta ideja ir radīt jaunu publisku pakalpojumu – ģimenes digitālo aktivitāšu centru.	Atbalstīts

9.2. Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem

Pārskata periodā veiksmīgi piedalījāmie VKKF projektu konkursā, nodrošinot Rasmus Zariņas lugu krājuma “8 lizeikas mada dvēseles prīcai” izdošanu. Pateicoties Bērnu literatūras nodaļas vadītājas Vilhelmīnes Jakimovas entuziasmam, tika realizēta ideja, piedāvājot lugu tekstus amatierēātriem, veicināt latgaliešu oriģināldramaturģijas attīstību. Grāmata ir labs reprezentācijas materiāls bibliotēkas pasākumos.

Esam pateicīgi LNB un LBB par viņu aktīvu dalību un atbalstu bibliotēku krājuma papildināšanā, nodrošinot augstvērtīgas literatūras pieejamību iedzīvotājiem, un iespēju bērniem, jauniešiem un vecākiem piedalīties lasītveicināšanas programmās.

Jau piekto gadu svarīgs finansiāls atbalsts ES pasākumu, jautājumu un aktivitāšu popularizēšanā ir Eiropas Komisijas Pārstāvniecība Latvijā.

Iespēju piedalīties projektu konkursos ir pietiekoši. Vēl aktīvāku dalību tajos ierobežo bibliotēkas personāla noslogotība, atsevišķu darbinieku motivācijas un atbildības trūkums.

Esam gandarīti, ka bibliotēkai ir savs sadarbības partneru loks, kas palīdz veiksmīgi realizēt projektu idejas.

³ Projekta īstenotājs LNB, LBB. Preiļu Galvenā bibliotēka piedalās atlases konkursā, lai iegūtu izdevumus

10.PUBLICITĀTE

10.1 Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

2017.gadā bibliotēkā tika rīkoti dažāda veida publicitātes pasākumi, izstādes, akcijas, konkursi, radošās darbnīcās, stāstnieku pēcpusdienas, bibliotekārās stundas, ekskursijas, bērniem – rīta stundas. Bērni un jaunieši Karjeras nedēļas ietvaros tika iepazīstināti ar bibliotekāra profesiju un darbu bibliotēkā.

Par jauninājumiem un aktivitātēm bibliotēkā iedzīvotāji tiek informēti arī ar afišu un informatīvo lapu palīdzību, kas tiek izvietotas bibliotēkas, pašvaldības iestāžu, Preiļu pilsētas afišu stendos. Par bibliotēkā apskatāmajām izstādēm un notiekošajiem pasākumiem bibliotēkas apmeklētāji tiek informēti, ievietojot vizuālo informāciju „Lattelecom” dāvinātajā televizorā. Izmantojot bibliotēkas rīcībā esošās tehnoloģiskās iespējas, regulāri tiek izgatavoti informatīvie bukleti, kuros tiek ietverta informācija par bibliotēkas darbību un piedāvātajiem pakalpojumiem. Par bibliotēkas publicitātes materiālu tiek izmantotas grāmatzīmes un pildspalvas ar 2010.gadā mākslinieces Ievas Semules izstrādāto Preiļu GB logo, Preiļu GB 2015.gadā izdotā grāmatiņa “Stāsti iz bibliotekāru dzīves” un 2017.gadā VKKF projekta ietvaros izdotā grāmata “8 lizeikas mada dvēseles prīcai”.

Regulārs publicitātes un bibliotēkas tēla veidošanas darbs tiek veikts sadarbībā ar Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciālisti. Informācija par lielākajiem un nozīmīgākajiem pasākumiem tiek nodota arī Aglonas, Vārkavas un Riebiņu novada domes sabiedrisko attiecību speciālistiem.

Veiksmīga sadarbība ir izveidojusies ar novada un reģiona laikrakstiem „Vietējā Latgales Avīze”, “Preiļu Novada Vēstis” un „Latgales Laiks”, kuros tiek ievietoti gan atskati uz bibliotēkā notikušiem pasākumiem, gan preses relīzes par bibliotēkā pieejamajiem pakalpojumiem un aktualitātēm.

Aizvadītajā gadā bija vairākas publikācijas gan par stāstnieku aktivitātēm, gan EDIC Austrumlatgalē rīkotajiem pasākumiem, gan par bibliotēku nedēļas piedāvājumu iedzīvotājiem, gan par projektu “Ģimenes digitālo aktivitāšu centra tīkla izveide, dzīves kvalitātes un izglītības atbalstam Austrumaukštaitijā un Dienvidlatgalē”.

10.2. Bibliotēkas informācija tīmeklī

Par bibliotēkā piedāvātajiem pakalpojumiem, pasākumiem, izstādēm un citām aktivitātēm iedzīvotāji tiek informēti ar Preiļu GB tīmekļa vietnes www.preilubiblioteka.lv starpniecību. Informācija par gaidāmajiem jaunumiem bibliotēkā, jau notikušajām aktivitātēm tiek ievietota Preiļu novada domes mājas lapā: www.preili.lv un elektroniskajā informatīvajā stendā Raiņa bulvārī.

Pārskata periodā, tāpat kā iepriekšējos gados, informācijas atspoguļojums tika nodrošināts arī portālos un sociālajos tīklos. Jaunumi īsu ziņu veidā tiek ievietoti portālā draugiem.lv, kur Preiļu GB ir izveidojusi savu profilu <http://www.draugiem.lv/preilubiblioteka/>, twitter.com <http://twitter.com/PreiluGB> un Facebook.com <https://www.facebook.com/preilubiblioteka/>. Informācija par projekta EDIC

Austrumlatgalē ietvaros notiekošajiem pasākumiem tiek ievietota portālā draugiem.lv izveidotajā profilā EDIC Austrumlatgalē <http://www.draugiem.lv/edic.austrumlatgale>.

2017.gadā bibliotēka piedalījās arī elektroniskā izdevuma “EDIC Austrumlatgalē Ziņu lapa” veidošanā, kur informējam par Eiropas Savienības aktualitātēm, finansējuma iespējām projektiem un veiksmīgākajiem piemēriem Ludzas, Krāslavas, Preiļu un Rēzeknes novados un pilsētās. Šajā izdevumā, kurš tiek izsūtīts vismaz 100 adresātiem uz e-pastu, reklamējam arī tos Preiļu GB rīkotos pasākumus un izstādes, kas saistīti ar Eiropas Savienības tematiku.

Bibliotēkas aktivitātes stāstniecības jomā tiek atspoguļotas arī UNESCO LNK tīkla Stāstu bibliotēkas tīmekļa vietnē: 27. janvārī Preiļu Galvenā bibliotēka aicina uz amatnieku vakarēšanu, u.c..

2017.gadā Latgales Reģionālajā Televīzijā bija skatāmi vairāki sižeti par bibliotēkas darbību, aktualitātēm un organizētajiem pasākumiem:

- Brigitas Ektermānes personālizstāde Preiļos piesaista lielu uzmanību (sadarbībā ar Tūrisma informācijas centru)
- Preiļos izskanējušas dzejas dienas
- kā arī piedaloties TV tiešraidē 10.10.2017. vadītāja I.Skorodihinai informēja par darba aktualitātēm.

10.3. Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi

Bibliotēkas darbinieki arī šogad ir ieguldījuši lielu darbu, lai bibliotēkā notiekošie pasākumi būtu daudzveidīgi un uzrunātu dažādas interesentu grupas.

2017.gadā sadarbībā ar EDIC Austrumlatgalē tika noorganizēta konference Preiļu reģiona bibliotēku un iestāžu vadītājiem “Pieejamība digitālajā laikmetā: izaicinājumi un iespējas”

Jau trešo gadu Preiļu pilsētas svētku ietvaros tika organizēti Grāmatu svētki, kur bibliotēka lasītājiem organizēja tikšanos ar Māri Runguli, Āri Birzi, Agiju Staku, Daci Judinu un Arturu Nīmani, piedalījās tirgus ielā ar savām aktivitātēm un informatīvo telti.

UNESCO LNK tīkla “Stāstu bibliotēkas” ietvaros tika noorganizēti divi stāstnieku pasākumi: “Godu saimnieču stāsti” un “Kāzu muzikantu stāsti”. Abi pasākumi guva daudz pozitīvu atsauksmju no bibliotēkas apmeklētājiem.

Arī aizvadītajā gadā bibliotēka veiksmīgi piedalījās Preiļu novada domes izsludinātajā konkursā par skaistāko Ziemassvētku noformējumu pašvaldības un valsts iestāžu grupā. Šajā konkursā ieguvām nozīmīgo 1.vietu. Jāpiebilst, ka bibliotēka vienmēr tiek noformēta atbilstoši valstī svinamo svētku tematikai. Rezultāts – iedzīvotāju, pilsētas viesu pozitīvās atsauksmes un laba iespaids atstāšana par iestādi.

Skatīt arī pielikumu Nr.4. ([Bibliotēkas tēla veidošanas, informācijas resursu popularizēšanas pasākumu foto](#))

10.4. Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Preiļu reģionā kopš 2016.gada vidus samazinājās vietējo preses mediju skaits. Respektīvi, pārskata periodā savu darbību beidza vietējais iknedēļas laikraksts “Novadnieks”. Kā risinājumam meklējam jaunus sadarbības partnerus – reģionālos medijus.

Bibliotēkas darbība būtu biežāk jāatspoguļo ar preses relīzēm par bibliotēkas aktivitātēm un pakalpojumiem.

11.SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS

11.1. Darbs ar pašvaldību un kopdarbība ar pašvaldības institūcijām

Pārskata gadā veiksmīgi turpinājās Preiļu GB sadarbība ar Preiļu novada domi. Pašvaldības pārstāvji ar bibliotēku un tās piedāvātajiem pakalpojumiem iepazīstināja pilsētas viesus un dažādas delegācijas. Bibliotēku pieredzes apmaiņas vizītē apmeklēja arī Lietuvas kolēģi no Utenas un Zarasu rajoniem un Daugavpils Centrālās bibliotēkas darbinieki.

Preiļu GB sadarbojas ne tikai ar Preiļu novada, bet arī ar blakus novadu pašvaldībām. Galvenais kopdarbības mērķis – reģiona funkciju veikšana novadu bibliotēkās.

Kultūras iestādes

Vieni no galvenajiem Preiļu GB sadarbības partneriem ir tai radniecīgas kultūras iestādes: novadu bibliotēkas, Preiļu novada kultūras centrs un tā mākslinieciskās pašdarbības kolektīvi, muzeji: Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs, Raiņa memoriālais muzejs „Jasmuiža”. Svarīgākie sadarbības virzieni 2017.gadā bija izglītojoši informatīvas aktivitātes, pasākumi un izstādes.

Izglītības iestādes

Preiļu GB sadarbojas ar visām Preiļu novada izglītības iestādēm: Preiļu 1.pamatskolu, Preiļu 2.vidusskolu un Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāziju, Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma Preiļu struktūrvienību, Preiļu novada vakara (maiņu) un neklātienas vidusskolu, Salas pamatskolu, Priekuļu pamatskolu, Pelēču pamatskolu, alternatīvās izglītības iestādi Preiļu Brīvā skola, Preiļu Mūzikas un mākslas skolu, Preiļu novada Bērnu un jauniešu centru, pirmsskolas izglītības iestādi „Pasaciņa”. Ļoti veiksmīgi veidojas sadarbība ar Preiļu 1. pamatskolas skolēniem un skolotājiem. Bērni labprāt iesaistās Bērnu žūrijas darbā un bibliotēkas rīkotajos pasākumos. Skolu audzēkņi ir aktīvi dažādu diskusiju un izglītojošo pasākumu dalībnieki, bet skolu pašdarbības kolektīvi ar savu sniegumu lieliski papildina bibliotēkas rīkotos pasākumus. Par sātīgām pusdienām EDIC Austrumlatgalē rīkotajos pasākumos rūpējās Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma Preiļu struktūrvienības audzēkņi.

Citas institūcijas

Preiļu GB veiksmīgi sadarbojas ar nevalstiskajām organizācijām, uzņēmumiem, Jauniešu centru, Pensionāru biedrību, Sociālo dienestu, Tūrisma informācijas centru, Nodarbinātības valsts aģentūru, Valsts probācijas dienesta (VPD) Preiļu teritoriālo struktūrvienību, reģionālajiem medijiem, Valsts ieņēmumu dienestu (VID), Nevalstiskajām organizācijām (NVO).

Galvenie sadarbības mērķi: kopēji projekti, apmācības, izglītojoši informatīvi pasākumi, semināri, pasākumi, izstādes un citas aktivitātes. Bibliotēka aktīvi piedalās citu iestāžu rīkotajos pasākumos, atbalsta tās un vairo to publicitāti. Jau vairākus gadus bibliotēkas 1.stāvā ir izvietota permanentā izstāde “Kā raibs dzijas kamols mūsu Preiļu novads...”, kur tiek prezentēti kulinārā, amatniecības, vēsturiskie un sakrālie tūrisma objekti.

11.2. Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes

Pārskata periodā bibliotēkas apmeklētājus priecēja Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskolas „Saules skola” audzēkņu radošo darbu izstādes.

Stabila sadarbība izveidojusies ar LNB Bibliotēku attīstības institūtu un Bērnu literatūras Centru, v/a Kultūras informācijas sistēmu centru, SIA Tieto Latvija, Lauku bibliotēku atbalsta biedrību, Eiropas Komisiju, Ārlietu ministriju, kura koordinē un atbalsta Eiropas Savienības informācijas punktu (ESIP) darbību Latvijas novadu bibliotēkās, Rēzeknes novada pašvaldību (vadošais partneris EDIC projektā).

Preiļu GB veiksmīgi sadarbojas arī ar izdevniecībām un Valsts Robežsardzes koledžu.

11.3. Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība

2016.gada otrajā pusē pārrobežu projekta ietvaros izveidojās sadarbība ar Utenas, Zarasu un Latgales Centrālo bibliotēku, kā rezultātā tika iesniegts ERAF projekts “Ģimenes digitālo aktivitāšu centra tīkla izveide, dzīves kvalitātes un izglītības atbalstam Austrumaukštaitijā un Dienvidlatgalē /Creation of Network of Family Digital Activity HUBS for Wellbeing and Education Support in Eastern Aukštaitija and Southern Latgale”

11.4. Bibliotēku aizstāvības, bibliotēku interešu pārstāvniecības darbs

Bibliotēku aizstāvības, bibliotēku interešu pārstāvniecības darbs pārskata periodā ir noritējis veiksmīgi. Par to liecina 2017.gadā saņemtās pateicības, iedzīvotāju pozitīvās atsauksmes par bibliotēkas darbu, plašais bibliotēkas rīkoto aktivitāšu skaits, veiksmīgā sadarbība ar iestādēm, bibliotēkas publicitāte reģiona un valsts līmenī.

Kā pozitīvs aspekts jāpiemin sadarbība ar pašvaldībām par reģiona funkciju veikšanu novados, ik gadu tiek piešķirts finansējums bez nepieciešamības pierādīt reģiona galvenās bibliotēkas nozīmīgumu. Tas apliecina, ka darbs, ko ieguldām metodiski konsultatīvā darba veikšanai vietējās nozīmes bibliotēkām no pašvaldību puses tiek novērtēts.

12. METODISKAIS UN KONSULTATĪVAIS DARBS

12.1. Situācijas apraksts, kopaina pārskata periodā

Preiļu Galvenā bibliotēka (Preiļu GB) ir metodiskā un konsultatīvā darba centrs 25 Preiļu reģiona pašvaldību publisko bibliotēku un 19 izglītības iestāžu bibliotēkām. Līgums par sadarbību, reģiona funkciju veikšanu un finansējumu noslēgts ar Aglonas, Riebiņu, Vārkavas novada domi.

2017.gada prioritātes un uzdevumi:

- profesionālās pilnveides pasākumu – semināru, informatīvu sanāksmju, praktisku nodarbību organizācija pagastu, izglītības iestāžu bibliotēku darbiniekiem
- bibliotekārā darba pārraudzība Preiļu reģionā, konsultatīvas palīdzības sniegšana, apmeklējot pašvaldību publiskās un skolu bibliotēkas
- sadarbība ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centru, Kompetenču attīstības centru, LNB Bērnu literatūras centru, mācību centru “ Ego”
- piedalīšanās LBB aktivitātēs, Latgales bibliotekāru konferencē “Bibliotēka - tilts starp pagātņi un nākotni” (Rēzekne)
- praktisku nodarbību organizēšana pagastu bibliotekāriem Preiļu reģionālajā Mācību centrā
- darbinieku maiņa, praktikumi: bibliotēkas vadītājam Vārkavas novada Vanagu bibliotēkā, bibliotekārei Riebiņu novada CB
- praktiska palīdzība Preiļu, Aglonas, Riebiņu, Vārkavas novada skolu bibliotēkām, BIS Alise lietotājam
- pagastu bibliotēku statistikas datu apkopošana un analīze par 2016.gadu
- publisko un skolu bibliotēku statistikas datu kontrole Latvijas Digitālās kultūras kartes informācijas sistēmā
- gada pārskata sagatavošana par Preiļu reģiona pagastu bibliotēku darbu 2016.gadā
- kopsavilkumu sagatavošana gada garumā augstākstāvošām institūcijām – Kultūrpolitikas departamenta Bibliotēku un arhīvu nodaļai, Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centram, Bērnu literatūras centram, Kultūras informācijas sistēmu centram, LNB Kompetenču attīstības centram, Latvijas bibliotekāru biedrībai
- Preiļu GB speciālistu konsultācijas, ieteikumi, praktiskas nodarbības novadu pašvaldību publisko bibliotēku vadītājiem
- mācību iestāžu bibliotekāru konsultēšana par dažādiem bibliotekārā darba procesiem
- bibliotēku labākās darba pieredzes apkopošana un popularizēšana, bibliotekāru iniciatīvas veicināšana
- darba pieredzes brauciena organizēšana uz Bauskas un Iecavas novada bibliotēkām
- kopsavilkumu sagatavošana ievietošanai Preiļu GB mājas lapā: E- prasmju nedēļa, Bibliotēku nedēļa, Dzejas dienas, Ziemeļvalstu Bibliotēku nedēļa
- LNB profesionālās informācijas izplatīšana, metodisko vēstuļu sagatavošana Preiļu reģiona pagastu bibliotēkām
- Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centra semināru metodiķiem apmeklējums

- metodisko materiālu krājuma papildināšana. Profesionālo elektronisko resursu, preses, Latvijas Nacionālās bibliotēkas bibliotēku un informācijas zinātņu lasītavas jaunieguvumu popularizēšana.

12.2. Reģiona galvenās bibliotēkas veiktie metodiskie pasākumi un konsultācijas, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi

Tabula “Profesionālās pilnveides pasākumi Preiļu GB”

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs (-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits	Stundu skaits
1	20.01	PGB	Preiļu GB	Seminārs * Aktualitātes bibliotēku darbā (<i>Sigita Trūpa, Preiļu GB vadītāja</i>) * Latgales kongress un vēsturiskā situācija (<i>Vadims Maksimovs, Preiļu Vēstures un lietišķās mākslas muzeja speciālists vēstures jautājumos</i>) * Novadnieku jubileju kalendārs 2017 (<i>Marianna Jelisejeva, Preiļu GB galvenā bibliotekāre</i>) * Bērnu žūrijas norise un inovācijas 2017.gadā. (<i>Svetlana Zahareviča, Riebiņu novada CB vecākā bibliotekāre</i>) * Publisko bibliotēku 2016.gada pārskati un statistika. Latvijas digitālā kultūras karte (<i>Preiļu GB metodiķe Velta Beča</i>)	29	4
2	21.02	PGB	Izglītības un attīstības centrs “Ego”	Praktisks seminārs Komunikācijas māksla ar sevi un citiem (<i>lektore psihoterapeite Antra Sloka – Jakovļeva</i>)	40	8
3	31.03	PGB	Preiļu GB EDIC Austrumlatgalē	Konference bibliotēku un iestāžu vadītājiem “Pieejamība digitālajā laikmetā: izaicinājumi un iespējas”	68	8
4	21.04	PGB	PGB	Seminārs * Izstādes “Latgaliētis XXI gadsimtā” apmeklējums Preiļu novada Kultūras centrā * 2016.gads Preiļu reģiona bibliotēkās : pieredze, jauninājumi, ierosinājumi * Bērnu žūrijas norise un inovācijas 2017.gadā	30	4

				* Pasākumu cikla “Reģionālo un vietējo mediju loma sabiedrībā” ietvaros tikšanās ar informatīvā izdevuma “Preiļu Novada vēstis” pārstāvi Maiju Paegli		
5	16.03 7.04 12.05	PGB	PGB Mācību centrs	Praktiskas nodarbības BIS Alise - Katalogizācija	15	3
6	18.05	PGB	PGB Mācību centrs	Praktiskas nodarbības BIS Alise - Katalogizācija	4	3
7	26.05	PGB	Preiļu GB CERT	Seminārs * Aktualitātes bibliotēku darbā Atziņas no lasītāju apkalpošanas speciālistu konferences LNB * Iepazīšanās ar konferences vadlīnijām bērnu literatūras un bibliotēku speciālistiem “Es piederu šeit” * Bibliotekāra profesijas standarts. Profesionālās kvalifikācijas eksāmens * Lekcija “Realitāte virtuālajā vidē”. Lektors Egils Stūrmanis, CERT	27	5
8	19.06	PGB	PGB	Seminārs “Saskarsmes veidošana ar desocializētiem klientiem” (<i>Lektore Iveta Krūmiņa</i>)	31	6
9	25.08	PGB	Preiļu GB	Darba pieredzes brauciens * Bauskas centrālā bibliotēka * Bauskas bērnu bibliotēka * Iecavas novada Zorģu bibliotēka	37	4
10	28.09 - 29.09		Preiļu GB Daugavpils CB	Mācību ekskursija Lietuvā * Utenas A. un M. Miškinu publiskā bibliotēka * Dusetu Kazimiera Bugos bibliotēka * Zarasu publiskā bibliotēka * Zarasu publiskās bibliotēkas Antalieptes filiāle	20	8
11	20.10	PGB	PGB	Seminārs * Novadpētniecības darbs bibliotēkās. Latvijas bibliotēku novadpētniecības konference Madonā “Šodienas notikums-rītdienas vēsture” (<i>Marianna Jelisejeva, Preiļu GB galvenā bibliotekāre</i>)	27	4

				<p>* Latgales reģiona bibliotekāru konference Rēzeknē “ Bibliotēka- tilts starp pagātni un nākotni “ (<i>Sigita Trūpa, Preiļu GB galvenā bibliotekāre, speciālists informācijas jautājumos</i>)</p> <p>* Projekts “Ģimenes digitālo aktivitāšu centru tīkla izveide, dzīves kvalitātes un izglītības atbalstam Austrumaukštaitijā un Dienvidlatgalē” (<i>Ilona Skorodihina, Preiļu GB vadītāja</i>)</p> <p>* Interreg Latvija- Lietuva-Network – Digi-Hubs projekta mācību ekskursija Lietuvā</p>		
12	29.11	PGB	PGB LNB	Mācību seminārs “Ievads medijpratībā”	40	5

Preiļu Galvenās bibliotēkas darbinieku profesionālā pilnveide

Pārskata periodā Preiļu Galvenajā bibliotēkā strādāja 15 bibliotekārie darbinieki. Visiem darbiniekiem tika nodrošināta iespēja izglītoties, papildināt savas zināšanas un celt savu kvalifikāciju. Šo iespēju izmantoja visi darbinieki gan apmeklējot PGB organizētos profesionālās pilnveides pasākumus, seminārus, apmācības un pieredzes apmaiņas braucienus, gan piedaloties citu iestāžu organizētajos pasākumos, semināros,ursos, apmācībās, u.c..

2017.gadā darbinieki apmeklējuši 36 citu iestāžu organizētos profesionālās pilnveides kursus, seminārus, konferences, pieredzes apmaiņas braucienus, u.c. Apmeklēto profesionālās pilnveides pasākumu tematika ir ļoti dažāda.

Pārskata periodā Preiļu galvenās bibliotēkas darbinieki aktīvi apmeklēja arī 17 Preiļu Galvenās bibliotēkas un citu iestāžu organizētos kursus, seminārus, konferences, pieredzes apmaiņas braucieni, u.c. Apmeklēto profesionālās pilnveides pasākumu sarakstu skatīt pielikumā Nr.3. ([Preiļu Galvenās bibliotēkas darbinieku apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi](#))

Darba pieredzes apmaiņas braucieni

2017.gada 25.augustā apmeklējām Bauskas centrālo un Bērnu bibliotēku, Iecavas novada Zorģu bibliotēku. Pieredzes apmaiņas brauciens uz Zemgales reģiona bibliotēkām ļāva salīdzināt, kāds ir bibliotēkas attīstības potenciāls, ja ir optimāls finansējums, radoša komanda vai pat tikai viens iniciatīvas bagāts darbinieks kā Aina Ezergaile Zorģu bibliotēkā. Mūsdienīgi iekārtotajā bibliotēkā iepazīnām radošu kolēģi, kas bibliotēkā ienākusi ar pavisam citu profesionālo izglītību, bet sadarbojas ar praktiski visu vecumu iedzīvotāju grupām. Bija ko redzēt, mācīties un salīdzināt. Šajā bibliotēkā piesaista finansējumu, rakstot projektus un ieinteresējot vietējo sabiedrību ar jaunām, interesantām darba formām, kā bērnu radošo darbnīcu ciklu vai ārstniecisko vingrošanu. Bibliotēkas sadarbības partneri: Iecavas novada dome, ZS “Bērziņi”, Zālītes speciālā internātskola, Bauskas centrālā bibliotēka, Iecavas novada bibliotēkas, bet galvenais atbalsts tomēr paši mikrorajona iedzīvotāji. Jāpiezīmē, ka Iecavas novada domes finansējums bibliotēkai ir ļoti dāsns gan grāmatu iegādei, gan preses pasūtīšanai.

Bauskas Centrālajā bibliotēkā uzzinājām labas prakses piemērus pieaugušo izglītības organizēšanā un uzņēmējdarbības atbalstam, biznesa ideju realizēšanai gan jauniešiem, gan senioriem. Paldies par sirsniņo uzņemšanu un praktiskiem ieteikumiem bibliotēkas direktorei Baibai Tormanei, lai mums šī lietainā diena būtu gaišāka. Varam tikai novēlēt bibliotēkas kolektīvam plašas, mājīgas telpas vistuvākajā nākotnē. Bauskas bērnu bibliotēkā risinājās sarunas un domu apmaiņa par bērnu lasīšanas veicināšanas aktivitātēm, kas svarīgas ikvienai Latvijas bibliotēkai.

2017. gada 28.-29. septembrī projekta “Ģimenes digitālo aktivitāšu centru tīkla izveide, dzīves kvalitātes un izglītības atbalstam Austrumaukštaitijā un Dienvidlatgalē” ietvaros tika organizēts bibliotēku darbinieku mācību brauciens uz Utenas un Zarasu rajona bibliotēkām..

Braucienā piedalījās 20 bibliotekāri no Latgales Centrālās bibliotēkas un 20 bibliotekāri no Aglonas, Riebiņu, Vārkavas un Preiļu novada.

Brauciena 1.dienā bibliotēku darbinieki iepazīna Utenas A. un M. Miškinu publiskās bibliotēkas darbu ar bērniem, jauniešiem un vecāka gadagājuma cilvēkiem. Smēlāmies idejas, kā izmantot tehnoloģijas un spēles bibliotēkas darba popularizēšanai un lasītāju piesaistīšanai un ieinteresēšanai. Tās pašas dienas pēcpusdienā devāmies uz Kirdeikiai un Užpalai, Leliunai un Juknai filiālbibliotēkām, kur pagastu bibliotēku darbinieki prezentēja savas idejas, aktivitātes un jaunumus bibliotēku darba ikdienā. Dienas beigās A. un M.Miškinu memoriālo māju-muzeju.

Brauciena 2.dienā apmeklējām Zarasu rajonu. Mācību brauciena dalībnieki iepazīnās ar Dusetos Kazimieras Būga un Antalietes bibliotēku projektiem, aktivitātēm.

Kā pēdējo apmeklējām Zarasu publisko bibliotēku, kur tika organizēta gan ekskursija pa bibliotēku, gan arī Latvijas un Lietuvas bibliotekāru diskusija un pieredzes apmaiņa.

Brauciena dalībnieki atzīmēja, ka šāda veida pieredzes apmaiņa ir ļoti vērtīga un iegūtās idejas, zināšanas un atziņas noderēs organizējot bibliotēkas darbu digitālo aktivitāšu centrā.

2017.gadā Preiļu GB un Riebiņu novada CB organizētas 7 praktiskuma nodarbības bibliotēkai Žannai Meluškānei. 3 nodarbības notikušas Vārkavas novada Vanagu bibliotēkā, vadītāja Janīna Praņevska.

Pārskata periodā veikti 42 izbraukumi uz Preiļu reģiona pagastu un skolu bibliotēkām. Izbraukumu mērķi:

- bibliotēku darba vispārīgas un uzdotā darba pārbaudes, akreditācijas komisijas ieteikumu izpilde atsevišķās bibliotēkās
- praktisks darbs krājumu fiziskās un saturiskās kvalitātes izvērtēšanā
- datu bāzes, to popularizēšana lauku bibliotēkās un mikrorajonu skolās
- novadpētniecības darbs bibliotēkās: gatavošanās Latvijas simtgadei, dzimtu saieti, sadarbības partneri, jaunie novadpētnieki
- sadarbība ar mikrorajonos esošajām skolām Aglonas, Preiļu, Riebiņu, Vārkavas novadā. Darbs ar bērniem un jauniešiem, lasīšanas veicināšanas pasākumi novados
- BIS Alise izmantošana: statistika, katalogizācija, komplektēšana

- uzziņu un informācijas darbs bibliotēkās, konsultatīva palīdzība atsevišķās darba jomā, publicitātes pasākumi, informācijas ievietošana novadu izdevumos - Preiļu novada vēstis, Aglonas novada vēstis, Ozolupe, Riebiņu novada ziņas
- informācija bibliotēku vietnēs sociālajos tīklos www.draugiem.lv www.facebook.com
- individuālas konsultācijas labākās darba pieredzes pielietošanai
- ārējo apkalpošanas punktu darbs Aglonas novada CB, Vārkavas novada Vārkavas pagasta bibliotēkā, Riebiņu novada Kastīres bibliotēkā
- praktiskas nodarbības jaunajiem darbiniekiem Vārkavas novada Vanagu bibliotēkā un Riebiņu novada CB
- SBA darbs, apmaiņas krājumu izmantošana vietējās nozīmes bibliotēkās (Preiļu GB, LNB, Rīgas CB, Riebiņu novada CB krājums)

Preiļu GB darbinieki Aglonas, Preiļu, Riebiņu, Vārkavas novada publisko bibliotēku vadītājiem snieguši individuālas konsultācijas, vadījuši praktiskas nodarbības.

Konsultāciju tēmas:

- krājuma komplektēšana, kārtojuma sistematizācija
- krājuma summārā un individuālā uzskaitē, inventarizācijas
- BIS Alise moduļi: katalogizācija, cirkulācija, komplektēšana, SBA
- Preiļu reģiona bibliotēku elektroniskais kopkatalogs, tā kvalitātes kontrole
- dokumentu izstrāde: nolikums, izmantošanas noteikumi
- gada pārskati – statistikas atskaite, teksta pārskata sagatavošana
- datu ievade Latvijas digitālās Kultūras kartes informācijas sistēmā (LDKK): publiskās un skolu bibliotēkas
- bibliotēkas darba plānošana – gada un ceturkšņa plāns
- novadpētniecība: krājums, personāliju mapes, izstādes, novadnieki-jubilāri
- uzziņu un informācijas pakalpojumi: uzskaitē, izpilde
- lasīšanas veicināšanas programma "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2017" 15 pagastu bibliotēkās
- darbs ar bērniem pirmskolas vecumā un skolēniem, jauniešu aktivitātes bibliotēkās
- Bibliotēku nedēļa. E-prasmju nedēļa
- Dzejas dienu un Ziemeļvalstu Bibliotēku nedēļas pasākumi
- depozitāriji Latvijas bibliotēkās, to izmantošana
- atpazīstamība, bibliotēkas tēla veidošana dažādos mēdijos, izstāžu darbs, pasākumi
- bibliotēku telpu iekārtošana: krājuma izvietošana, noformējums, norādes krājumā

2017.gada sākumā apkopota Preiļu, Aglonas, Riebiņu, Vārkavas novada bibliotēku statistika, veikta skaitlisko rādītāju salīdzināšana, teksta pārskatu analīze. Skolu bibliotēku darbiniekiem sniegta praktiska palīdzība statistisko darba lapu precīzā aizpildīšanā par 2016.gadu.

Statistikas datu kontrole, kļūdu labojumi Latvijas digitālās kultūras kartes informācijas sistēmā, 25 publiskajām un 20 skolu bibliotēkām.

LNB Bibliotēku attīstības centram, sagatavots pārskats par 4 novadu (Preiļu, Riebiņu, Vārkavas, Aglonas) publisko bibliotēku darbību 2016.gadā, bet LNB Bērnu literatūras centram par darbu ar bērniem un jauniešiem lauku bibliotēkās.

Sagatavoti kopsavilkumi par pasākumiem Preiļu reģiona novadu pagastu bibliotēkās: E-prasmju nedēļa, Bibliotēku nedēļa, Dzejas dienas, Ziemeļvalstu Bibliotēku nedēļa.

Interneta vietnē www.preilubiblioteka.lv, sadaļā Bibliotekāriem, regulāri tiek ievietota aktuāla, profesionāla informācija. Sekoju līdzi novadu mājas lapās ievietotai informācijai par bibliotēkām, to aktivitātēm gada garumā.

Aptaujāti reģiona pagastu bibliotēku darbinieki par 2018.gada profesionālo pilnveidošanos: izglītības un attīstības centra "Ego" izbraukuma kursiem Preiļu GB, vieslektoriem, praktiskajām nodarbībām reģionālajā Mācību centrā Preiļos.

Informācija e-pastā no LR Kultūras ministrijas Kultūrpolitikas departamenta Bibliotēku un arhīvu nodaļas, LNB, LNB Bērnu literatūras nodaļas, LBB, Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centra, LNB Kompetenču attīstības centra, Kultūras informācijas sistēmu centra operatīvi tiek pāradresēta visām Preiļu reģiona novadu centrālajām un pagastu bibliotēkām, Preiļu novada Izglītības pārvaldes metodiķei un Riebiņu novada izglītības jautājumu koordinatorei.

12.3. Izglītības iestāžu bibliotēku pārraudzība

2017.gadā apmeklētas 5 skolu bibliotēkas, kas strādā BIS Alise, kā arī Preiļu novada Salas skolas bibliotēka. Preiļu GB galvenā bibliotekāre Anita Danilova sniegusi praktisku palīdzību Aglonas vidusskolas bibliotekārei darbā ar BIS Alise moduļiem: cirkulācija, katalogizācija, komplektēšana.

2017.gada februārī tika skatīti skolu bibliotēku statistikas pārskati un veikta datu kontrole, kļūdu labojumi Latvijas digitālās kultūras kartes informācijas sistēmā LDKK. Individuālas konsultācijas profesionālajos jautājumos sniegtas pēc skolu bibliotēku darbinieku pieprasījuma.

Viņi tiek aicināti uz Preiļu GB organizētajiem semināriem gada laikā, bet dalība nav apmierinoša. Tas saistīts ar pedagogu darba slodzēm skolās. Izņēmums ir Vārkavas vidusskolas un Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma Struktūrvienības Preiļi bibliotēkas vadītāja, kas regulāri piedalās visās aktivitātēs. 2017.gada martā lielākā daļa no darbiniekiem apmeklēja konferenci "Pieejamība digitālajā laikmetā: izaicinājumi un iespējas", ko organizēja Preiļu GB un EDIC Austrumlatgalē.

12.4. Sadarbība ar citām iestādēm

Skolu bibliotekāru metodiskā apvienība Preiļu reģionā vēl aizvien nav organizēta, neviens nevēlas uzņemties šīs rūpes. Preiļu GB metodiķe sadarbojas ar Preiļu novada Izglītības pārvaldes metodiķi un Riebiņu novada koordinatori izglītības jautājumos. Informācijas aprīte notiek e-pastā.

Ar Preiļu reģiona pašvaldību vadītājiem kontaktējamies darbinieku maiņas, vai konfliktsituāciju risināšanā, kā arī vietējās nozīmes bibliotēku akreditācijas procesa ieteikumu izpildē. Apmeklējot novadu bibliotēkas, ja tas ir iespējams konkrētā dienā, sarunas notiek arī ar pagasta vadību.

12.5. Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības

Minimāli līdzekļi darbinieku profesionālajai pilnveidei un zema amatalga Aglonas, Vārkavas novada bibliotēkās, kas pazemina darbiniekos vēlmi radoši strādāt. Budžetos nav iedalīti līdzekļi pasākumu organizēšanai. Risinājums pagaidām nav atrasts.

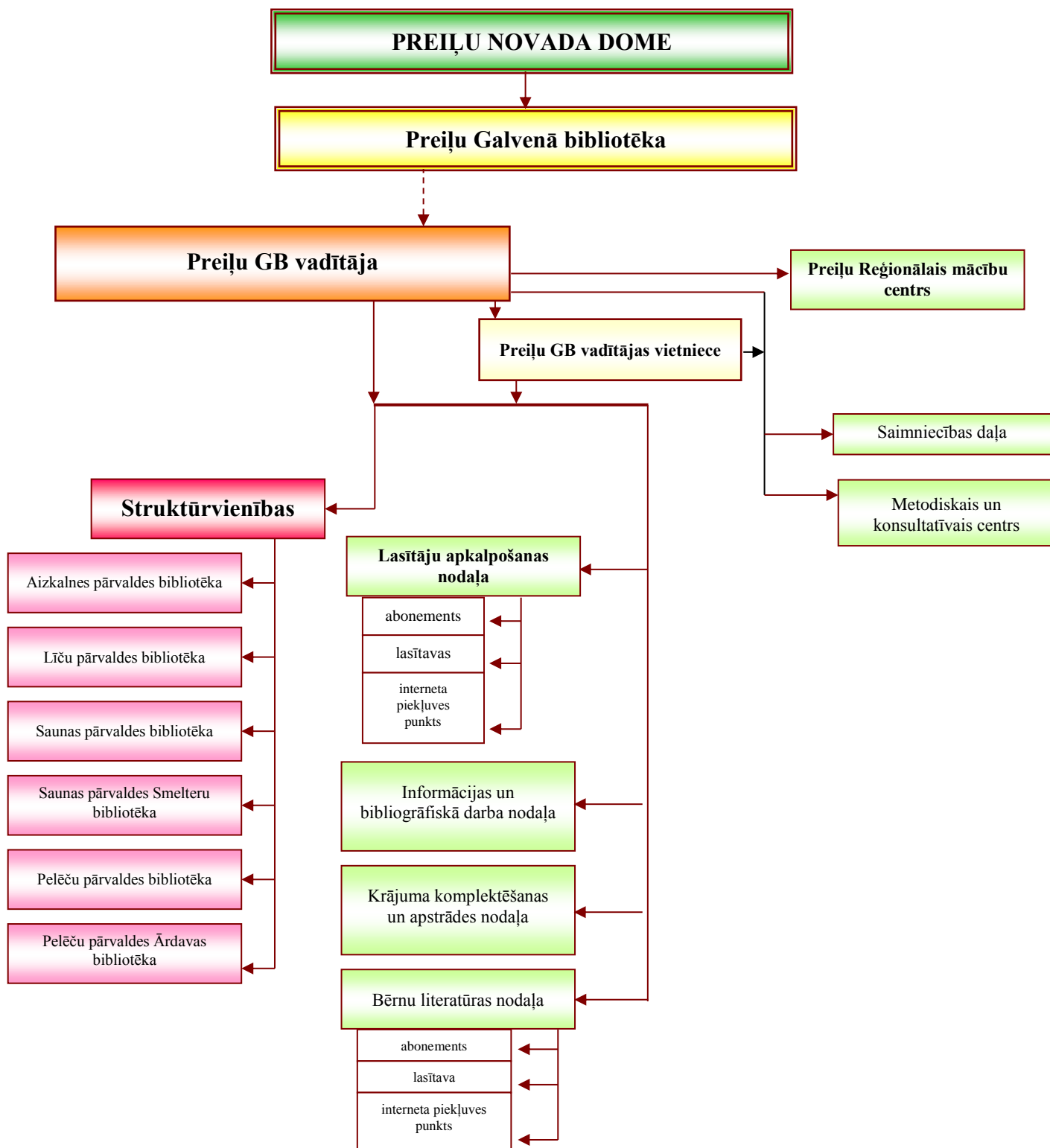
Protams, darbiniekus stimulē darba pieredzes apmaiņas braucieni, ko organizējam vienu reizi gadā, kā arī izbraukumu semināri kādā no reģiona novadiem. Bibliotekāri labāk viens otru iepazīst, sadraudzējas, kas lieti noder organizējot pasākumus.

Profesionālajai pilnveidei organizējam praktiskus seminārus, konferences, uzaicinot lektoros uz vietas Preiļu GB. Bibliotekāri bija apmierināti ar 2017.gada piedāvājumu (skat. tabulu). Aicināsim arī LNB speciālistus uz mūsu semināriem. Vairāki kolēģi ir izteikuši vēlmi mācīties 240 un 960 stundu programmā 2018.gadā.

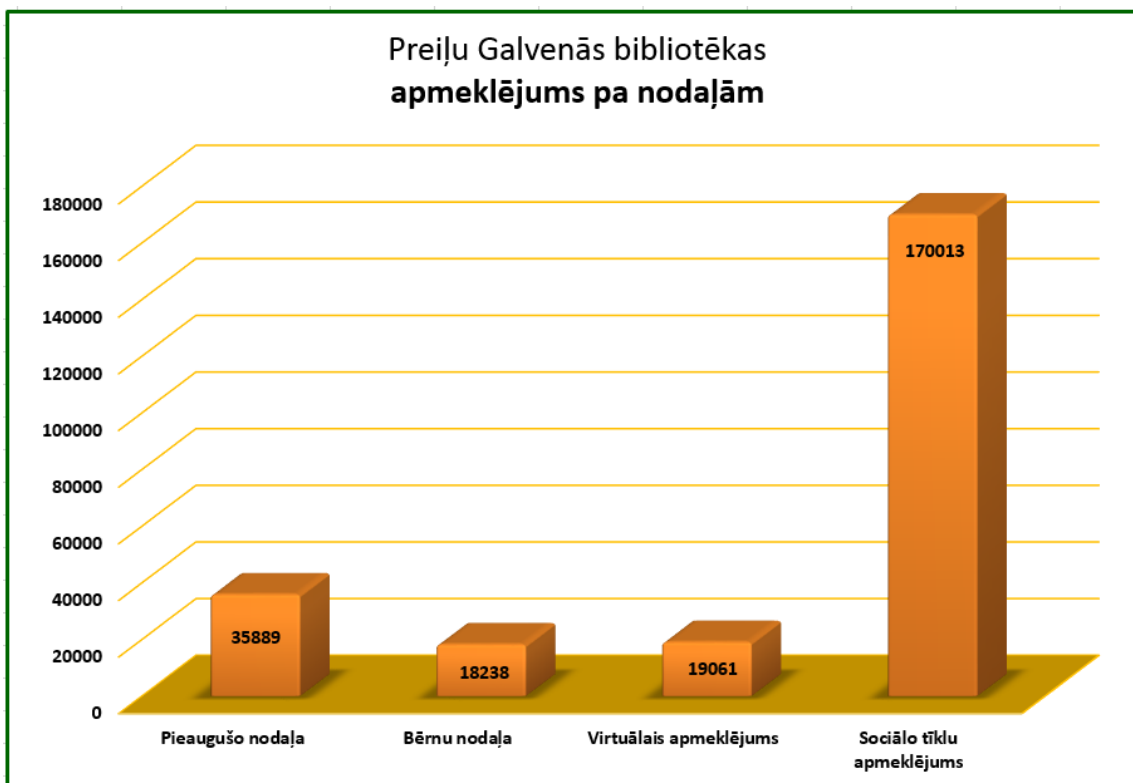
Joprojām viena no problēmām, ar kuru saskaramies metodiskajā un konsultatīvajā darbā, ir bibliotekāru kūtrums atsevišķās bibliotēkās. Semināros runājam, aicinām lektoros, stāstam radošas lietas, organizējam praktiskas nodarbības, bet realitātē uz vietām tas nestrādā. Tikai nedaudzās bibliotēkās rodas inovatīvi risinājumi, kā uzlabot esošos pakalpojumus un ieviest jaunus. Viss darbs atkarīgs no cilvēka, kas strādā konkrētajā bibliotēkā.

PIELIKUMI

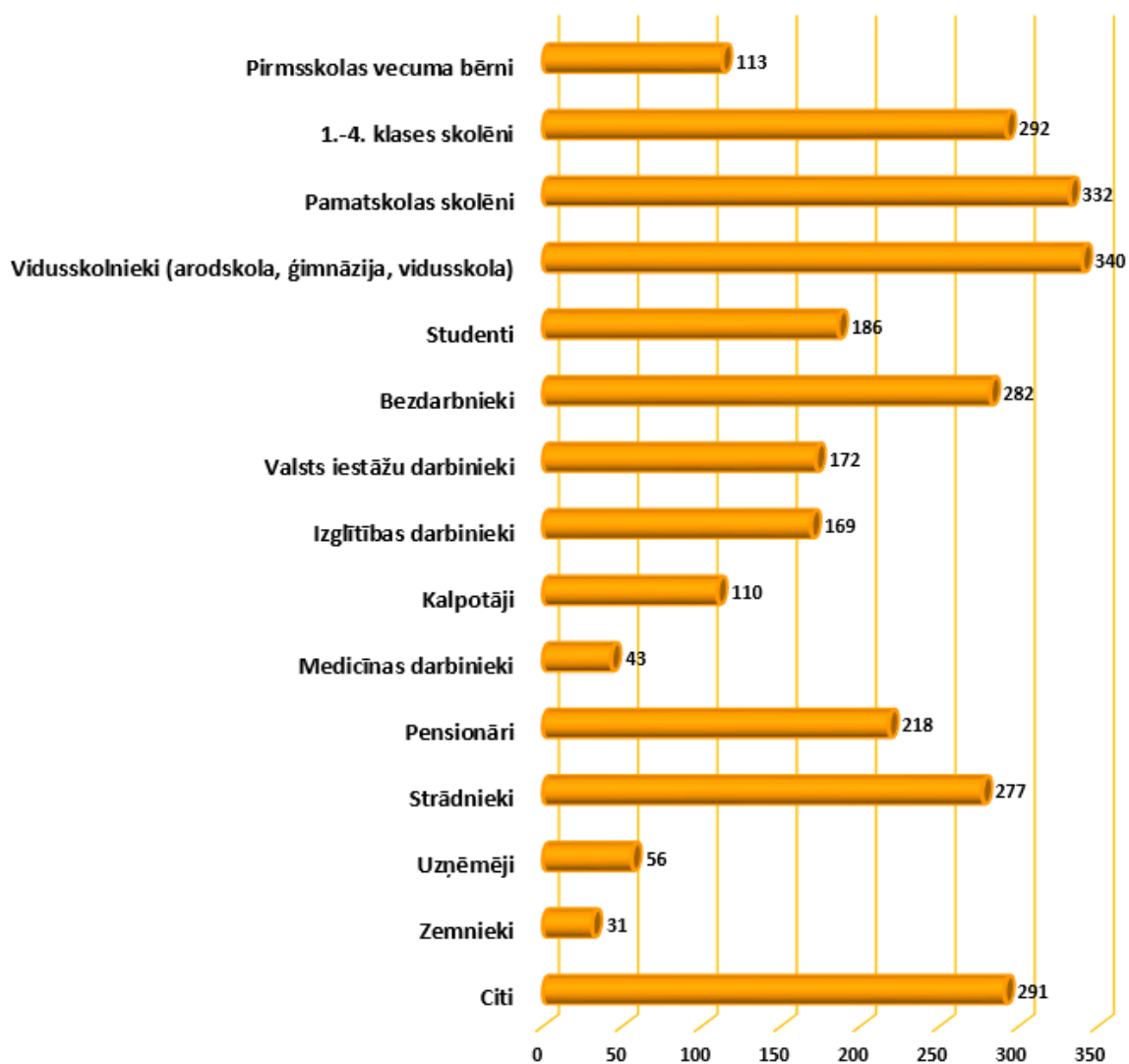
Bibliotēkas organizatoriskā struktūras shēma

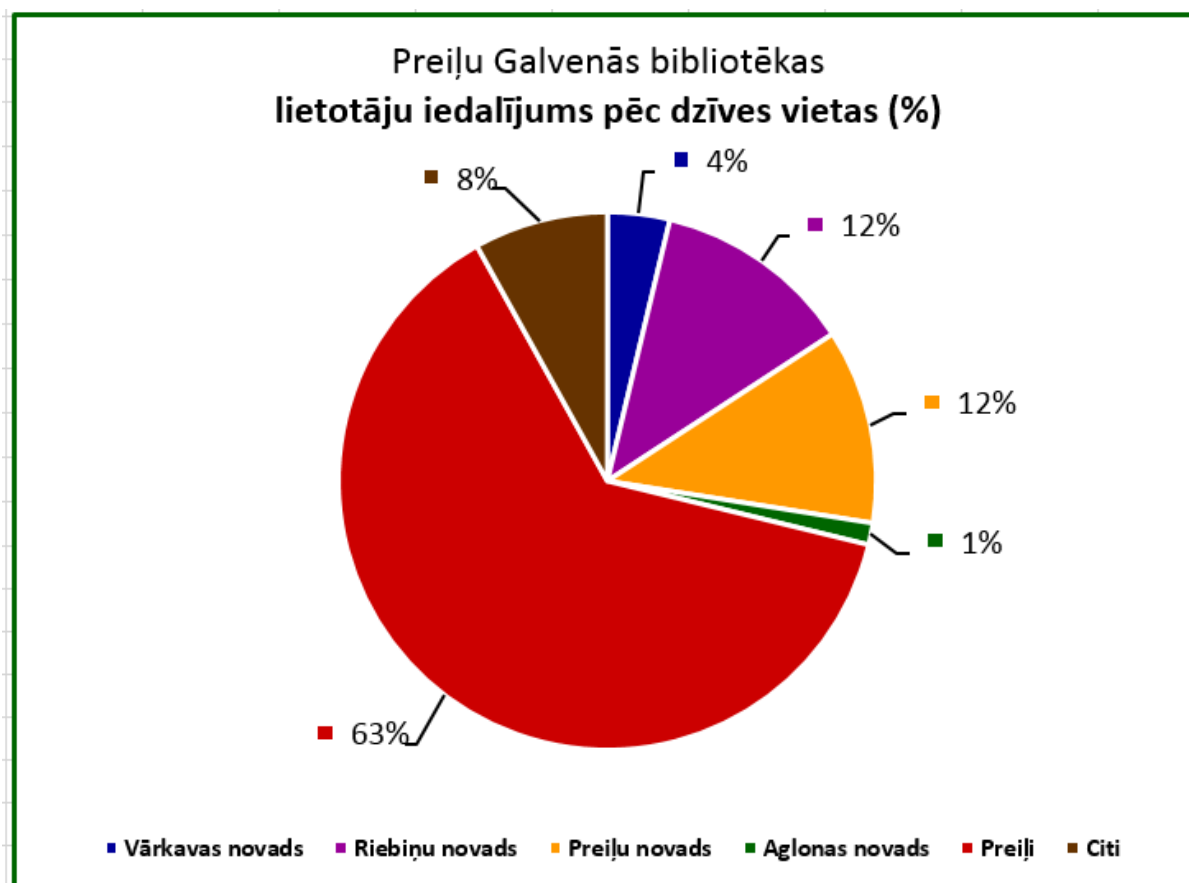
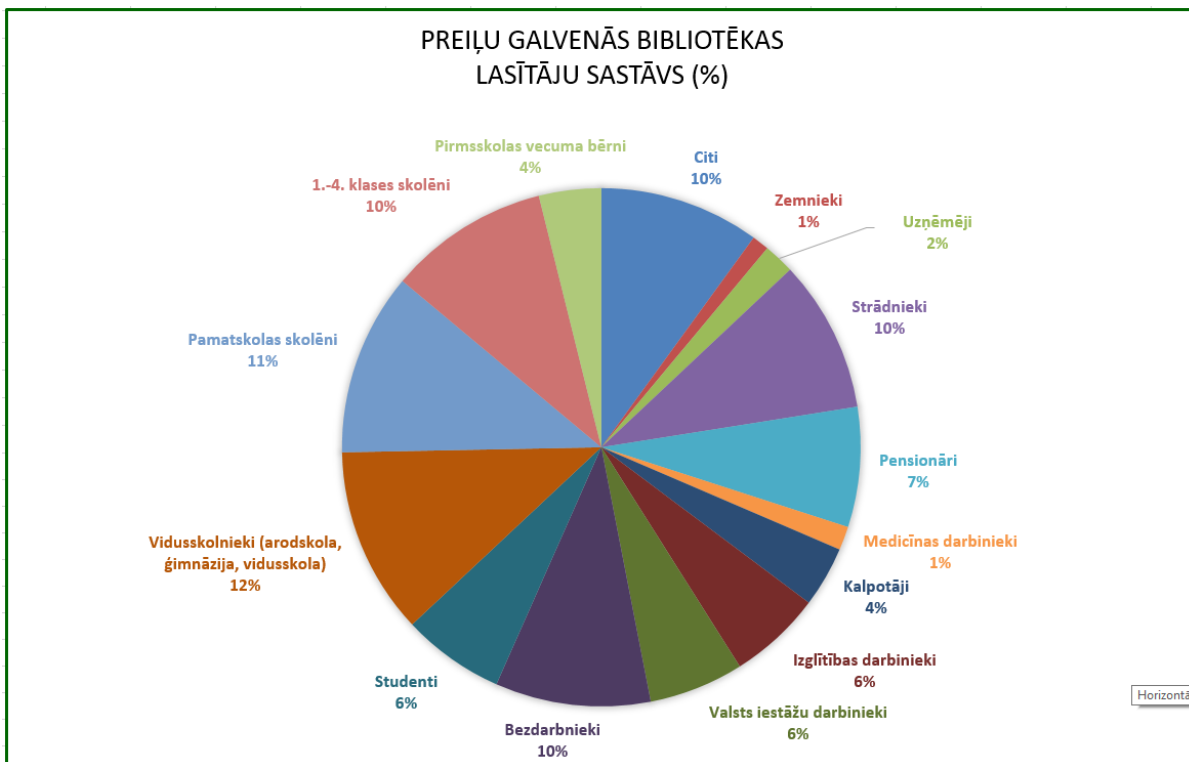

Bibliotēkas apmeklētāju statistikas grafiskais attēlojums

Preiļu Galvenās bibliotēkas lasītāju sastāvs

Preiļu Galvenās bibliotēkas darbinieku apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi

2017.gadā Preiļu GB darbinieki savas zināšanas un prasmes papildināja vairākosursos, semināros un konferencēs.

Citu iestāžu organizētie profesionālās pilnveides kursi, semināri, konferences, pieredzes apmaiņas braucieni, u.c.:

1. Apmācību kursi “Komunikācijas kompetence: kā sarunāties, saprasties un sadarboties?” – (Valsts administrācijas skola, 01.02.2017., 8 akadēmiskās stundas) (*Ilona Skorodihina*)
2. Corel Draw (PVG, 5 akadēmiskās stundas 23.02.2017.) (*Ilona Skorodihina, Sigita Trūpa, Ilga Lozda, Ina Rusiņa, Benita Ivdre, Solvita Erta, Oksana Šņepste*)
3. Profesionālās pilnveides programma „Bibliotēkas vadītāja loma personāla pārvaldības procesos” (LNB, 6., 7., 27., 28.03., 28 stundas) (*Ilona Skorodihina*)
4. Starptautiskā zinātniskā konference “Izaicinājumi pieaugušo kvalitātes pilnveidei” un Erasmus + programmas Stratēģiskās partnerības projekta “Andragoģija: virtuāla tālmācības sistēma bibliotekāriem” darba sekcijā “Andragoģija – izaicinājums bibliotekāra kompetencei” (LNB, 30.05.2017., 8 stundas) (*Ilona Skorodihina, Ilga Lozda*)
5. Apaļā galda diskusijas (LNB 21.03.2017., 6 stundas) (*Ilona Skorodihina, Velta Beča, Vilhelmīne Jakimova, Sigita Trūpa*)
6. ZZDats sistēmas KADRI ieviešana (PVG, 24.03.2017., 5 stundas) (*Ilona Skorodihina*)
7. ZZDats sistēmas KADRI ieviešana (PVG, 19.12.2017., 4 stundas) (*Ilona Skorodihina, Inese Šņepste*)
8. LR KM un LNB Konference bērnu literatūras un bibliotēku speciālistiem “Es piederu šeit” (*Ina Rusiņa*)
9. Profesionālās pilnveides kursi “Izstāžu darbs bibliotēkā” (LR KM un LNB, 17.10.2017., 5 stundas) (*Ina Rusiņa*)
10. Lasītāju apkalpošanas speciālistu konference (Rīga, LNB, 25.04.2017., 5,5 stundas) (*Benita Ivdre, Jeļena Ļedovskaja, Popa Velta, Solvita Erta, Lilita Sauliša, Rita Cvetkova, Sigita Trūpa*)
11. Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru 2017.gada pavasara sanāksme (Valmiera, 25.-26.maijs, 12.stundas) (*Ilona Skorodihina*)
12. Dalība “Latgolys symtgadis kongresa plenārsēdē, sekceju dorbā i diskusejuos” (12 stundas) Rēzekne 5. - 6.maijs (*Velta Beča, Velta Popa*)
13. Reģionu galveno bibliotēku metodiķu seminārs (12 stundas) 6. – 7.jūnijs Jelgava (*Beča Velta*)
14. Latgales reģiona bibliotekāru konference “Bibliotēka – tilts starp pagātņi un nākotni” (Rēzekne, 27.09.2017., 4 stundas) (*Velta Beča, Velta Popa, Lilita Sauliša, Inese Šņepste, Sigita Trūpa*)
15. Reģionu galveno bibliotēku metodiķu seminārs (Rīga, 18.10.2017., 5 stundas) (*Velta Beča*)
16. “Seminārs krājuma komplektēšanas speciālistiem” (LNB, 6 stundas) (*Anita Danilova*)

17. Bibliogrāfisko ierakstu veidošana atbilstoši RDA”(Rīga, Tieto Latvija, 14.11.2017., 4 akadēmiskās stundas) 14.novembris (*Anita Danilova*)
18. IZM, LU konference “Starptautiskā skolēnu lasītprasmes novērtēšanas pētījuma *IEA PIRLS 2016* rezultātu paziņošana” (*Solvita Erta*)
19. LNB un LKM seminārs “Lasi klusi, lasi skaļi –lasi!” (*Vilhelmīne Jakimova*)
20. LNB un LKM profesionālās pilnveides programma “Efektīva laika plānošana” (*Vilhelmīne Jakimova*)
21. LNB un LKM seminārs – “No grāmatu starta līdz mediju un informācijpratībai bibliotēkās” (*Vilhelmīne Jakimova*)
22. VISC pedagogu profesionālās kompetences pilnveides semināra programma “Metodiskie ieteikumi nodarbībām interešu izglītības programmā “Skatuves runa” (6 stundas) (*Vilhelmīne Jakimova*)
23. VISC Pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kursu programma “Dramaturģiskā materiāla veidošanas pamatprincipi”- (36 stundas) (*Vilhelmīne Jakimova*)
24. UNESCO LNK rīkotā vasaras skola personības izaugsmei un prasmju attīstībai “Kultūras mantojums lietojumā 21.gadsimtā” (*Vilhelmīne Jakimova*)
25. UNESCO LNK rīkotā II Latvijas stāstnieku konference “Stāstnieks un kopiena – ilgtermiņa un īstermiņa stratēģijas” (*Vilhelmīne Jakimova*)
26. Zemgales 6.stāstnieku festivāls “Gāž podus Rundālē” un Ražas svētki Viesturos (23.09.2017.) (*Vilhelmīne Jakimova*)
27. UNESCO LNK tīkla “Stāstu bibliotēkas” II Latgales stāstnieku festivāls “Omotu stuosti” (Vārkava un Vecvārkava, 21.-22.07) (*Vilhelmīne Jakimova*)
28. Pieaugušo neformālās izglītības programma “Stāstnieku skola – ievadkurss stāstniecībā” (Latvijas Nacionālais kultūras centrs, 03.10., 24.10., 21.11.2017., 26 stundas) (*Vilhelmīne Jakimova*)
29. Sociālo tīklu izmantošana NVO projektu īstenošanā – (Rīgas Domes izglītības, kultūras un sporta departaments, 10.05.2017., 4 akadēmiskās stundas) (*Velta Popa*)
30. “Informācijas meklēšana periodisko izdevumu digitālajās kolekcijās” (LNB, 17.05.2017.) (*Lilīta Saulīša*)
31. 3.Lauku kopienu parlaments „*Visai Latvijai jādzīvo! – Lauku nākotnes ceļa izstrāde*” (Kandava, 15.06.2017 . -16.06.2017.) (*Lilīta Saulīša*)
32. Datubāzu, e-grāmatu un digitālo kolekciju izmantošanas iespējas (LNB, 12.12.2017.) (*Lilīta Saulīša*)
33. Bibliotēku novadpētniecības konference “Šodienas notikums – rītdienas vēsture” (Madona, 20.-21.09, 10 stundas) (*Marianna Jeļisejeva*)
34. Bibliotēku novadpētniecības diskusija (05.04.2017., LNB, 5 stundas) (*Marianna Jeļisejeva*)
35. Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru 2017.gada rudens sanāksme (LNB, 22.11.2017., 6.stundas) (*Ilona Skorodihina*)
36. Pieredzes apmaiņas brauciens uz Varšavu 15.11.2017-19.11.2017. (pašvaldības publiskās bibliotēkas apmeklējums Pjasečno, Universitātes bibliotēkas apmeklējums Varšavā, Pašvaldības publiskās bibliotēkas apmeklējums Varšavā (*Ilona Skorodihina*)

Preiļu Galvenās bibliotēkas un citu iestāžu organizētie kursi, semināri, konferences, pieredzes apmaiņas braucieni, u.c.:

1. Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku un iestāžu vadītāju konference “Pieejamība digitālajā laikmetā: izaicinājumi un iespējas” (8 akadēmiskās stundas) 31.marts, Preiļu GB, EDIC Austrumlatgalē (*Benita Ivdre, Ilga Lozda, Jeļena Ļedovskaja, Velta Popa, Ina Rusiņa, Solvita Erta, Vilhelmīne Jakimova, Anita Danilova, Marianna Jeļisejeva, Ilona Skorodihina, Lilita Sauliša, Sigita Trūpa, Velta Beča, Rita Cvetkova*)
2. Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku seminārs “Saskarsmes veidošana ar desocializētiem klientiem” (6 akadēmiskās stundas) 19.jūnijs, lektore Mag.psych., klīniskā psiholoģe, sertificēta mediatore Iveta Krūmiņa (*Benita Ivdre, Solvita Erta, Vilhelmīne Jakimova, Marianna Jeļisejeva, Inese Šņepste, Velta Beča*)
3. Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku seminārs (PGB, 20.01.2017., 4 akadēmiskās stundas) (*Velta Beča, Marianna Jeļisejeva, Ina Rusiņa, Ilona Skorodihina*)
4. Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku seminārs (PGB, 21.04.2017., 4 akadēmiskās stundas) (*Solvita Erta, Velta Beča, Sigita Trūpa*)
5. Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku seminārs (PGB, 26.05.2017., 4 akadēmiskās stundas) (*Velta Beča, Rita Cvetkova, Anita Danilova, Velta Popa, Vilhelmīne Jakimova, Marianna Jeļisejeva, Jeļena Ļedovskaja, Ilga Lozda, Ina Rusiņa, Lilita Sauliša*)
6. Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku seminārs (PGB, 20.10.2017., 4 akadēmiskās stundas) (*Anita Danilova, Velta Popa, Vilhelmīne Jakimova, Marianna Jeļisejeva, Jeļena Ļedovskaja, Ilga Lozda, Ilona Skorodihina, Sigita Trūpa, Velta Beča*)
7. Preiļu reģiona bibliotekāru darba pieredzes apmaiņas brauciens uz Lietuvu. Projekta *Interreg Latvija – Lietuva Network-Digi-Hubs mācību ekskursija Lietuvā*. (8 akadēmiskās stundas) (28.-29. septembris) Lietuva (*Velta Beča, Rita Cvetkova, Solvita Erta, Velta Popa, Benita Ivdre, Vilhelmīne Jakimova, Ina Rusiņa, Ilga Lozda, Ilona Skorodihina, Jeļena Ļedovskaja, Inese Šņepste*)
8. Preiļu reģiona bibliotekāru pieredzes apmaiņas brauciens (Bauska, 25.08.2017., 4 stundas) (*Benita Ivdre, Vilhelmīne Jakimova, Rita Cvetkova, Ilona Skorodihina, Inese Šņepste, Velta Beča, Anita Danilova, Velta Popa*)
9. LNB izbraukuma mācību seminārs Preiļu GB “Ievads medijpratībā” (PGB, 29.11.2017., 5 stundas) (*Benita Ivdre, Ina Rusiņa, Solvita Erta, Anita Danilova, Lilita Sauliša, Velta Beča, Rita Cvetkova, Marianna Jeļisejeva, Evita Kivriņa, Jeļena Ļedovskaja, Ilga Lozda, Velta Popa, Ilona Skorodihina, Inese Šņepste*)
10. Izglītības un attīstības centra „EGO” Profesionālās pilnveides praktiskais seminārs “Komunikācijas māksla ar sevi un citiem” (*Solvita Erta*)
11. Tikšanās ar banku pārstāvjiem: “A/S SWED BANKA internetbankas jaunie autorizācijas noteikumi un risinājumi” 28.marts (*Benita Ivdre, Velta Beča, Velta Popa, Ilga Lozda, Lilita Sauliša, Marianna Jeļisejeva, Jeļena Ļedovskaja, Anita Danilova*)
12. A/S SEB BANKA prezentācija “Iepazīsties ar jauno SEB i-banku”, 30.marts, Preiļu GB (*Benita Ivdre, Velta Beča, Jeļena Ļedovskaja, Marianna Jeļisejeva, Vilhelmīne Jakimova, Ina Rusiņa, Velta Popa, Sigita Trūpa, Ilga Lozda*)
13. Interreg Latvija – Lietuva projekta DigiHubs darba grupas pieredzes seminārs Utenā, 5.-6.jūnijs (*Benita Ivdre, Ilona Skorodihina, Sigita Trūpa, Ina Rusiņa, Ilga Lozda*)
14. Interreg Latvija – Lietuva projekta DigiHubs darba grupas pieredzes seminārs Preiļos, 13.-14.jūnijs (*Benita Ivdre, Ilona Skorodihina, Ilga Lozda, Sigita Trūpa, Vilhelmīne Jakimova*)

15. VID informatīvs mācību seminārs “Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskā vide un e-pakalpojumi”, 28.novembris, Preiļu GB (*Benita Ivdre, Ilga Lozda, Velta Popa, Velta Beča, Marianna Jeļisejeva*)
16. Preiļu GB seminārs “Sievietes loma mūsdienu sabiedrībā” (PGB, 25.10.2017.) (*Lilita Sauliša, Ilga Lozda, Anita Danilova, Benita Ivdre, Velta Popa, Velta Beča, Vilhelmīne Jakimova, Sigita Trūpa, Ilona Skorodihina, Solvita Erta, Rita Cvetkova, Marianna Jeļisejeva, Ina Rusiņa, Inese Šņepste*)
17. Pieredzes apmaiņas brauciens (Viļņa, 26.07.2017., 3 stundas) (*Lilita Sauliša, Ilona Skorodihina, Benita Ivdre, Velta Beča, Rita Cvetkova, Solvita Erta, Jeļena Ļedovskaja, Anita Danilova, Sigita Trūpa, Ilga Lozda, Ina Rusiņa, Velta Popa*)

Bibliotēkas tēla veidošanas, informācijas resursu popularizēšanas pasākumu foto

Preiļu novada amatnieku vakarēšana 2017.g. 27.janvārī

Tikšanās ar Janīnu Kursīti - Pakuli 2017.g. 10.martā

Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku un iestāžu vadītāju konference "Pieejamība digitālajā laikmetā: izaicinājumi un iespējas" 2017.g. 31.martā

Sarunu cikla "Ja Latvija ir mūsu Tēvu zeme, tad Latgale ir mūsu māte" 2.pasākuma ietvaros tikšanās ar vēsturnieku, RTA profesoru Vladislavu Malahovski 2017.g. 27.aprīlī

EDIC Austrumlatgalē aktivitātes Eiropas dienai 2017.g. 9.maijā

Pasākumu cikla "Stāstu bibliotēkas" turpinājumā "Goda saimnieču stāsts" 2017.g. 23.maijā

Preiļu novada svētkos 2017.g. 19.augustā

Brauciens ar Dzejas busiņu uz Roberta Mūka muzeju 2017.g. 14.septembrī

Dzejas dienu izskanās pasākums "Latgalei" ar vietējo autoru līdzdalību 2017.g. 20.septembrī

Tikšanās ar gleznu izstādes "Zīmju spēks" autori Brigitu Ektermāni 2017.gada 15.novembrī

**Akcijas “Piedalies fotosienas “Es lasu!” veidošanā!”
noslēgums 2017.gada 15.novembrī**

Kāzu muzikantu stāsti 2017.gada 23.novembrī

PIELIKUMS NR.5

Izstādes un pasākumi Preiļu GB pieaugušo literatūras nodaļā 2017.gadā

Lielās izstādes (2.stāvs)

1. Valda Grebeža darbu izstāde "Meln un Balts";
2. «Māksla vieno jeb nojaucam robežas ar mākslas palīdzību» - 2015.gadā mākslinieku plenēra laikā Riebiņos tapušie mākslas darbi;
3. Zīda gleznojumu izstāde "Ludzas atspulgi krāsās un fotogrāfijās";
4. Gaļinas Gruziņas karikatūru izstāde
5. fotostudijas "FOTAST" izstāde "Liepājas iela Latvijas garumā"
6. Latgales kultūrvēstures muzeja Pirmā Latgales kongresa 100-gadei veltīta ceļojošā izstāde "Pāri sliexnim"
7. Aleksandra Poplavska fotogrāfiju izstāde "labāki par kalniem var būt tikai kalni"
8. Evitas Kivriņas radošo darbu izstāde
9. "Preiļu pērle" likteņa krustpunktos - Preiļu pils un parks gleznās
10. Sadarbībā ar Tūrisma informācijas centru (TIC) projekta "Tev, Dieviņ, spēks, varīte, Tev gudrais padomiņš" ietvaros Brigitas Ektermānes gleznu izstāde "Zīmju spēks"
11. Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma Preiļu struktūrvienības Modes un stila nodaļas 3.kursa audzēkņu radošo darbu izstāde "Fantāzijas jampadracis"
12. Saules skolas izstāde audzēkņu mākslas darbu izstāde.

Lielās stenda izstādes (2.stāvs)

1. Izstāde "No diega līdz mākslai"
2. Izstāde "Kur paliek tavi pirkstu nospiedumi internetā?"
3. 1917.gada Latgales kongress kā Latvijas brīvvalsts svētvakars
4. Tematiska izstāde – Dabīgās vitamīnu "kapsulas"
5. Novadpētniecības krājuma izstāde „Sakrālais kultūras mantojums Preiļu novadā”
6. Izstāde "Latvju raksts un zīmes no senatnes līdz mūsdienām"
7. Tematiska izstāde "Ziemassvētku garša" - recepšu grāmatas, ieteikumi, padomi Ziemassvētku galdam

ESIP, EDIC (2.stāvs)

1. Malta - 2017.gada pirmajā pusgadā ES prezidējošā valsts.
2. "22.marts - Pasaules ūdens diena"
3. Tematiska izstāde "Maini dzīvi, domā plašāk", kurā iespējams iepazīties ar programmas "ERASMUS+" piedāvātajām iespējām
4. Grāmatu izstāde "Ungārija Eiropā"
5. Tematiska izstāde "Bulgārija Eiropā"
6. Tematiska izstāde "Čehija Eiropā"

2.stāva abonements

1. Grāmatu izstāde "Sveces stāsta un dziedina"
2. "Esi informēts!" - no vēža nav jābaidās, vēzis ir jāārstē!
3. "Esi informēts!" - Stīvums locītavās? Sāc vingrot!
4. "Esi informēts!" - Liekais svars? Attīri organismu!

5. "Esi informēts!" - Stress? Izdegšana? Meditē! Relaksējies! Vingro!
6. "Esi informēts!" - Saudzēsim redzi!
7. "Esi informēts!" - Ārkārtas situācija? Zini un rīkojies!
8. "Esi informēts!" - Ceļvedis pieaugušajiem par bērnības zemi

2.stāva lasītava

1. Valentīndienai veltīta izstāde "Mīlestība manā plaukstā"
2. Grāmatu izstāde "Diedzē dīgstus visu gadu"

1.stāva abonements

1. "Rakstnieki - janvāra jubilāri" – Egils Lukjanskis
2. "Rakstnieki - janvāra jubilāri" – Olafs Gūtmanis
3. "Rakstnieki - janvāra jubilāri" – Andra Neiburga
4. Dzejniecei, dramaturģei, sabiedriskajai darbiniecei MĀRAI ZĀLĪTEI veltīta izstāde
5. Skaidrītei Kaldupei veltīta grāmatu izstāde
6. Grāmatu izstāde "Mēness ēnā"
7. Grāmatu izstāde "Aprīļa mēneša jubilārs – Ilze Indrāne"
8. Grāmatu izstāde "Aprīļa mēneša jubilārs – Andris Vējāns
9. Izstāde "10 pārmaiņas, kas notiks ar katru, kurš sāks vairāk lasīt"
10. Alfrēda Dziļuma jubilejai veltīta grāmatu izstāde
11. Tematiskā grāmatu izstāde "Kas slēpjas aiz grāmatas vāka vizuālā noformējuma?"
12. Jānim Jaunsudrabiņam veltīta grāmatu izstāde.
13. Lijai Brīdakai veltīta grāmatu izstāde.
14. Akcijas "Piedalies fotosienas veidošanā" fotogrāfiju izstāde.
15. Stīvenam Kingam veltīta grāmatu izstāde
16. Tematiskā izstāde Kadzuo Išiguro - Nobela prēmijas laureāts literatūrā 2017
17. Izstāžu cikla "Grāmatu izdevniecība Latvijā" pirmā izstāde - izdevniecības Dienas
Grāmata izdotie latviešu un ārzemju autoru darbi
18. Novembra jubilārs – Pauls Putniņš
19. Novembra jubilārs – Alberts Ločmelis
20. Novembra jubilārs – Imants Auziņš
21. Grāmatas Ziemassvētku gaidīšanas laikam

Novadpētniecība

1. Nikolajs Romaņenko - basketbola treneris
2. Oļģerts Šusts - mūzikas arhivārs
3. Edgars Cakuls - priesteris
4. Andrejs Javļenskis - gleznotājs
5. Publikāciju un recenziju kolekcija par Jāņa Streiča filmu „Cilvēka bērns”
6. Janīna Kursīte-Pakule - valodniece, literatūrzinātniece, profesore, politiķe
7. Jāzeps Caics - keramiķis
8. Voldemārs Kokorevičs - mākslinieks
9. Anna Kaža - teicēja un folkloriste
10. Aleksandrs Vasiļevskis - folklorists, kordiriģents un skolotājs
11. Jānis Volonts - valsts, pašvaldību un sabiedriskais darbinieks
12. Viktorija Kanceviča - inženiere tehnoloģe, RTU tekstila materiālu tehnoloģiju un dizaina institūta habilitētā doktore inženierzinātnēs, profesore
13. Harijs Bernāns - biedrības Latgolys Saeima valdes priekšsēdētājs
14. Gaida Jablovska - literatūrzinātniece un muzeju darbiniece

15. publikāciju un recenziju kolekcija par Jāņa Streiča filmu "CARMEN HORRENDUM"
16. Boriss Lavrenovs - Latvijas hokeja izlases fizioterapeits
17. Mārīte Romāne - žurnāliste un literāte
18. Nikolajs Kovaļovs - mākslinieks un literāts
19. Pēteris Strods - katoļu bīskaps, filologs un publicists
20. Publikāciju un recenziju kolekcija par Jāņa Streiča filmu "Ipolits"
21. publikāciju un recenziju kolekcija par Jāņa Streiča filmu "Kapteiņa Enriko pulkstenis"
22. Viktors Ušpelis - keramiķis, Tautas daiļamata meistars
23. Roberts Mūrnieks - 1991. gada janvāra barikāžu upuris, Viestura ordeņa kavalieris
24. Inese Stūre - ģeogrāfijas zinātņu doktore
25. Anna Kārkle - pedagoģe un folkloriste
26. Olga Attivi (Točko) - viena no Eiropas titulētākajām volejbolistēm
27. Jeļena Miķelsone (Aleksejeva) - M. Sc. cietvielu fizikas institūta pētniece
28. Jāzeps Aglonietis - prāvests
29. Pēteris Priževovs - pedagogs, matemātikas maģistrs, publicists
30. Publikāciju un recenziju kolekcija par Jāņa Streiča filmu "Līvsalas zēni"
31. Publikāciju un recenziju kolekcija par Jāņa Streiča filmu "Liktņdzirnas"
32. Anna Šmite - ilggadēja J. Misiņa bibliotēkas vadītāja
33. Jānis Vaivods - novadpētnieks
34. Jānis Timošenko - zinātnieks un literāts
35. Leonards Erts - novadpētnieks
36. Aigars Bernāns - priesteris
37. Nellija Dzalba - keramiķe
38. Kristiāns Pelšs - hokejists
39. Kazimirs Znotiņš - publicists un sabiedriskais darbinieks
40. Publikāciju un recenziju kolekcija par Jāņa Streiča filmu „Mans draugs nenopietns cilvēks”
41. Andris Ušpelis - keramiķis
42. Valentīna Liepa - pedagoģijas doktore
43. Daiga Lapāne - dzejniece un tulkotāja
44. Antoņina Vaivode-Garanča - dziedātāja un mecenāte
45. Publikāciju un recenziju kolekcija par Jāņa Streiča filmu „Meistars”
46. Staņislavs Belkovskis - literatūrkritiķis
47. Jāzeps Čerņavskis - keramiķis
48. Antons Ušpelis - keramiķis
49. Jāzeps Utināns - pedagogs, Daugavas Vanagu valdes priekšsēdētājs
50. Publikāciju un recenziju kolekcija par Jāņa Streiča filmu „Limuzīns Jāņu nakts krāsā”
51. Publikāciju un recenziju kolekcija par Jāņa Streiča filmu „Nepabeigtās vakariņas”
52. Elita Šņepste - politiķe, uzņēmēja
53. Emīlija Varoslavāne - pedagoģe un sabiedriskā darbiniece
54. Staņislavs Vaikulis - Monsinjors, Sv. Tēva galma prelāts, publicists
55. Eiženija Aldermane - izglītības darbiniece, Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta komitejas priekšsēdētāja

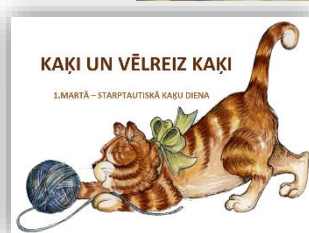
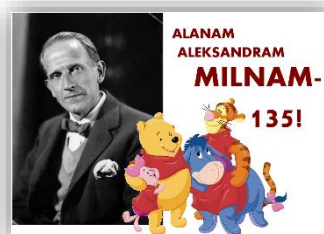
Pasākumi

1. Tikšanās ar Valdi Grebežu izstādes “Meln un Balts” noslēguma pasākumā 6.janvārī

2. Tikšanās ar Dr.sc. admin., alpīnistu, zemessargu, uzņēmēju, augstskolas pasniedzēju JURI ULMANI
3. Cikla "Eiropas valstu kultūra" 24.pasākums "Malta Eiropā" (EDIC Austrumlatgalē)
4. Tikšanās ar Janīnu Kursīti – Pakuli. Sarunu cikla “Ja Latvija ir mūsu Tēvu zeme, tad Latgale ir mūsu māte” 1.pasākums.
5. EDIC Austrumlatgalē rīkotais seminārs "Uzdrīkstie!" par programmu ERASMUS+
6. Iepazīšanās ar Faluņ Dafa pilnveidošanās praksi un grāmatu “Džuāņ Faluņ”
7. Tikšanās ar Swedbank bankas pārstāvjiem.
8. Tikšanās ar SEB bankas pārstāvjiem.
9. Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku un iestāžu vadītāju konference "Pieejamība digitālajā laikmetā:izaicinājumi un iespējas"
10. Kā pasargāt sevi no nedrošas pārtikas?
11. cikla "Eiropas valstu kultūra" 25.pasākums "Ungārija Eiropā" (EDIC Austrumlatgalē)
12. Saruna par veselību ar Ritu Ašmani
13. Pasākumu cikla «Reģionālo un vietējo mediju loma sabiedrībā» ietvaros tikšanās ar informatīvā izdevuma Preiļu Novada Vēstis pārstāvi Maiju Paegli
14. tikšanās ar Vladislavu Malahovski. Sarunu cikla «Ja Latvija ir mūsu Tēvu zeme, tad Latgale ir mūsu māte» 2.pasākums.
15. Eiropas pēcpusdiena laukumā pie Preiļu Galvenās bibliotēkas (EDIC Austrumlatgalē)
16. "Godu saimnieču stāsti" - UNESCO LNK tīkla “Stāstu bibliotēkas” pasākums
17. Lekcija "Realitāte virtuālajā vidē"
18. Sadarbībā ar Tūrisma informācijas centru (TIC), projekta “Tev, Dieviņ, spēks, varīte, Tev gudrais padomiņš” ietvaros, sarunu - lekciju vada preiliete, masiere un yogas speciāliste Kristīne Mūrniece
19. "Romantiskais detektīvs" Dace Judīna un Arturs Nīmanis ar literāri muzikālu programmu
20. Radošā darbnīca "Sveču marmorēšana"
21. Tikšanās ar Evitu Kivriņu
22. Preiļu Galvenās bibliotēkas telts. Piedāvājām viktorīnas, spēles, radošās darbnīcas, informāciju par bibliotēkas pakalpojumiem.
23. Grāmatu izloze „Veiksmīgais bibliotēkas telts apmeklētājs”
24. Sadarbībā ar Tūrisma informācijas centru (TIC) projekta "Tev, Dieviņ, spēks, varīte, Tev gudrais padomiņš" ietvaros organizēts izbrauciens ar Dzejas busiņu. Busiņš pieturēja Riebiņu Centrālajā bibliotēkā, Stabulnieku bibliotēkā un Roberta Mūka muzejā Galēnos.
25. Cikla "Eiropas valstu kultūra" 26.pasākums “Bulgārija Eiropā” (EDIC Austrumlatgalē)
26. Cikla "Eiropas valstu kultūra" 27.pasākums "Čehija Eiropā" (EDIC Austrumlatgalē)
27. Sadarbībā ar Tūrisma informācijas centru (TIC) projekta "Tev, Dieviņ, spēks, varīte, Tev gudrais padomiņš" ietvaros tikšanās ar gleznu izstādes "Zīmju spēks" autori Brigitu Ektermāni
28. Akcijas “Piedalies fotosienas “Es lasu!” veidošanā!” noslēguma pasākums, dalībnieku un veidotāju sumināšana
29. UNESCO LNK tīkla "Stāstu bibliotēkas" pasākums "Kāzu muzikantu stāsti"
30. VID informatīvs mācību seminārs
31. Informatīvs pasākums "Kā cīnīties pret pārtikas iznīcošanu?" (EDIC Austrumlatgalē)

Tematiskās izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2017.gadā

1. Ko mums sola gaiļa gads?
2. Alanam Aleksandram Milnam - 135!
3. Lasītākās grāmatas 2016.gadā
4. Valentīndiena
5. Kaķi un vēlreiz kaķi
6. Ābece
7. Latvijas dabas simboli 2017
8. Dzejniecei K. Apškrūmai – 80
9. Mātes diena
10. Vasaru gaidot
11. Ziedu vasara
12. Enidai Blaitonei – 120
13. Vairosim ceļotprieku
14. Septembris – dzejas mēnesis
15. Albertam Kronenbergam – 130!
16. Karjeras nedēļa
17. Mana Latvija
18. Ziemassvētkus gaidot

Radošo darbu izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļas lasītavā 2017.gadā

1. Karīnas Vetoškinas ģimenes rokdarbu izstāde "Adatiņas nedarbi"
2. Jāņa Eglīša Preiļu valsts ģimnāzijas audzēkņu mākslas darbu izstāde "Harmonijas pieskāriens"
3. Džeinas Gavares gleznu izstāde "Sieviete – daba, sieviete - zieds"
4. Leontīnas Paldiņas un Kārļa Paldiņa darinātie putni
5. PII "Pasaciņa" audzēkņu radošo darbu izstāde "Ak, pavasar, ak, pavasar!"
6. Preiļu 2.vidusskolas radošo darbu izstāde "Mēs tādi..."
7. Preiļu Mūzikas un mākslas skolas Mākslas nodaļas audzēkņu diplomdarbi
8. Ginta Zarāna gleznu izstāde "Prieka pēc"
9. Fotokonkursa "Latgales skaistums un spēks" darbu izstāde
10. Labklājības pārvaldes Dienas centra apmeklētāju rokdarbu izstāde "Radošuma lāde"
11. J.Raiņa muzeja "Jasmuiža" rīkotā konkursa darbu izstāde "Daba, putni un dzīvnieki Raiņa dzejā"

Vaļasprieki – kolekciju izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2017.gadā

1. Ineses Lakševicas monētu kolekcija
2. Markusa Martinkus vāgu kolekcija
3. Irēnas Leikučas pildspalvu kolekcija
4. Aijas Zīmeles, Mariannas Jeļisejevas un Marijas Skuteles kukainīšu kolekcija
5. Ilonas Skuteles un Marijas Briškas kalendārišu kolekcija

Pasākumi bērniem un jauniešiem 2017.gadā Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā

Bērnu žūrijas 2016 noslēguma pasākums

Jauniešu un Vecāku žūrijas 2016 noslēguma pasākums "Paaudžu tilts"

"Sveču liešanas darbnīca" ar biškopi Albertu Mičulišu

"Animācijas darbnīcā" ar Antru Vasiļevsku top apsveikums Rozei Stiebrai

Džeinas Gavares gleznu izstādes
"Sieviete – daba, sieviete - zieds" atklāšana

"Ceļojums uz burtu māju" kopā
ar teātra grupu "Kājām gaisā"

Literārā stunda "Kas notic, tas var"

Dzejas stunda "Kur mīt visskaistākie dzejoļi?"

Aizraujošie stāsti ar Māri Runguli.

Tikšanās ar pašizausmes piedzīvojumu stāsta
“Nebaidies” autoru Āri Birzi

Spēļu diena Bērnu literatūras nodaļā

Konkursa “Krauklis iesaka izlasīt 2017” laureātu
ekskursija uz Jēkabpili un Līvāniem

Apvienotais UNESCO nedēļas un Bērnu žūrijas
pasākums “Kultūras mantojums lietojumā”
Aglonas pagasta Mežinieku mājās

Alberta Kronenberga 130 gadu jubilejai veltītais
“Sprunguļmuižas gadatirgus”

“Leģendu laiks”

“Grāmatu starts” “Pūcīšu skolas” ceturtais sezonas
noslēguma nodarbība

Bibliotēkas krājuma komplektēšanas politika (2015. – 2019.)**Ievads**

Preiļu Galvenā bibliotēka ir Preiļu novada domes kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas Bibliotēku likumā noteiktā kārtībā reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijā un veic pasaules kultūras mantojuma-iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu

uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu.

Bibliotēkas krājumos esošie iespieddarbi, elektroniskie izdevumi, rokraksti un citi dokumenti, neatkarīgi no to autoru politiskās, ideoloģiskās, reliģiskās vai cita veida orientācijas un informācijas, kas darbos ietverta, ir pieejami ikvienai personai bibliotēkas izmantošanas noteiktajā kārtībā.

Bibliotēka attiecībā uz krājuma veidošanu ir neatkarīga. Ierobežojumus bibliotēkas krājuma veidošanā var noteikt ar likumu.

Preiļu Galvenās bibliotēkas misija:

Aktīvi piedalīties informācijas sabiedrības veidošanas procesā, veicināt uz zināšanām balstītas sabiedrības attīstību. Nodrošināt lietotājiem nepieciešamo informāciju, saturīgu brīvā laika pavadīšanu.

Krājuma komplektēšanas uzdevumi:

Reģiona Galvenās bibliotēkas krājums ir universāls un tiek veidots atbilstoši administratīvās teritorijas attīstības interesēm.

Veidojot krājumu, Preiļu Galvenā bibliotēka nodrošina Preiļu pilsētas un novada iedzīvotājiem:

- pirmo saskarsmi ar grāmatu;
- piekļuvi informācijai gan drukātā, gan elektroniskā formātā;
- piekļuvi valsts un pašvaldības dokumentiem;
- atbalstu formālajai un mūžizglītībai;
- iespēju atpūsties.

Galvenās lietotāju grupas:

- Pirmsskolas vecuma bērni;
- Skolēni;
- Studenti;
- Nodarbinātie
- Bezdarbnieki
- Pensionāri
- Cilvēki ar īpašām vajadzībām.

Krājuma veidošanas vispārīgie principi:

- Informācijas resursiem jāatspoguļo dažādi viedokļi;
- Izvēloties dokumentus, nav pieļaujama politiska, konfesionāla, komerciāla vai cita ietekmēšana;
- Bibliotēkas krājumam jāatbilst vietējās sabiedrības interesēm un vajadzībām;
- Jānodrošina pieeja informācijas resursiem dažādos formātos.

Prioritātes krājuma komplektēšanā:

- Uzziņu resursi (vārdnīcas, ceļveži, datubāzes, u.c.);
- Literatūra bērniem un jauniešiem;

- Literatūra studiju atbalstam;
- Literatūra mūžizglītībai.

Nozaru literatūras komplektēšanas kritēriji:

Preiļu Galvenās bibliotēkas krājums ir universāls. Iespēju robežās tiek komplektēta visu nozaru literatūra. Padziļināti komplektē šādas nozares:

- Filozofija
- Psiholoģija
- Sociālās zinātnes
- Matemātika
- Fizika
- Ķīmija
- Medicīna
- Inženierzinības
- Grāmatvedība
- Menedžments, mārketinga, sabiedriskās attiecības;
- Mākslas vēsture
- Glezniecība
- Mūzika
- Valodniecība
- Literatūrzinātne
- Ģeogrāfija
- Vēsture.

Bibliotēkā veido speciālu krājumu – novadpētniecības dokumentu fondu, kurā tiek vākti materiāli par Aglonas, Līvānu, Preiļu, Riebiņu, Vārkavas novadu un tā iedzīvotājiem, neatkarīgi no izdevuma veida un izdošanas vietas.

Daiļliteratūras komplektēšanas kritēriji:

- Lasītāju pieprasījums
- Literatūrkritiķu vērtējums
- Iesējums
- Cena.

Valodu aptvēruma:

Pamatā resursi tiek komplektēti latviešu un krievu valodā, minimālā apmērā arī angļu, vācu, franču valodā.

Literatūras atlases kritēriji:

- Atbilstība lietotāju vajadzībām un interesēm;
- Nozaru speciālistu vērtējums;
- Izdevuma kvalitāte;
- Publikācijas forma un stils;
- Valodas aspekts;
- Cena.

Paaugstināta pieprasījuma literatūru iepērk vairākos eksemplāros.

Krājumā nekomplektē:

- Pornogrāfisku, rasistisku, naidu kurinošu literatūru;
- Īslaicīgas nozīmes literatūru (bukleti, reklāmas, aicinājumi, partiju programmas u.tml.);

- Pamatskolas un vidusskolas mācību grāmatas;
- Nošu izdevumus;
- Attēlizdevumus (izņemot novadpētniecību);
- Rokrakstus (izņemot novadpētniecību).

Krājuma komplektēšanas avoti:

- Pirkumi
- Abonēšana
- Dāvinājumi
- Nozaudēto izdevumu atvietošana
- Dalība KKF mērķprogrammās – „Jaunu grāmatu un citu izdevumu iegāde bibliotēkās” un „Bērnu žūrija”.

Finansējuma avoti:

- Preiļu novada domes budžeta asignējumi;
- Dalība projektos.

Literatūru iepērk:

- Preiļu pilsētas grāmatnīcās;
- Grāmatu bāzēs
- Izbraukuma tirdzniecības piedāvājumos.

Dāvinājumu pieņemšanas kritēriji:

- Izdošanas laiks – pēdējo 2-3 gadu literatūra, ja nav krājumā;
- Aktualitāte–paaugstināta pieprasījuma literatūra;
- Valoda – latviešu valoda, krievu, angļu, vācu, franču;
- Izdevuma nolietojuma pakāpe – nelietotas vai mazlietotas;
- Bibliotēkai ir tiesības saņemtos dāvinājumus dāvināt tālāk citām bibliotēkām vai piedāvāt lietotājiem.

Krājuma rekomplektēšanas (norakstīšanas) iemesli:

- Nolietotie izdevumi;
- Novecojuši pēc satura;
- Liekie dubleti;
- Izdevumi bojāti dažādu iemeslu dēļ;
- Nozaudētie izdevumi;
- Dokumenti nav atgūstami lietotāju vainas dēļ;
- Izdevumi nodoti citām bibliotēkām.

Abonēto presi bibliotēka glabā:

- Avīzes –2 gadus;
- Reģionālās avīzes un žurnālus - pastāvīgi
- Nozaru žurnālus – pēc vajadzības;
- Populāra rakstura žurnālus – 2 gadus

Aptaujas “Aptauja par bibliotēkas pakalpojumu lietošanas paradumiem” datu analīze

2017. gada novembrī Preiļu Galvenā bibliotēka veica aptauju: “Aptauja par bibliotēkas pakalpojumu lietošanas paradumiem” ar mērķi aptaujāt vietējos cilvēkus, kuri Preiļu Galveno bibliotēku neapmeklē nemaz vai apmeklē ļoti reti un noskaidrot, kādi tam ir iemesli. Pētījuma secinājumi ļauj bibliotēkai uzzināt vairāk par cilvēku lasīšanas paradumiem un interesēm un, ņemot to visu vērā, uzlabot savu darbu, kā arī uzlabot komunikāciju ar sabiedrību.

Anketā tika uzdoti 15 jautājumi, uz kuriem respondenti tika lūgti sniegt rakstiskas atbildes (anketa bija pieejama tikai papīra formā). Lielākoties respondenti bija dažādu publisko iestāžu apmeklētāji un darbinieki. Vispirms viņi tika lūgti mutiski atbildēt uz jautājumu, vai apmeklē kādu no bibliotēkām. Ja atbilde bija negatīva, tad viņi tika iepazīstināti ar aptaujas noteikumiem un lūgti aizpildīt anketu. Anketas aizpildīja arī vidusskolēni. Kopumā atpakaļ tika saņemta 91 anketa (jeb 2/3 no izplatītajām anketām). Iegūtie dati tika apstrādāti ar SPSS datu apstrādes programmu.

Anketas aizpildīja 70 % sieviešu un 30 % vīriešu (4 aptaujātie nebija atzīmējuši savu dzimumu). Visvairāk pārstāvētās vecuma grupas: 15-20 gadus veci cilvēki – 35 %, 40-50 gadus veci cilvēki – 20 %, 50-60 gadus veci cilvēki – 22 %. 13 % aptaujāto norādījuši, ka ir strādnieki, 15 % strādā individuālu darbu vai pieder savs uzņēmums, 29 % ir valsts vai pašvaldības iestāžu darbinieki, 35 % ir skolēni vai studenti (arī strādājoši studenti), 6 % ir pensionāri, 1 % ir bezdarbnieki un 1 % – zemnieki.

Apkopojot sniegtās atbildes, Preiļu Galveno bibliotēku nekad nav apmeklējuši 13 % respondentu (pēc vecuma grupām visvairāk: 4 cilvēki vecuma grupā no 40 līdz 50 gadiem), 21 % to ir apmeklējuši pirms vairākiem gadiem, 10 % pirms gada, 44 % pēdējā gada laikā, 13 % bija grūti pateikt atbildi uz šo jautājumu. Pēdējā mēneša laikā e-vidē Preiļu Galvenās bibliotēkas interneta vietni ir pamanījuši 15 %, bibliotēkas ziņas novada interneta vietnē ir lasījuši 42 % aptaujāto, bibliotēku sociālajā tīklā *Facebook* ir pamanījuši 32 %, *draugiem.lv* – 19 %, *Twitter* tikai 1 %, savukārt 10 % bija grūti pateikt atbildi uz šo jautājumu, bet 25 % informāciju par Preiļu Galveno bibliotēku interneta vidē nav pamanījuši vispār.

45 % aptaujāto norāda, ka Preiļu Galveno bibliotēku apmeklē viņu ģimenes locekļi, 50 % tie ir draugi un/vai paziņas, bet 9 % ne ģimenes locekļi, ne draugi un/vai paziņas bibliotēku neapmeklē vispār, un 13 % aptaujāto nezina pateikt atbildi uz šo jautājumu.

Aptaujātie norādījuši, ka vārds “bibliotēka” viņiem visvairāk asociējas ar grāmatām un “augstiem grāmatu plauktiem”, bet dažiem arī ar ēku, zināšanām, putekļiem, “īpatnēju

tipogrāfisku aromātu”, tikšanos ar rakstniekiem un māksliniekiem, sapratni, klusumu, slinkumu, garlaicību un bērniību.

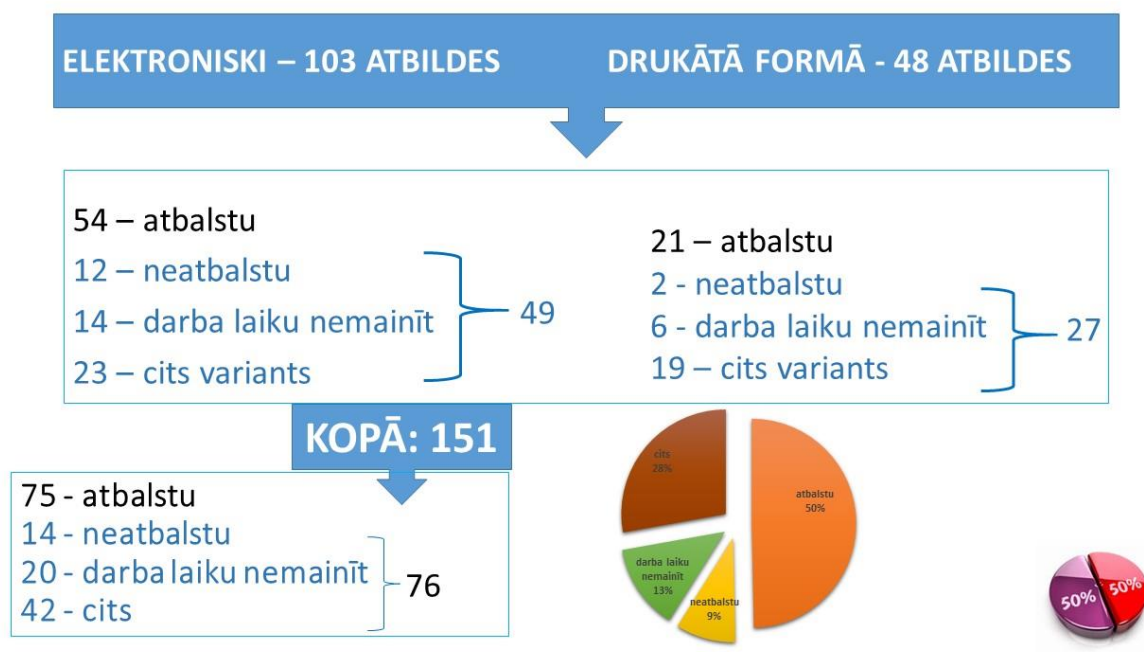
Apgalvojumam, ka bibliotēka ir nozīmīga kultūras iestāde pilnīgi piekrīt 57 % aptaujāto, drīzāk piekrīt 34 % aptaujāto, nav viedokļa 7 %, drīzāk nepiekrīt 1 %, pilnīgi nepiekrīt 1 %. Apgalvojumam, ka bibliotēkas Preiļu novadā vispār ir vajadzīgas piekrīt 82 %, drīzāk piekrīt 13 %, nav viedokļa 3 %, drīzāk nepiekrīt 2 %. Apgalvojumam, ka papīra formas grāmatu lasīšana pieder pagātnei, piekrīt 7 %, drīzāk piekrīt 8 %, nav viedokļa 10 %, bet 39 % tam drīzāk nepiekrīt un 36 % aptaujāto tam pilnīgi nepiekrīt.

59 % aptaujāto grāmatas un preses izdevumus iegūst citā veidā, 6 % ir neizdevīgi nokļūt līdz bibliotēkai, 8 % norāda, ka bibliotēkas darba laiks viņiem nav izdevīgs, 7 % atzīst, ka bibliotēkā nav pieejama viņiem nepieciešamā literatūra, 1 % neapmierina personāls, bet 24 % ir grūti pateikt, kāpēc viņi neapmeklē bibliotēku. Vēl kā visbiežākie iemesli tiek minētas veselības problēmas, kas liedz daudz lasīt, laika trūkums, mazi bērni, grāmatas tiek nopirkas, informāciju var atrast internetā, reti atrodas Latvijā, bailes doties uz bibliotēku laikus nenodot grāmatu dēļ, kā arī tas, ka pēc bibliotēkas pakalpojumiem nav nepieciešamības.

No Preiļu Galvenās bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem grāmatu ņemšana uz mājām ļoti interesētu 24 % aptaujāto, bezmaksas pieeja abonētajām datu bāzēm – 1 %, Eiropas Savienības informācijas punkts – 4 %, pieeja internetam un *WiFi* – 40 %, avīzes un žurnāli – 22 %, grāmatu piegāde mājās pensionāriem un invalīdiem – 19 %, bezmaksas datorkursi – 24 %, novadpētniecības materiāli – 4 %, dokumentu drukāšana, kopēšana, skenēšana – 31 %, SBA pakalpojums – 15 %, vājredzīgo tehnika – 8 %, rotaļu stūrītis bērniem – 19 %, atpūtas stūrītis pusaudžiem – 20 % aptaujāto.

33 % aptaujāto norādījuši, ka no nozaru literatūras klāsta, viņus interesētu vēsture, 22 % literatūrzinātne un/vai valodniecība, 24 % lauksaimniecība, mežsaimniecība, dārzkopība, 17 % lietišķā māksla un rokdarbi, 20 % māksla un mūzika, 39 % ēdienu gatavošana, 21 % finanses, bankas, tautsaimniecība, 27 % pedagogija un psiholoģija, 11 % reliģija un teoloģija, 16 % sports, bet 40 % interesētu daiļliteratūra. Neviena no tēmām neinteresē 7 % aptaujāto, bet grūti pateikt/nav atbildes uz šo jautājumu 9 % aptaujāto.

Aptaujas apkopojums par bibliotēkas darba laiku

Citi varianti:

1. No 9.00-17.00 (kaut dažas dienas, var arī agrāk sākt strādāt)
2. 9.30-18.30 katru dienu, bet sestdienās īsāks darba laiks
3. 10.00-18.30. darbdienās
4. No pirmd. līdz ceturtd. līdz 18.00, Piekt.līdz17,sestd.līdz15.00
5. Darba laiku nemainīt, nevajag 5dienu garo
6. no 9.30 līdz 18.00
7. Citu garo dienu! Līdz 19.00
8. pirmdien līdz 19.00, piektdien līdz 18.00 (2 šādas atbildes)
9. varētu darbu uzsākt plkst.9.00 un piektdienās līdz plkst. 20.00 nav jēgas strādāt - labāk lieku stundu citā dienā
10. piektdienās līdz plkst.20.00, tas jau nebūtu labs variants. Pietiktu, ja strādātu līdz 19.00
11. Garāko dienu varētu likt citā dienā, jo piektdienas citās iestādēs ir īsā diena
12. Varbūt piektdien līdz 18.00, bet nedēļas sākumā līdz 20.00
13. Atbalstu garo vakaru, tikai ne piektdien!
14. Piektdiena varētu palikt pa vecam
15. работать до 20 часов в пятницу нецелесообразно.
16. Trešdienu līdz 19.00, piektdien līdz 18.00
17. Trešdienu no 9.00 līdz 19.00, piektdien līdz 18.00
18. garākā diena varētu būt no otrdienas līdz ceturtdienai tikai ne piektdiena

19. Labāk nevis 5dien līdz 20:00, bet kādus dažus rītus no 9 vai pat 8:30
20. Cita garā diena, piemēram, trešdiena
21. pagarinātā darba diena –otrdiena
22. Nav vajadzība 5dienās darba laiku līdz 20, tad labāk, lai ilgāk strādā kādā 3dienā un kādu citu dienu
23. no 9. 6dien līdz 15 ir ok
24. 11-20
25. Principā neatbalstu. Bibliotēkai ir jābūt pieejamai arī vakaros līdz 20:00. Un varbūt arī rīta stundās agrāk - jau no 9.00. Domāju, ka bibliotēkai ir ko piedāvāt strādājošiem iedzīvotājiem un pilsētas apmeklētājiem, ne tikai pensionāriem un bezdarbniekiem.
26. Labāk, lai ilgāks darba laiks ir ceturtdienā vai trešdienā
27. svētdien varētu strādāt
28. Darbinieki neiet pusdienās? Normāli būtu jābūt darba laikam no 10-19. Domāju, ka līdz 18 tomēr ir nedaudz par maz.
29. Rudens, ziemas sezonā nepieciešams darba laiks līdz plkst.19.00.
30. Vērtēju pozitīvi. Svētdien lasīt tomēr nevajag, vai ne? Varbūt būtu lietderīgi?
31. Vērtēju pozitīvi. Svētdien lasīt tomēr nevajag, vai ne? Varbūt būtu lietderīgi?
32. līdz plkst.20.00, arī sestdienās ilgāk, līdz 17.00
33. Желательно, чтобы библиотека работала и в воскресенье.
34. Sestdien- darbalais līdz 18:00
35. vienalga
36. Ilgāks darbalais trešdien vai ceturtdien nevis piektdienā
37. trešdiena no 9.00 -19.00
38. trešdiena no 10.00 - 20.00 pārējās 10.00 -18.00, sestdiena 10.00 - 15.00
39. pagarinātais darba laiks labāk būtu citā dienā nevis piektdienā
40. 9.30-18.30 darbdienu. Sestdienas mazāk stundas.
41. varētu sākt strādāt no 9.00 un līdz 18.00 un kādu vienu garo vakaru līdz 19.00 (ir pietiekoši)
42. nav vajadzīga piektdiena līdz 20.00
43. labāk kādu dienu 9.00-19.00

Citu variantu apkopojums

- Garākā diena citā dienā ne piektdienā (līdz 20.00)- 13
- Garākas darba dienas no 9.00/9.30 līdz 18.00/18.30/19.00 - 10
- Garākā diena citā dienā ne piektdienā (līdz 19.00) - 5
- Bibliotēka strādā arī svētdien -3
- Darba dienās līdz 18.00 (nevajag garo dienu) -2
- P.-C. līdz 18.00, P. līdz 19.00 - 1
- P.-C. līdz 18.00, P. līdz 17.00 - 1
- Darba dienās 11.00-20.00 - 1
- Darba dienās 9.00-20.00 - 1
- Darba dienās 10.00-19.00 - 1
- Darba dienās līdz 20.00, Sestd. līdz 17.00 - 1
- Darba dienās 9.00-18.00 un vienu garo vakaru - 1
- Sestdienās līdz 18.00 – 1
- Vienalga - 1